riistvara | tarkvara | fotofotehnika | mobiilid | kodutehnika

Nr 30, **oktoober 2007** Hind 35.90 kr

[digi]

Ajakirjaga kaasas CD-ROM
Lk 9

VAID [DIGIS]:
Canon 40D vs. Nikon D300!

Suures testis:

22-TOLLISED MONITORID

Katsetame uut iMaci koduarvutina

70 tundi Bio-Shockiga: kõik hinded 10/10!

Kuidas oma mobiiltelefonist GPS teha?

Järele proovitud ja hinnatud:

- Olympuse uus peegelkaamera
- Sony Ericssoni roheline telefon
- Creative Xdock muusikasüsteem ja suur hulk muid vidinaid

9 771736 269016

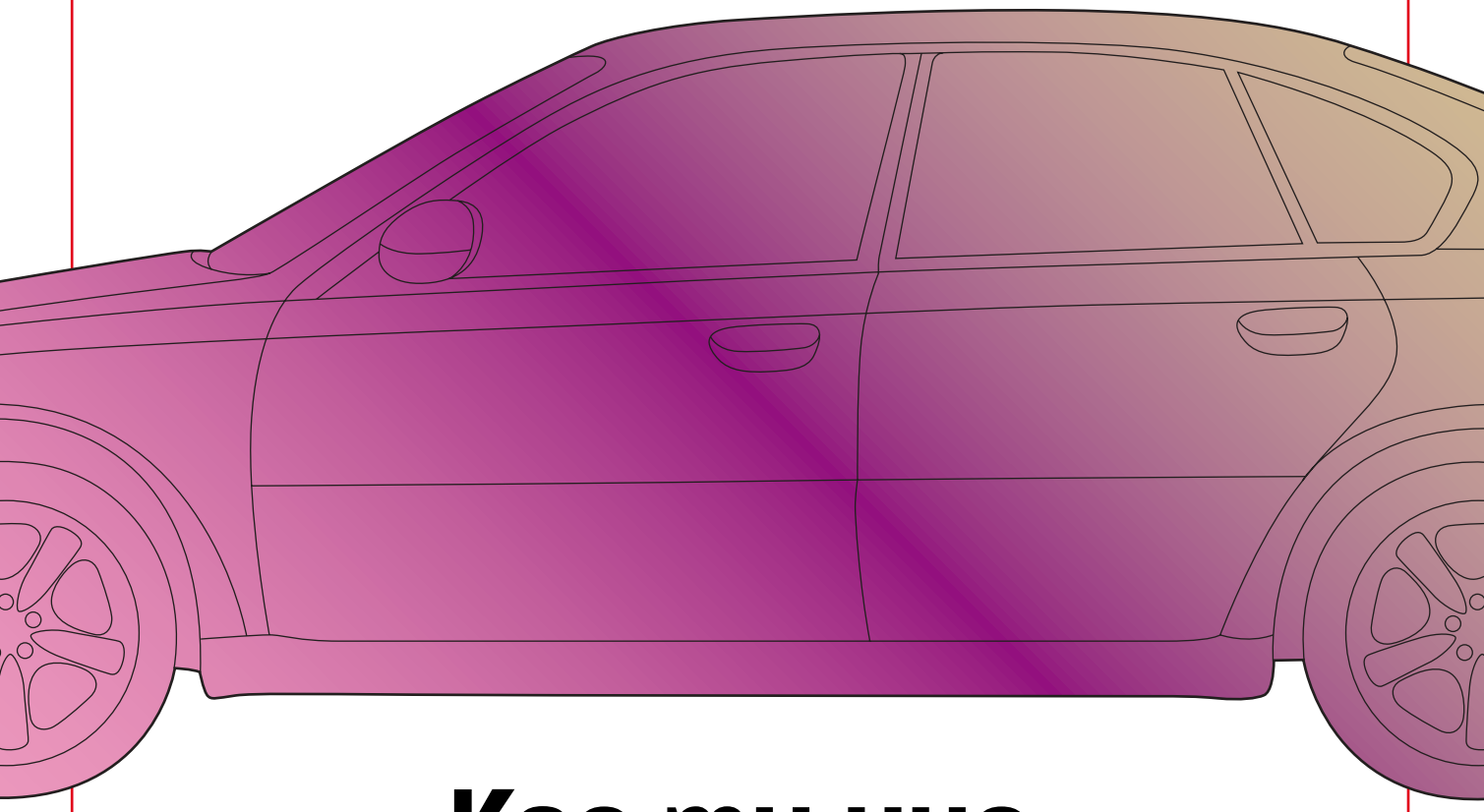

Kas mu uus auto peaks olema roosa-lilla-kreemikas?

Ei oska vastata. Aga paljudele teistele küsimustele leiad autoostu plaanides Autolehe uuest veebist vastuse.

Milliseid autosid pakutakse soodushinnaga? Vaata autoleht.ee/soodus – iga päev uuendame ülevaadet automüüjate sooduspakkumistest.

Millist autot soovitab Autoleht? Vaata autoleht.ee/testid – oleme testinud ja hinnanud sadu autosid. Vaata üle, millised on konkreetse mudeli plussid ja miinused.

Milline kasutatud auto on vastupidav? Vaata autoleht.ee/kasutatud – lisaks Autolehe hinnagutele ja ekspertide arvamustele leiad ka meie kodulehe kasutajate hinded ja hinnangud konkreetsele mudelile.

Sinu autoostujuht internetis:

AutoLeht.ee

28 > Suur võitlus:
Canon 40D *vs.* Nikon D300

VÄRSKE KRAAM

8 > Kaaneplaat
Jalgpall ja palju kasulikku kraami

11 > Must lind
HP uus mänguarvuti muudab maailma

18 > Üks-null
Kui suur on Eesti energiatarbimine?

20 > Naistekas
Naistekas näitab seekord keskmist sõrme

24 > Videovõlurid Iti ja Emer
VJd, uue aja inimesed

JÄRELE PROOVITUD

26 > Apple iMac 20″
Miks peab ideaalne koduarvuti olema nii kallis?

28 > Canon EOS 40D ja Nikon D300
Esimesena Eestis: [digi] testib kaht uut peegelkaamerat

34 > Hitachi DZ-HS300E
Marvet testib «tüüpilist säästukaamerat»

35 > Sony Ericsson T650i
Henrikule meeldib roheline

36 > Samsung i70
Üks õige kaamera peab ikka muusikat ka mängima

37 > Logitech Wave
Klaveril Viive Ernesaks

38 > Creative Xdock ja vastuvõtja
Marconi versus Edison

39 > HP Pavilion Slimline s3020.sc
Sven hoiab ruumi kokku

40 > ML 550V
Kodumaine arvuti elab hästi

41 > HP Personal Media Drive
Sven hoiab rohkem ruumi kokku

41 > Creative Zen Stone Plus
Ekraaniga kivi

42 > Olympus E-510
Mingem üles mägedelle?

43 > NOVA Raider ja NOVA Winner II
Kas hiirepadi on see, kus hiir magab?

KOLUMNISTID

22 > Mart Parve
Google hoia alt, Tallinn tuleb!

23 > Kristjan Otsmann
Kesine püügikoht

[digi]

44 > Kaheksa kandidaati kuvarikunni kohale

Testime kaheksat 22tollist kuvarit ja leiame, et ühed on tõesti paremad kui teised

TESTID

44 > Kaheksa kandidaati kuvarikunni kohale
[digi] toimetajad avardavad oma maailma

52 > Pildid raami!
8-tollised ekraanid on ka täitsa ägedad

KUIDAS

60 > ... vanast Windowsist uus teha
Sest Vista ei ole ju miski asi!

62 > ... võidutseda reaalajastrateegias, 2. osa
Rohkem me sel teemal sind enam ei aita

64 > ... mobiiltelefoniga GPSi kasutada
Meil on äraeksimise vastu rohtu

66 > ... objektiivi osta, 1. osa
Ehk viie minutiga torumeheks

68 > ... rippida CD-plaate
Kes ripib? Kus? Mida? Politsei, appi!

PLAY

70 > BioShock
Rändame veealuses vägivallalinnas

73 > Colin McRae DIRT
Võimas rallimäng, aga kas ka täiuslik?

76 > [2]: verised õudusklassikute duoloogiad
Just, «The Suffering» ja «BloodRayne»!

78 > Microsofti RTSi klassikad
RTS õpetus praktikasse – «Age of Empires Collector's Editioni», «Age of Mythology» ja «Rise of Nationsi» kogumikud

80 > Uudised
Uus küsimus, uus auhind, uued teated

81 > Tulekul
Lehel 226 mängunime

TAGUMINE OTS

82 > Ostujuht
Meie juba teame, mida sa ostma pead

84 > Digidoktor
Kui tehnika veab alt

86 > Kuulame ja vaatame
Seekord loeme Wozi elulooraamatut

88 > Saabunud kirjad
[digi] laieneb Soome!

90 > Kaanetüdruk Rita
Aasta ilusaim naeratus

Rõõm kiikhobuga kiikumisel on jäänud kaugele lapsepõlve, kuid mänguasjad muutuvad ajapikku koos meiega – taasleitud lapsepõlv ja rõõm on siin – Sony Full HD mängumaailmas. Vaata, pildista, filmi ja mängi ning naudi seda unustatud rõõmu elutruumalt kui ei kunagi varem, nüüd ja alati!

Täiendavaks informatsiooniks helista töötäevitti SONY klienditoe telefonil 654 3484 või saada e-mail aadressil cic@sony.ee

Ootan SONY full HD-d*

SONY

*HD (high defnition) — kõrgresolutsioon

filmi^{HD} + pildista^{HD} + vaata^{HD} + mängi^{HD} = sony^{HD}

like.no.other™

Parima valiku Sony Full-HD tooteid leiad kõigis Euronicsi ja PlussMiinuse kauplustes üle Eesti.
Euronicsi ja PlussMiinuse kaupluste aadressid ja lahtiolekuajad leiad www.euronics.ee ja www.plussmiinus.ee

EURONICS

Ühendatud kodu

Viimased kümmekond aastat on räägitud sellest, kuidas arvuti tungib elutuppa. Seni pole seda juhtunud. Nüüd on aga järgmine huvitav katse käimas.

Varsti jõuavad turule Windows Home Serveri tarkvaraga pisikesed arvutid, mis mõeldud just koduserveriks. Septembris näitas maailma ajakirjanikele oma selle ala visiooni HP ning tundub, et üsna üksmeelselt on firmad loobunud mõttest arvuti elutuppa suruda. Sulle on koju vaja serverit!

Server ei vaja elutoas kohta ega pereema heakskiitu. Server on nurga taga ära ning serveerib filme, muusikat või fotosid. Nii internetist kui oma kettalt. Ning teiseks lahendaks selline koduserver veel ühe hoobiga mitmeid probleeme. Windows Home Server hoiab võrgus olevad arvutid töökorras, teeb automaatselt varukoopiaid jne. Kodune server koos RAIDis ketastega on digifotode hoidmiseks igal juhul turvalisem koht kui sülearvuti kõvaketas. Kas sina oleksid nõus oma koju serveri panema?

[d] HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

> Tuleb välja, et sulle on vaja koju serverit, kust vaadata filme, kuulata muusikat ning kuhu teha oma sülearvutist varukoopiaid

[MÄNGUMÄNG]

Septembri [digi] mängukü-simuse õigeks vastuseks on, et pildil seisab «Halo» trilo-gia kangelane Master Chief Petty Officer SPARTAN-117.

«Surf's Up» mängu võitja on

- Marek Meiesaar

Erinevad mänguplakatid:

- Kaur Opmann
- Norman Salong
- Rauno Sams
- Inar Kull
- Merlyn Kotljar
- Siim Krabi
- Andrus Randver
- Argo Leerima
- Rasmus Pind
- Tõnis Troost

[digi]
- Aadress: Liimi 1, 10621 Tallinn
- tel 661 6186 • faks 661 6185
- e-post digi@presshouse.ee

www.digi.ee

Toimetus
Peatoimetaja
Henrik Roonemaa
henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetajad
Sven Vahar
sven.vahar@presshouse.ee

Leho Lahtvee
leho.lahtvee@presshouse.ee

Kujundaja
Holger Vaga
holger@presshouse.ee

Keeletoimetaja
Piret Reidla
piret.reidla@presshouse.ee

Tellimine
- telefonil 660 9797
- e-posti aadressil levi@presshouse.ee
- veebis aadressil http://www.telli.ee

telli.ee
HEAD AJAKIRJAD HEA HINNAGA

Tellimishind 349 krooni aastas. Otsekorraldusega 29 krooni kuus.

Reklaam
Raimo Kõrts
tel 661 6186
raimo.korts@presshouse.ee

Kolumnistide portreede autor **Oskar Aitaja**

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja **Presshouse OÜ**
Trükk **Unipress**

© Presshouse OÜ
Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

Foto: **Egert Kamenik**
Modell: **Rita**
Meik ja soeng: **Lana Vallo**

Head ajakirjad **hea hinnaga**

telli.ee hind: **29.00** kuus
Hind poes: **35.90** kuus

telli.ee hind: **54.00** kuus
Hind poes: **71.60** kuus

telli.ee hind: **29.00** kuus
Hind poes: **35.90** kuus

telli.ee hind: **29.00** kuus
Hind poes: **35.90** kuus

telli.ee hind: **29.00** kuus
Hind poes: **39.90** kuus

telli.ee hind: **29.00** kuus
Hind poes: **35.90** kuus

telli.ee hind: **40.00** kuus
Hind poes: **51.60** kuus

telli.ee hind: **35.00** kuus
Hind poes: **39.90** kuus

telli.ee
HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Operatsioonisüsteem: Windows XP/Vista
Protsessor: 1,3 GHz
Mälu: 256 MB
Videokaart: 64 MB mäluga, DirectX 9.0c ühilduv
Vaba kettamaht: 1 GB

FIFA 2008

● Aasta on jälle möödas ja see tähendab, et EA Sportsil on aeg uuendada oma spordimänge. Sel kuul on järg jõudnud FIFA kätte ja nii toomegi teieni uusima FIFA-mängu demo.

Nagu ikka, kõike on natuke paremaks tehtud. Pilt on ilusam, mängijate riietus, liikumine ja riietuse liikumine detailsem, mõned uued näod on juurde tulnud ning klubide rivistused ja sümboolika on uuendatud. Mängu täisversioonist leiab 30 liigat, 515 meeskonda ja 15 000 mängijat.

Üsna kõvasti (väidetavalt) on muudetud ka AI käitumist ja seega mängitavust. Arvuti poolt kontrollitavad mängijad ei ole enam kramplikult skripti küljes kinni, vaid teevad sekundis umbes 1000 otsust sõltuvalt sellest, mis nende ümber toimub. Gamespot kirjutab, et EA väitel on uus süsteem nii võimas, et kohandub lausa sinu mängustiiliga. Kui sa leiad näiteks, et targem on mängida pikkade kõrgete söötudega, jagab arvuti selle ühel hetkel ära ning vastasmeeskond oskab vastavalt käituda. Nagu FIFA demode puhul kahjuks ikka, tuleb ka siin rahulduda madala resolutsiooniga: 800 x 600 pikslit. Täisversioon paistab seega kordi ilusam, kui ainult arvuti välja veab. Mängida saab ühe poolaja, kuid kommentaatorid ja juubeldav rahvas annavad oma parima ning vähemalt näed oma silmaga, kui palju on mäng võrreldes FIFA 2007-ga muutunud.

Noiseware

● Meilt küsitakse tihti, kas ja kuidas õnnestuks päästa mürarikast digipilti. Kõrgema ISO-arvu juures pildistades kipub müra isegi peegelkaameratega olema talumatult suur ning meie testid on näidanud, et tavalised kompaktkaamerad muutuvad väga mürarikkaks juba ISO 400 juures, rääkimata ISO 800-st või kõrgemastki.

Häid lahendusi ei ole, aga üks parimaid ja veel tasuta lahendus, mida meie kohanud oleme, on Noiseware. Alati võib leida mõne väga nüansirohke müraeemaldusprogrammi, kuid keskmisele kasutajale käivad selle võimalused üle jõu. Noiseware'iga on asjad lihtsad: ava pilt, vajuta nuppu ja mõne sekundi pärast on mürast puhastatud pilt valmis. Müraeemalduse viisi ja intensiivsuse valib Noiseware ise, aga kui kasutaja soovib, saab seadeid peenemalt sättida.

Meie panime plaadile Noiseware'i tasuta Community Editioni, kuid kes seda heaks tööriistaks peab ning programmilt rohkem ootab, võib osta ka programmi tasulise versiooni, mis muuhulgas oskab salvestada TIFF-faile ning mille mürafilter on iseõppiv. Seniks aga head katsetamist tasuta Noiseware'i versiooniga: ava aga liiga mürane pilt, vajuta nuppu *Go* ja nagu meie leidsime, võivad tulemused olla üllatavalt head.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Operatsioonisüsteem: Windows 2000/XP/Vista
Mälu: 256 MB
Vaba kettamaht: 10 MB

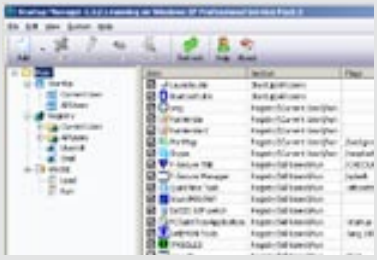

Startup Manager 2.3.2

● Miks Windowsi käivitumine nii kaua aega võtab?! Kes kõik mälu ära söönud on? Miks System Tray on täis kahtlasi ikoonikesi? Proovi Startup Manageri, mis otsib Windowsi erinevatest kohtadest ja kirjetest kokku kõik info nende programmide kohta, mis Windowsi käivitumisel automaatselt laetakse.

Startup Manager näitab, mis programmiga on tegu, kus on tema käivitamisvajadus kirjas ning millises kataloogis ta asub.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Operatsioonisüsteem: Windows 95/98/NT/2000/XP/Vista/Windows Server 2003

Canoni ja Nikoni testpildid

● Selle kuu [digis] võrdleme omavahel kahte uut head digipeegelkaamerat: Canon EOS 40D ja Nikon D300.

Tegime mõlemaga ka hulga testpilte, millest osa sulle vaatamiseks ja detailsemalt uurimiseks plaadile panime. Võta need oma lemmikprogrammis lahti ja uuri, palju soovi on.

Pildid asuvad plaadil kataloogis «Kaameratest».

PÄRIM HIND EESTIS!

ego järelmaks

Digikaamera Olympus FE-300

Soovite rohkem vähema raha eest?

- **Resolutsioon 12 MP**
- **Näo tuvastamise tehnoloogia**
- **Paremad pildid hämaras tänu BrightCapture tehnoloogiale**
- Suure valgusjõuga 3x optiline zuum
- 2,5" LCD ekraan
- Salvestab videot heliga
- TruePic III pildiprotsessor
- Stiilne must metallkorpus

Kuumakse 199.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

12MP!

SAADAVAL AINULT K-ARVUTISALONGIS!

TASUTA

SÄÄSTA ÜLE 2000.-

3999.-

Tavahind 5999.-

Digikaamera Olympus SP-550UZ

Ülisuur 18x zuum toob kaugel asuvad pildistatavad objektid lähedale ja nüüd ei jää Sul ükski hea pilt tegemata. Lainurkobjektiivi abil näete ja püüate pildile rohkem ka lähedalt pildistades.

18x OPTILINE ZUUM pildistabilisaatoriga

- resolutsioon 7.1 MP
- 18x optiline zuum optilise pildistabilisaatoriga (28 - 504mm 35mm ekv)
- supermakro kuni 1cm

TASUTA

Tavahind 7999.-

SUPERHIND! SÄÄSTA 2049.-!

5950.-

Kuumakse 297.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

Digikaamera Olympus mju 760

- **resolutsioon 7.1 MP**
- **õhuke ilmastikukindel metallkorpus**
- **2x pildistabilisaator (mehhaaniline +elektrooniline) aitab selgemate piltide saamisel**
- 3x opt. zoom
- salvestab videot heliga
- eestikeelne menüü

Saadaval hõbedane, sinine ja punane versioon.

Tavahind 3990.-
Kuumakse 149.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

LISAKS PAKUME KAAMERA OSTJALE nahkkotti ja lisaakut ja kaelapaela 999.- tavahinna asemel 499.- eest

TASUTA

2990.-

Eesti soodsaim järelmaks + TASUTA kuni 1000 kroonine Novatours'i sooduskaart!

Kui ostad K-Arvutisalongist tooteid järelmaksuga vähemalt 9990 krooni eest, **saad TASUTA 1000 kroonise Novatours'i sooduskaardi**.
Ostes tooteid järelmaksuga 2000 kuni 9989 krooni eest, **saad TASUTA 500 kroonise Novatours'i sooduskaardi**.

Kampaania tingimused leiad **www.k-arvutisalong.ee**!

15,4"
2GB MÄLU
160GB KÕVAKETAS

Lisaks TASUTA Acer sülearvutikott ja sülearvutihiir väärtuses 590.-

11990.-

Kuumakse 421.-
Sissemakse 0%, 36 kuud

Tavahind 14990.-

Acer Aspire 5520

SAADAVAL AINULT K-ARVUTISALONGIS!

Mobile AMD® Turion64® X2 protsessor TL56 (DualCore), kiire 2GB DDR II 667MHz, 160GB kõvaketas, DVD kirjutaja, SD/MS/MMC/MS Pro/XD mälukaardilugeja, kuni 128 MB mäluga videokiirendi NVIDIA® GeForce® Go 7000, traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), Bluetooth 2.0 EDR liides, infrapuna liides, gigabit võrgukaart, modem, High-definition helikaart ja integreeritud kõlarid, 6 elemendiga Li-Ion aku, Acer Crystal Eye veebikaamera, 15,4" CrystalBrite TFT laiekraan, TV-väljund, 4xUSB 2.0, 1xFirewire, 1xS/PDIF, 1xEC, 1xVGA, mikrofoni sisend, kõlarite/kõrvaklappide väljund, kaal 2,75kg. MS Windows Vista Home Basic, Acer Empowering Technology, CyberLink PowerProducer.

2GB MÄLU
ID-KAARDI LUGEJA
BIOMETRIC SÕRMEJÄLJE-LUGEJA

13990.-

Tavahind 15990.-

Kuumakse 491.-
Sissemakse 0%, 36 kuud

HP 6715b

SAADAVAL AINULT K-ARVUTISALONGIS!

Mobile AMD Turion 64 X2 protsessor TL56, 2GB 667MHz mälu, 160GB kõvaketas, integreeritud HP ID-kaardi lugeja, integreeritud HP Biometric Fingerprint Sensor (sõrmejäljelugeja), TPM Embedded Security Chip 1.2, kõvaketta kaitsesüsteem HP Active 3D DriveGuard, 6 in 1 mälukaardilugeja, LightScribe DVD kirjutaja, kuni 512MB ATI Radeon Xpress 1250 videokiirendi, 15,4" laiekraan, Wifi, gigabit võrgukaart, modem, HDA helikaart, Bluetooth 2.0, TV-väljund, 4xUSB 2.0, Firewire liides, 1xVGA, KL pesa, 6 elemendiga Li-ion aku, aku kestvus kuni 4h20min, tugevdatud kriipimiskindel korpus, kaal 2,7kg. MS Windows Vista Basic, MS Office 2007 prooviversioon, Symantec Norton Internet Security (60p), HP Backup and Recovery Manager, HP ProtectTools Security Manager, Roxio Creator 9, HP Recovery DVD.

SAADAVAL AINULT K-ARVUTISALONGIS!

2GB MÄLU
320GB KÕVAKETAS
256MB GeForce 8400GS
WINDOWS VISTA
OFFICE VALMIDUS

7490.-

Tavahind 9990.-

TASUTA

Kuumakse 374.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

Arvuti Ordi House Special

Protsessor Intel Pentium DualCore E2140, Intel 945P kiibistik, ID-kaardi lugeja + 9 in 1 mälukaardilugeja, kiire operatiivmälu 2GB DDRII, kõvaketas 320GB SATA II 7200rpm, videokaart 256MB GeForce 8400GS, TV-väljund, DVI väljund, 20x DVD kirjutaja, võrgukaart, 6 kanaliga helikaart, vaikne toiteplokk 400W 12cm jahutusega, USB 2.0 ja audio pordid esipaneelil, EST paigutusega klaviatuur, Logitech optiline hiir, hiirematt. Microsoft Windows Vista Basic, BitDefender viirusetõrje 1a. uuendusõigusega, Eesti-inglise sõnaraamat, MS Office valmidus (60 päeva prooviversioon).

K - Arvutisalong®
www.k-arvutisalong.ee

Tallinn: Gonsiori tn 14, tel 6613085, E–R 10–18, **Rocca al Mare Kaubanduskeskus** (Paldiski mnt 102), tel 6659117, E–P 10–21, **Kristiine Kaubanduskeskus** (Endla 45), tel 6650591, E-P 10-21, **Sõpruse pst 237/239,** tel 6545385, E–R 10–18, L 10–15, **Kaubanduskeskus Mustikas** (Tammsaare tee 116), tel. 6979839, E–P 10–21, **Torupilli Selver** (Vesivärava 37), tel 6766822, E-P 10-21; **Ülemiste Kaubanduskeskus** (Suur-Sõjamäe 4) tel. 6034704, E-P 10-21; **Sikupilli Kaubanduskeskus** (Tartu mnt 87), tel 6332949, E-P 10-21, **Järve Kaubanduskeskus** (Pärnu mnt 234/238), tel 6140369, E-P 10-21, Mustamäe tee 44a, tel 6559788, E-R 10-20, L-P 10-18; **Mustakivi Prisma** (Mustakivi tee 17), tel 6340016, E-P 10-21; **Maardu: Nurga 3,** tel. 6560696, E-R 10-20, L-P 10-19; **Narva: Kaubanduskeskus Fama** (Tallinna mnt 19C), tel 3566408, E-P 9-20; **Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal** (Kesk-väljak 4), tel 3370291, E–R 10–19, L 10–16; **Rakvere: Ekspresspunkt** (Koidula 5), tel 3277242, E-R 09-18, L 10-15; **UUS POOD! Rapla: Tallinna mnt 50A,** tel. 4737054, E-P 9-20; **Tartu: Lõunakeskus** (Ringtee 75), tel 7315543, E-P 10-21; **Lõunasaar** (Ringtee 75), tel 7315541, E-P 10-21; **Raatuse Kaubamaja** (Raatuse 20), tel 7402751, 7402759, E-P 10-21; **Kaubanduskeskus Eeden** (Kalda 1c), tel. 7402521 E-P 10-21; **Tartu vana Kaubamaja** (Riia tn. 2/2A), tel 7343496, E-R 10-20, L-P 10-18; **Viljandi: UUS POOD! Vaksali 11,** tel. 4336673, E-P 9-20; **Männimäe Selver** (Riia mnt 35), tel 4344977, E–P 10–20; **Valga:** Valga Selver (Raja 5), tel. 7666434, E-R 10-19, L-P 10-16; **UUS POOD! Võru:** Kooli 2, tel 7828025, E-P 9-20; **Pärnu: Kaubamajakas** (Papiniidu 8/10), tel 4455934, E-P 10-21; **Kuressaare: Saare Selver** (Tallinna mnt. 67), tel. 4595460, E-P 10-21; **www.k-arvutisalong.ee; Telli fotod interneti teel: foto.k-arvutisalong.ee**

värske kraam

> Gateway teeb Delli LK 16 > Auhinnaline rubriik Üks-null tarbib palju elektrit LK 18 > Naistekas paljastab maailma muutva tõe, naiste kohta muidugi LK 20 > Videovõlurid võluvad võidu LK 25

Must lind

Aasta on möödas ajast, kui HP ostis tuntud USA mänguarvutitootja VoodooPC, ja lõpuks on kuulda HP mänguosakonna tegemistest. Turule on tulemas VoodooPCga koostöös (tõestuseks sees Voodoo DNA logo) tehtud Blackbird 002 tipparvuti.

● Edev, jala peal seisev alumiiniumkorpus on tehtud võimalikult hästi komponente jahutavaks. Asjaolu, et kast jala peal õhus seisab, annab jahutusele juba iseenesest lisajõudu, kuid tavapärase õhkjahutuse asemel saab valida ka vesijahutuse. Kuigi kast on väga suur, tuleb au anda disaineritele, kes selle esiküljelt kitsamaks ja tagant laiemaks disainisid, nii et peale vaadates jätab ta väiksema mulje.

Korpuse avamine ja komponentide vahetamine käib tööriistadeta: Blackbirdi esitlusel võttis VoodooPC üks loojaid ja praegune HP mängutehnoloogiaboss Rahul Sood arvuti mõne minutiga tükkideks ja pani jälle kokku. Ka kõvakettad käivad sisse-välja tööriistu kasutamata.

Protsessorivalikus on nii Intel kui AMD (alates Phenomi ilmumisest) ning videokaartidest pakub HP nii ATI kui NVIDIA tooteid. Luksuse hind pole muidugi maine. Konfiguratsioonist olenevalt kujuneb hind 30 000 kroonist kuni 80 000 välja ja need on dollari praeguse kursi järgi arvutatud hinnad.

[SEL KUUL]

SVEN VAHAR
Toimetaja

Seda- või teistpidi?

● Tegelikult ei tahtnud ma üldse sellest kirjutada. Aga ei jää muud üle. Sel kuul kuvareid testides kostis üle toimetuse mitut puhku valjuhäälset kirumist. Miks, küsite?

Aga sellepärast, et ikka juhtus, et kaableid kuvaritele külge ühendades avastasime, et kord on liidesed ühtpidi, kord teistpidi. Ent see pole ainult kuvarite häda. Kunagi ei või kindel olla, kuidaspidi täpselt peaks kaablit liidesega ühendama. Kas analoog-VGA-liidesel on laiem osa üleval või all? Mispidi peab jääma toitekaabli ots? Kas USB-pesasse tuleb otsik ühendada seda- või teistpidi?

Iga kord oled sa sunnitud vaatama, sest käsikaudu lihtsalt ei õnnestu ning mõned liidesed on liiga õrnad, et nendega huupi pimesi rapsida.

Laua all seisva arvuti puhul tähendab see aga hämaras küürutamist ning kuvari puhul selle seinast või laual olevast tränist eemale tõstmist, et järele vaadata.

Milleks, ma küsin, milleks? Miks ei võiks liidesed olla sümmeetrilised ja pimesi kasutatavad? Ah?

Vähemalt selles võiksid riistvaratootjad küll kokku leppida, mispidi seadmetel liidesed on. Palun leppige omavahel kokku ja standardiseerige lisaks liidestele ja protokollidele ka kaablite ühendusviis.

See oleks inimkonnale suurem teene kui mõne järjekordse uue mudeli turuletoomine.

Säästusülerid Sony moodi

Sony VAIO-seeria sülearvutid on ikka olnud pigem kallimate kui odavamate killast ning väikese eelarvega sülearvutiostjail pole seni arvutipoes VAIO riiulite juurde asja olnud, kuid varsti võib-olla juba on. Septembri lõpus teatas Sony, et kohe-kohe tulevad müüki VAIO NR-seeria sülearvutid, mille hinnad algavad umbes 8300 kroonist. Ootame pikisilmi, millal need ilusad arvutid Eestisse jõuavad.

Palun üks ingliskeelne koopia

● Fuji Xerox on tõsimeeli otsustanud tõlkebüroodelt töö käest ära võtta. Nad on välja tulnud tõlkiva koopiamasina ideega, mis koopia tegemise käigus nagu muuseas teksti jaapani keelest inglise keelde või vastupidi ümber paneb. Pistad aga reisilt ostetud imevidina jaapanikeelse kasutusjuhendi masinasse ja too trükib välja ingliskeelse. Tõlkimiseks kasutab seade siiski võrgus olevat tõlkemälu ja kavalaid algoritme, mis üritavad lehekülje paigutuse enamvähem originaalilähedasena hoida. Esialgu pole avalikkusele näidatud veel töötavat isendit, kuid kui see kunagi ilmuma peaks, kuuleme me sellest kindlasti.

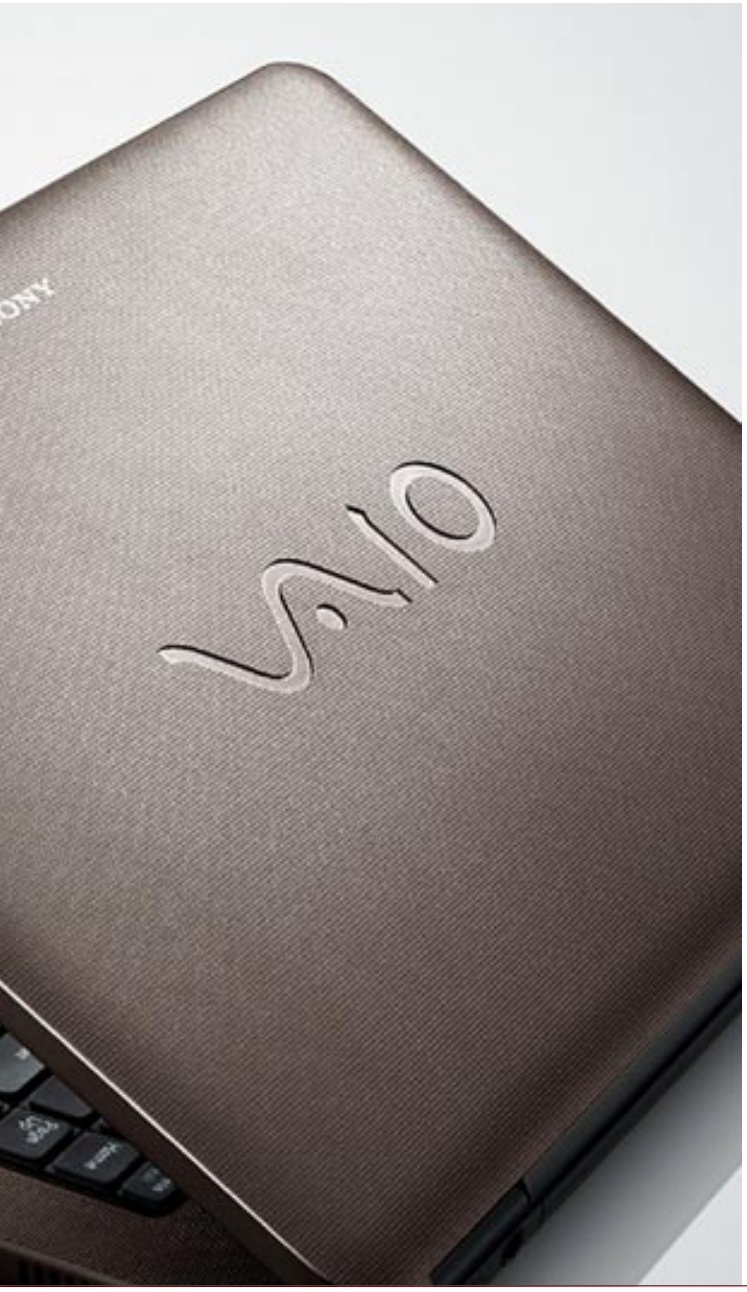

Puhastusvahendid otse Taanist

● Taani firma AM puhastusvahendid näevad välja nagu Hugo Bossi parfüümid, aga puhastavad kõvasti paremini. Nutika disainilahendusena on puhastusvedelik ja -käsn väga mugavalt ühe ja sama käepideme küljes. Nii on mõlemad alati käepärast ning pole karta, et pärast puhastusvedeliku piserdamist tuleb kallist kuvarit või klaviatuuri äratrööbatud köögilapiga hõõruma asuda. Säärased ilusad arvutipuhastustarvikud võib vabalt kosmeetikariiulile muude pudelikeste sekka poetada ja külalised ei saa asjast arugi. Nõudke AM puhastusvahendeid arvutipoodidest!

Käed üles! Filmin!

Oktoobris tulevad Jaapanis müüki Sanyo uued vahvad Xacti DMX-HD700 käsikaamerad. Tegemist pole mitte lihtsalt uute mudelitega, vaid järjekordselt omas klassis maailma kõige väiksemate ja kergemate 720p HD kaameratega. Kaameral on näotuvastus- ja -jälgimissüsteem, mis suudab korraga hakkama saada kuni 12 filmitava jälgimisega. Pildid ja videod salvestatakse otse SD/HCSD-mälukaardile, seega täispikka mängufilmi sellega just üles ei võta. Hind jääb umbes 7000 krooni kanti.

Voolusäästlik pikendusjuhe

● Arvutit ei unusta sa vast kunagi välja lülitamast, küll aga võivad sageli ooteolekus sisselülitatuks jääda kuvar ja printer. Ecostrip toodab säästva eluviisiga inimeste tarbeks pikendusjuhet, mis on USB-kaabli kaudu arvutiga ühendatud ning tunneb ära, kui arvuti välja lülitatakse. Sel juhul katkestab pikendusjuhe voolu edastamise ka lisaseadmetele.

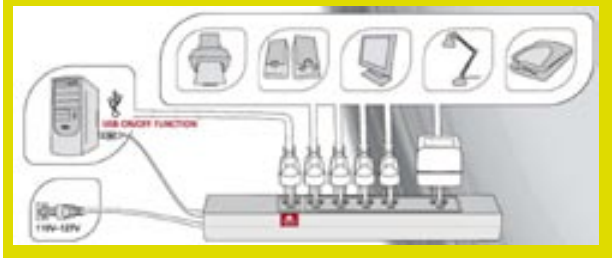

[AEG SURNUKS]

I Can Has Cheezburger?

Seda me teame kõik, et kassid satuvad teinekord uskumatutesse sekeldustesse või imearmsatesse poosidesse, aga kui see kõik varustada superlahedate pildiallkirjadega, tuleb kokku kõigi kassisõprade kohustusliku varamu hulka kuuluv «I Can Has Cheezburger?». Iga päev tekivad sinna uued pildid, nii et tark oleks oma RSSi-lugejale see aadress selgeks teha.
icanhascheezburger.com

Toiduga mängitakse

Toidukunstnik on üks huvitav amet. Kes oleks tulnud selle peale, et sa võid võtta kartulid ja teha nendest rõõmsa seaperekonna? See sait pakub ülevaadet toidukunstnike loomingust. Vaata üle ja tee järele.
www.bearsandbuds.com/July2007/Veggie-Art-July07.asp

Viie minutiga kõik selgeks

Veebisait, kuhu igaüks saab üles laadida video, kus näitab või õpetab, kuidas mõnda asja teha. Kõlab nõmedalt? Vastupidi, sealt leiab õpetusi kuidas breiki tantsida, kuidas sushit teha või papagoil tiibu kärpida. Kasulik koht.
5min.com

Kirjad iseendale

Teed tulevikuplaane, aga kardad, et mõne aja pärast unustad praegused lubadused ära ja su innukus raugeb? Futureme võimaldab sul kirjad valmis kirjutada ja määrata need saatmiseks kunagi tulevikus. Hea võimalus tulevasele pensionärist iseendale mõned ergutavad motivatsioonikirjad posti panna.
www.futureme.org

Katsumis-lembene iPod

Ratsutades iPhone'i populaarsuse laineharjal, lasi Apple välja iPod Touchi, mis on pealtnäha iPhone'i noorem vend, veidi õhem ja ilma telefonifunktsionaalsuseta. Saadaval on vaid 8 GB ja 16 GB mahuga versioonid, ent see ei loe, sest uue vidinaga saab moekalt WiFi-levialas hängida, mussi kuulamise kõrvale ka väikesel ekraanil veebi brausida ja niisama šeff välja näha.

Transformersi mälupulgad

● Film «Transformers» on veel suhteliselt värske ja jookseb siin-seal maailma kinodes, ning millal saakski olla parem aeg tuua turule ohjeldamatult brändiga seotud tooteid? Transformersi mudeleid, t-särke, tosse ja patju oleme me juba näinud, nüüd on aeg mälupulkade käes. Tellida saab otse Amazonist, kus 2 GB mudel Deception maksab umbes 700 krooni ning 1 GB mudel Autobot umbes 550 krooni. Mine amazon.co.uk veebilehele ja toksi otsingusse transformers usb.

Ma tean, mida sa eile öösel tegid

● Kui tööandja toob su lauale uue Delli kuvari, mille mudelinumbriks on SP2008WFP, siis tea, et pikka pidu enam pole. Nimelt on sellele kuvarile sisse ehitatud veebikaamera. Kui Macidel on sisseehitatud veebikaamera tavaline, siis tavaliste lauakuvarite puhul pole see teps mitte levinud. Millist turunišši Dell sellega täita loodab ja kui suure mõlgi Logitechi, Microsofti ja teiste veebikaamerate tootjate rahakotile lüüa kavatseb, jääb selgusetuks. Paranoikutel tasub igaks juhuks jupp teipi käepärast hoida, et valvav silm aegsasti kinni katta.

Optimus Maximus juba töötab

● Vahepeal pidevalt tähtaegade edasilükkamise pärast juba lausa *vapourvare*'ks kuulutatud Optimus Maximuse klaviatuur näib olevat siiski juba peaaegu valmis ja kasutamiskõlbulik. Moskvas olla nähtud juba esimesi eksemplare töös. Selle klaviatuuri iga klahv on sisuliselt väike OLED-ekraan, mida saab programmeerida näitama ikoone, suvalisi sümboleid või eri värve. Klaviatuur, mis oskab vastavalt kasutatavale rakendusele värvikoodidega ette näidata kiirklahvid?

Rahakotipill

● Vaata aga vaata, ongi krediitkaardisuurune MP3- ja WMA-mängija valmis. Või kui tähte närida, siis päris veel mitte, sest 85,5 x 54 x 4,5 mm mõõtmetest viimane näitab, et krediitkaardist ollakse 3–4 mm paksem. Siiski peaks selline mängija rahakotti mahtuma.

Mängijal on 2 GB mälu ja kaalub see kõigest 20 grammi, ja seda koos sisseehitatud akuga. Aku laadimiseks on kaasas nii seinaadapter kui USB-kaabel, viimase kaudu käib ka lugude (või mis iganes failide) laadimine. Mingit ekraani sealt pealt leida ei õnnestu, pisemaid infokilde näitab valgusdiood. Pole teada, milline Hiina vabrik mis brändi nime all seda teeb, kuid ligikaudu 500 krooni eest saab selle veebipoest http://usb.brando.com.hk.

Sonylt uus peegelkaamera

● [digiski] kiita saanud Sony A100 kõrvale tekkis septembri alguses uus ja suurem vend – A700. Tegemist on Sony teise katsetusega digitaalsete peegelkaamerate maailmas ning ühtlasi A100-st veidi võimalusterohkema kaameraga. Kaamera südameks on 12,2megapiksline Exmor CMOS-sensor ning BIONZ pildimootor, mis Sony väitel lubab erakordselt kiiret pilditöötlust ning madalat müürataset. Teravustamispunkte on 11 ning võrreldes A100-ga peaks teravustamine olema läinud oluliselt kiiremaks, seda nii tänu keerukamatele algoritmidele kui uuele mootorile.

Kaamera tagaküljel laiutab kolmetolline ekraan (640 x 480 pikslit), kätevärinat aitab tasandada sisseehitatud Super SteadyShot ning pildid saab telerisse HDMI-väljundi kaudu. Uuenduskuuri läbis ka *kit*-objektiiv: nüüd saab kaameraga soovi korral kaasa 16–105 mm f/3,5–5,6 suumobjektiivi.

Need, kes kaamerat on katsuda saanud, ütlevad, et ühest küljest on tegu Konica Minolta Maxxum 7D edasiarendusega, kuid võrreldes A100-ga, mis oli üsna ühemõtteliselt Konica Minolta, on uues peegelkaameras palju rohkem Sony nägemust ja Sonyle iseloomulikku. Nuppudega kasutajat ei koormata ning kallimatele kaameratele iseloomulikku pisikest LCD-ekraani A700-lt ei leia. Kaamera jõuab müügile oktoobris-novembris ning USAs on hinnaks öeldud 1400 dollarit kere eest ja 1500 dollarit 18–70 mm objektiiviga.

Kaunis arvuti

Gateway tõmbas loori eest oma uuel ilusal Gateway One arvutil. Asi, mis selle ilusaks teeb, on kasti kaotamine, nii et kogu arvuti on Macilikult monitori kestas. Hiir ja klaviatuur on juhtmevabad ning ise saab vahetada mälu (sülearvuti DDR2) ja kõvaketast.

● One tuleb kolmes versioonis, kõigil on 19" laiekraankuvar 1400 x 900 lahutusvõimega. Sisu on aga mõneti erinev.

Sõltuvalt protsessori ja graafikakaardi võimsusest ning operatiivmälu ja kõvaketta mahust tuleks ostjal meie rahasse ümber arvutatult välja laduda 15–20 tuhat krooni. Nii kena hall-musta arvuti kohta, mida saab ka seinale riputada, polegi kriiskavalt palju. Mis siis, et võimsuselt on tegemist tavalise keskklassi arvutiga, mis pole võimsam meie testis olnud 20" iMacist.

Oktoobri lõpus müüki tulevast seadmest leiab veel DVD-kirjutaja, gigabitise võrgukaardi, WiFi, *bluetooth*'i, FireWire, USB 2.0 pesad, helisisendi-väljundi, «viis ühes» mälukaardilugeja, teise kõvakettapesa, puldiga USB TV tuuneri (kallimatel mudelitel), USB veebikaamera (oli raske seda sisse mahutada?) ja Windows Vista.

LG ründab jälle

● [digi] ei ole küll moeajakiri, aga siiski tunnustame LG-d, kes on oma niigi ilusast mobiiltelefonist Shine teinud nüüd ka musta ja kuldse versiooni. Shine Gold ja Titanium Black jõuavad müüki oktoobris. Seest leiab muusikamängija (MP3, WAV ja AAC++), ühendustest GPRSi ja EDGE'i *bluetooth*'i. Kahju on 3G puudumisest, sest konkurendid suudavad oma disaintelefonidele kiirema ühenduse sisse ehitada. Kaamera on kahemegapiksline, nii et ka selles vallas pole midagi üllatavat. Järelikult tuleb rohkem kulda ja karda nautida.

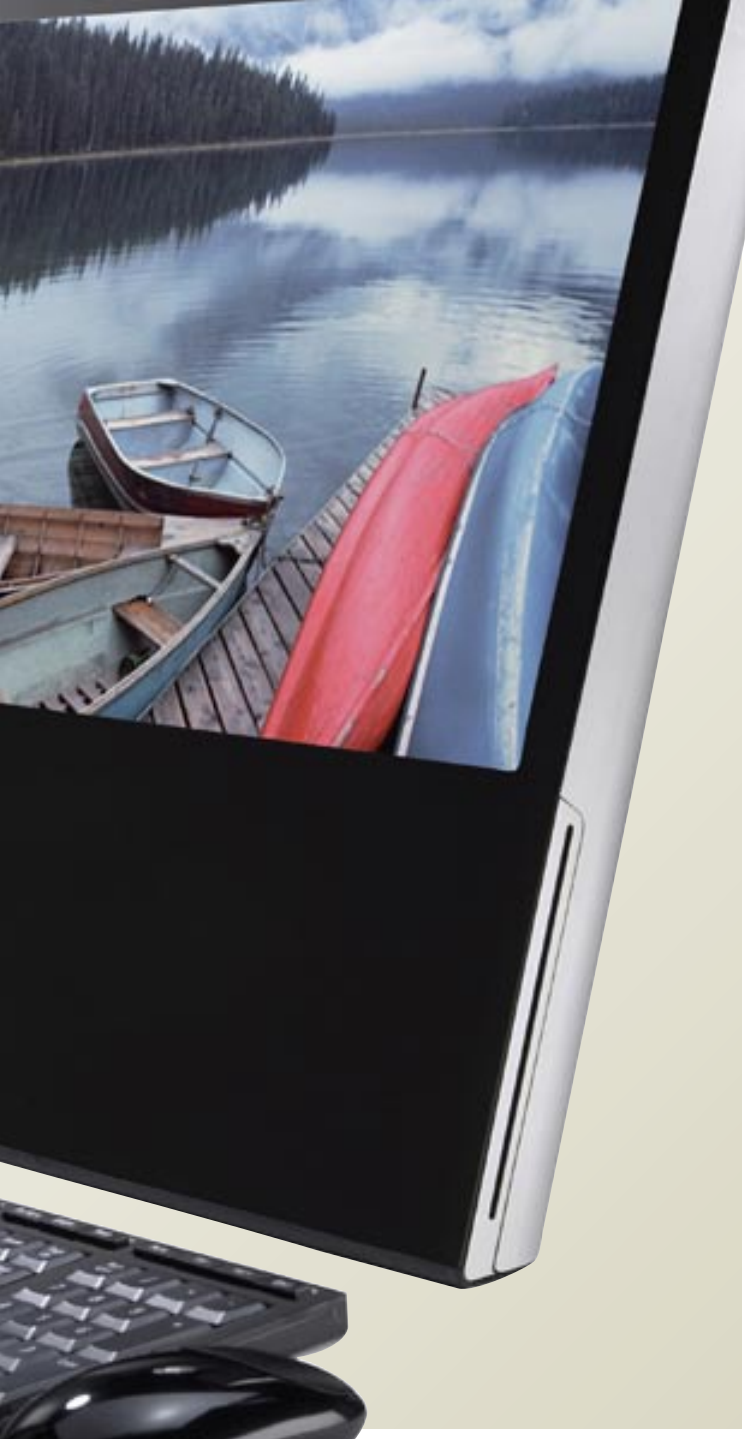

Creative'ilt mälupulk-mängija

● Creative, kes viimasel ajal on iga kuu uute muusikamängijatega üllatanud, võttis hetkeks tuure maha ja tõi müügile täiesti tavalise mälupulk-mängija. Näeb välja nagu USB-mälupulk, on värviline ning ilma ekraanita. Ehk just midagi sellist, mis oma lihtsuses ja odavuses (2 GB 700 krooni eest) meile meeldida võiks. MuVo T100 on saadaval musta, valge ja roosana ning USB-pistik on tal juba küljes, juhtmeid arvuti külge ühendamiseks seega vaja ei ole.

Hiirte rünnak

[digi] ei mäleta, et kunagi oleks tulnud nii tihedalt uusi mängurihiiri kui praegu. Peale viimastes numbrites uudisteks olnud Microsoft Sidewinderi ja Razer BoosSlang 2007 on järjepanu oma uutest üllitistest teatanud veel mitmed.

● Rohkem klaviatuuridega tuntust kogunud Ideazon kuulutas välja 3200 DPI-lise Reaper Edge, mida on oodata sellel aastal.

● Kõrvaklappide ja hiirepatjade meister SteelSeries lubab juba sellel aastal poodidesse lasta mänguhiire Ikari. Tulekul on nii optiline kui laseriga versioon. Kujult pidavat hiir sobima iga hiirehoidmise stiiliga.

● Logitechi G9 on järg G5-le ja G7-le. Suurimaks müügiartikliks on hiire vahetatavad kestakujud, kuid ka raskuse muutmine, erinevad tarkvaraprofiilid ja suur tundlikkus.

● Razer on tegelikult hüperaktiivne. Peale vanade mudelite täiustamise ja eriversioonide on kohe ilmumas ka täiesti uus mudel Lachesis. Edevuse kõrval märksõnaks 4000 DPI.

● Saitek üritab uue efektse Cyborg-seeriaga laineid lüüa. Hiirele lisaks on sama nime all müügile tulemas klaviatuur, pult, klaviatuurpult ja 5.1-kõrvaklapid. Oodata on ka uut rooli R660GT.

Nokia tegi igava telefoni

● Oh seda rõõmu, Nokia on jälle uue telefoni välja toonud ning seekord on nad ületanud nii iseennast kui kõiki konkurente: E51 on nii keskmiselt korralik ja igav telefon, et seda ei taha isegi keegi sult varastada. Kahtlemata on ta ideaalne äriinimestele, kellel on «vaja usaldusväärset partnerit», aga olgem ausad: see on selline telefon, mis sulle töö juurest ostetakse ja millega sa lihtsalt oled sunnitud koos eksisteerima. Ja õnnelik pead olema, kui ostetakse, hinnaks ähvardab tulla üle 6000 krooni!

TERMOMEETER

340°
XP elab edasi
Microsoft pikendas nii Windows XP OEM-i kui jaemüügiversioonide saadavust veel poole aasta võrra, järgmise aasta juuni lõpuni.

108°
IT-kompetentne Eesti
NATO plaanib Eestisse luua küberkaitse kompetentsikeskust. Eesti olevat just õige koht säärase asutuse rajamiseks.

–40°
Elioni DigiTV ka teises telekas
Kuid selleks tuleb juurde osta 1960 krooni maksev teine digiboks. Uus seade, uus väljaminek... Digitaalne eluviis pole sugugi odav.

–170°
Apple peedistab kasutajaid
iPhone'i püsivara uuendus muudab häkitud telefoni kasutuskõlbmatuks. Apple'ile ei meeldi, kui kasutajad ise teenusepakkujat valivad.

6
kuu võrra pikendas Microsoft Windows XP müügiaega, sest kliendid tahavad Vista asemel seda kasutada

30.06.2008
on praegu määratud XP surmadaatumiks

9,4%
elektrienergiast kulub USAs internetile

5,3%
üle maailma

868 000 000 000
kilovatt-tundi aastas

100 000
aastat kuluks selle elektri tarbimiseks tervel Eesti riigil

50%
IT-töötajatest on töö juures magama jäänud, selgus hiljutisest uuringust

47%
on kaastöötajat suudelnud

40
tundi rääkis Tony Wright telefoni teel Jenny Barnardiga, püstitades sellega maailma pikima telefonikõne rekordi

0
krooni läks see Tonyle maksma, sest ta kasutas IP-telefoni

2
teise inimese omavahelist lahkuminekut klatšisid Tony ja Jenny nii pikka aega

10
korda kiirem on väljatöötamisel olev USB 3 standard praegusest USB 2-st

4,8
Gbps 480 Mbps asemel

2009.
aastal võib esimesi USB 3 seadmeid näha olla

153 899
tähemärki teksti oli eelmises [digis]

33,4
lehekülge teeb see 12 punkti suuruses kirjas

Nikonmall.eu

Nikon

At the heart of the image

Lihtne: –
teha detailne lähivõte
automaatrežiimis

Raske:
aru saada, mida hüljes
tahab mulle öelda

Ülihead pildid väga lihtsalt

Uus Nikon D40 on väike ja kerge digitaalne peegelkaamera, mille võluks on väga lihtne kasutajaliides. Samas on kaameras kasutatud järeleproovitud Nikoni tehnoloogiat, mis tagab lühikesed reageerimisajad, säravad värvid ja üliterava autofookuse.

www.nikonbaltic.eu

D40
DIGITAL

TASUTA!
Nikon SCHOOL BASIC
www.nikonschool.eu

DIWA

[naistekas]

Voolujooneliselt moodsad kõrvaklapid

● JBL on toonud oma Reference-sarjas välja uued kõrvaklapid, mis kannavad eristamiseks numbreid 610 ja 420. Klapid 610 toetavad iPodi ja on muidugi varustatud *bluetooth*'iga, nupud helitugevuse suurendamiseks-vähendamiseks ja lugude vahel surfamiseks on kinnitatud klappide külge. Kõigile mugavustele lisaks on klapid ääristatud pehme nahaga, et tagada maksimaalne mugavus. Klapid 420 nii tublid pole, neil puudub *bluetooth* ja nad ei oska end ka iPodiga ühendada. Maksavad need 150–200 dollarit (2000–2600 krooni), aga vähemalt näevad need moodsad välja. Iga asi ei pea ju olema roosa või punane, et naiselik olla, kas pole?

Supervärviline D&G *bling*-käekell

● 3500 krooni ühe käekella eest? Aga miks mitte, kui see näeb välja SELLINE! Dolce&Gabbana on valmis meisterdanud super-*cool*'i ja rõõmsavärvilise käekella, mis tuletab meelde vanaaegset ETV kanalil jooksnud eetripilti, kui saated olid lõppenud. Loodetavasti see käekell ainult ei unda nii, nagu telekas seda vanasti tegi. Aga üks, mis kindel – kui sa raatsid 264 dollarit säärase ajanäitaja peale hakkama panna, siis märkamatuks sa kohe kindlasti ei jää.

Ärka iPodi saatel

● iHome andis välja uue versiooni iPodi äratuskellast iH8. Nende tunnuslause on «ärka ja maga oma iPodi saatel, kui see end laeb» – ehk täpselt seda, mida lubatud, sa ka saad. Tegelikult on see äratuskell iseenesest päris nunnu, valge ja minimalistlik, sel on peal igasuguseid toredaid kellraadio vidinaid (näiteks saab valguse välja lülitada) ning kaasas on ka pult. Viimane võib muidugi hukatuslikuks kujuneda, kui sa ei pea äratuskella kinnilöömiseks isegi mitte kätt tõstma.

Üli-*funky* veebikas Clique'ilt

● Clique'i veebikaamera kannab nimetust HUE HD ja see on üks *funky*'maid veebikaid, mida minu silm iial on näinud. Nad ise nimetavad seda «lihtsaks ja võnkuvaks (*vibrant*)». Kuigi tegu on äärmiselt edeva värgendusega, paistab sel ka tehnilist võimekust olevat.

Naistekat toimetab **Sigrid Lamp**

Meile ei meeldigi roosad asjad!

● Saatchi & Saatchi viis läbi küsitluse, mis tõestas, et naistele ei meeldigi roosad tehnikavidinad. Selgus, et kõigest 9% küsitletud naistest peab naiselikku disaini oluliseks, enamik tunneb end lausa solvatuna kõigist roosadest ja sätendavatest *bling*-toodetest. Tervelt kolmandik internetti kasutavatest naistest aga ütles, et kulutaksid meelsasti raha tehnikaimede peale, kui neil ei oleks nii ebameeldiv neis poodides käia. Uuringu kohaselt pelgavad naised tehnikapoode, sest müüjad ei oska neile läheneda. Tõsi, enamasti on müüjad mehed, kes juba kaugelt sind hindava näoga põrnitsevad: selge-selge, nüüd tuli jälle üks blondiinist *dumbuser* digikat ostma, ise ei tea sedagi, mida tähendavad pikslid. Seega, et müüa naistele tehnoloogilisi tippsaavutusi, ei peagi mobiili värvima roosaks ning ehtima teemantidega… Piisab vaid, kui muuta müüja suhtumist ning me anname meelsasti elektroonikafirmadele pisku oma raskelt teenitud palgast.

Razeri nummid hiired

● Razer on firma, mis on peaasjalikult tegelenud selliste vidinate ehitamisega, mis sobivad arvutimänguarmastajatele. Ka nende uus *bluetooth*-hiir Pro|Click Mobile on mõeldud inimesele, kes palju liigub. Selge see, et kohvikulaua taga istudes on tõesti mugavam, kui hiirejuhtmega oma *latte*-tassi ümber ei tõmba. Seega – naised, rõõmustagem! Sest olgem ausad, eks see juhtmemajandus üks paras häda ole. Razeri *bluetooth*-hiired on pealegi veel päris mõistliku hinnaga: ühe roosa või punase hiirepoisi saab kätte 50 dollari ehk natuke üle 600 krooni eest. Stiilsed ja kaunid hiired tulevad müügile oktoobri keskel.

Samsung muutub seksikaks?

● Üldiselt ei ole ma Samsungi telefonide armastaja. Kui üldse kellegi telefone saab seksikaks pidada, siis enamasti LG omasid. Samsung on alati jätnud endast igava mulje, kui otsustada telefoni üle tema kujunduse põhjal. Nüüd aga sosistatakse, et vähemalt teisel pool ookeani tuleb uue aasta alguses välja Samsung U740, mis näeb vähemalt fotodel väga *cool* ja edev välja. Lisaks püüab Samsung selle telefoniga murda ka muusikatelefonide kategooriasse, kus vähemalt Eesti turul valitseb mitteametlikult Sony Ericsson. Ehk jõuab peen telefonipulk ka kunagi meieni, siis saab päriselt öelda, kas jõupingutused on end õigustanud.

Google hoia alt, Tallinn tuleb!

Kas teadsid, et Tallinna linnavalitsusest on saanud Google'i konkurent? Suvelõpp tõi uudise Tallinna uuest veebikaardist, millega saab teha vahvaid asju: kuvada ühistranspordiinfot, koostada teekondi ja uurida, kus asub mõni kauplus või hotell.

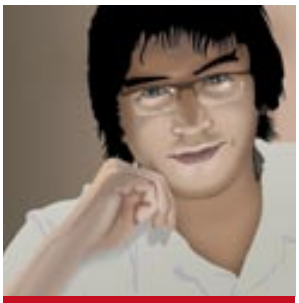

MART PARVE

● Võib-olla veel üht-teist. Eesti kaardimajanduse ühe põhitegija, E.O.Mapi valmis punutud rakendus on (arvestades tagasihoidlikku miljonikroonist eelarvet) hea funktsionaalsusega ning kui kasutaja IT-teadlikkus on hindele «enam-vähem», saab ta vast hakkama küll. Juhhei, Tallinna linn on uue kaardirakenduse omanik! Tänapäeval on ikka popp vähemalt ühte jalga pidi IT-äris olla – või isegi mõlemat jalga pidi. Kui oled valdkonnas suur tegija, siis peaks sul ka oma kaardirakendus olema. Võtkem või Google. Täpselt nagu Tallinna linn, nokitseb ka Google juba mõnda aega oma väikese kaardirakenduse, Google Mapsi kallal.

Mujal maailmas peituvad nõrgemad tegijad, kellel ei ole jaksu päris enda baasrakendust valmis ehitada, mageda mõiste «*mashup*» taha. Väljamaa degenerantide seas on see «*mashup*'ide» asi tegelikult isegi päris popp. Kui Tallinna linnavalitsuses oleks samasuguse suhtumisega ludrid koos, siis oleksid nad jätkanud varasemat joont ning kuvanud enda näiteks ühistransporti puudutavaid infovoogusid Google Mapsi või mõne muu kaardi-API pakkuja põhjal. Selline *mashup* on muide praegugi üleval – vt soiduplaan.tallinn.ee ja klõpsa mõne liininumbri ees oleval nupul.

Kuid projekti juhtinud linnaametniku suhtumine *mashup*'idesse on ühene: «Google'i kaart on ilus ja lihtne küll, ent sealsed andmed on poolteist aastat vanad ning avaliku sektori rakendust ei ole kuigi arukas ehitada välismaise pakkuja ASis kommertsteenusele.» Niisiis kogu maailma veebkaksnullinduse üks põhilisi alustalasid, *mashup*'indus, «ei ole kuigi arukas». Selgub, et ühe linnavalitsuse jaoks on arukam asuda Google'i konkurendiks ning omada ise kaardirakendust, mis aga juba täna ei ole nii «ilus ja lihtne» kui Google Maps.

> Selgub, et ühe linnavalitsuse jaoks on arukam asuda Google'i konkurendiks ning omada ise kaardirakendust.

Arvestades, et Google'i poisid arendavad virgalt ööl ja päeval, see vahe ainult suureneb. Veel kord, arvestades, et Tallinna kaardirakenduse tegi alla 100 000 dollari eest üks maailma mastaabis peaaegu nähtamatuseni tibatilluke firma, on tulemus super. Aga võistlema peab see rakendus kasutaja aspektist ju siiski suurte tegijatega.

Ja veel – et Google Maps'i andmed on vanad? Eks tegu ole nende andmetega, mis Navteq'il ja Tele Atlasel parajasti pakkuda on. Jah, ei ole Eesti veel nii tähtis riik, et sundida neid kompaniisid läbi rõngaste hüppama, et korralikke kaardiandmeid kätte saada. Võib-olla peaks Eesti avalik sektor tarkvarabisnisele fokuseerumise asemel hoopis siin käe alla panema ning kaardifirmadele uuemat infot kätte mängima?

Selle asemel on Tallinna linn valinud eelmise aastakümne tee, otsustanud ujuda veebimaailma trendide suhtes vastuvoolu. Kardetavasti on tulemuseks järjekordne «surnud» rakendus, mis 0-päeval võib olla isegi enam-vähem OK, aga edaspidi jääb kiirelt ajale jalgu – sest puudub huvitatud arendaja, kes asjaga pidevalt tegeleks. Ei ole mõjusaid ajendeid, mis motiveeriksid hoidma rakendust toimivana ning muutma seda atraktiivsemaks.

Võtkem või X-Tee päringute portaal. Idee oli omal ajal väga kihvt ning saada selline asi toimima – aplaus! Kuid, kallid inimesed, aastad on ometigi ju mööda läinud ning tehkem juba kord silmad lahti – tänase päeva kontekstis on see rakendus karikatuurne popurrii kasutajavaenulikkusest ja arhailisusest. Miks nii läks? Eks omaaegne eesmärk rakendus valmis teha sai täidetud ning edasi polnud kellelgi enam õiget motivatsiooni asja elusana hoida. Siin pole midagi imestada. Veebiäri on kiiresti arenev, konkurents on tihe ja diletandil pole siin lootust. Isegi mammutlike, ajalooga IT-firmade edu vangub, kui neil ei ole väga selget fookust ja missioonitunnetust.

Kuid milles üks linnavalitsus või riigiasutus saaks edukas olla – ja peakski olema! –, on ühest küljest oma valduses oleva informatsiooni kergelt ja standardselt ligipääsetavaks muutmine ning teisalt koostöö erasektoriga, internetiäris tegutsevate ettevõtetega. Las IT-firmad teevad seda, milles nemad osavad on, linnavalitsus võiks sel ajal aga linnavalitsemise nüanssidesse süveneda.

Tänapäevasem lahendus oleks, et avalik sektor kutsub portaalibisnise tegijad laua taha ning teeb neile ettepaneku: riik hakkab pakkuma ligipääsu infole (näiteks liikluspiirangute RSS!), erasektor aga teeb selle info või teenused kodanikule kättesaadavaks. Kui standardne ja adekvaatne info portaale hakatuseks piisavalt ei motiveeri, võib pakkuda dotatsioone, olgu või rakenduse kasutajate arvu põhiselt. Nii oleks linn täitnud oma kohuse info kodanikule kättesaadavaks teha ning terve turukonkurents aitaks kaasa sellele, et rakendused jääksid kasutajale atraktiivseteks. Ja kuritegevuse või liiklusõnnetuste tihedust piirkonniti kaardil kuvav rakendus on vast üks fantaasiavaesemaid kõigist võimalikest *mashup*'idest.

Kesine püügikoht

Euroopas leidub kindlasti mõni riik, kus müüakse vähem vidinaid kui Eestis. Näiteks Valgevene või Albaania. Tegemist on spekulatsiooniga, mida tingib huvitavate vidinate nappus meie poodides. Eesti lihtsalt on väga kesine püügikoht vidinasõbrale.

KRISTJAN OTSMANN
Eesti Ekspress

● Kust ma saaksin osta tuba lahedalt vikerkaarevärvidega täitvat Discovery Rainbow In My Roomi, mis heidab värvigamma lakke või seinale? Aga Toilet Tunesi, mille saab kleepida WC-poti kaane külge ning mis mängib kaane avamisel muusikat? Mõlemad on lihtsad vidinad, maksavad USAs 30 dollarit... Või siis maailma väikseimat, doominokivist veidi pisemat Microdoti diktofoni, mille 128megabaidine mälu suudab talletada kuni 18 tunni jagu salvestisi? Eestist ei kuskilt, ainus võimalus on netist tellida.

Olgu, need on sellised friigividinad – ega ma neid tegelikult vist ostakski, kuigi vidinapoes näppida oleks vahva. Võtame lihtsamad ja mujal maailmas juba aasta jagu müügil olevad asjad. Näiteks... T-särk, mille rinnaesisel pildil hüppavad värvilised ekvalaiseripostid selle muusika rütmis, mida kuulad. Või võtmehoidja, mille sees kasvab päris taim. Euronicsist? K-Arvutisalongist? Asjata otsite – mina nägin neid Amsterdamis Schipholi lennuvälja vidinapoes.

Sama kurb lugu on LandRolleri rulluiskudega, mis maksavad sama palju kui tavalised. Erinevus on selles, et nendega saab sõita ka mujal kui siledal asfaldil. Lähim ostukoht asub Helsingis, Eestis ei müü neid mu teada keegi. Ja automaatkäigukastiga linnaratast pole samuti mõtet Eesti spordipoodidest otsida.

Jätame ilu-, edevus- ja vabaajakaubad ning läheme praktilisemaks. Eelmises numbris kirjeldasin oma Samsungi nutitelefoni probleeme ning igatsesin paksemat ja mahukamat akut. Eestis seda pole. Ameerikast saaks tellida, kuid siis lisandub 27dollarilisele akule kaks korda sama palju saatmiskulusid. Jube.

Kuulen juba poeomanike üleolevaid kommentaare: «Kristjan, sa ikka ei saa matsule üldse pihta! Meil pole ju mõtet neid asju lattu seisma osta!» Arusaadav. Väikese rahva probleem. Inimesi vähe – ostjaid napib. Loogiline. Kuigi ühe vidinapoe terve Eesti peale ju ikkagi võiks teha. Kui sellesse mitte hullult eksklusiivseid vidinaid osta, siis võiks see end ära toita küll. Eriti kui osa kaupa saaks poodi klientide soovil ette tellida.

Hüva, laiatarbe kultusvidinad on Eestis siiski õnneks müügil. Näiteks iPodi Touchi puutetundliku ekraaniga pleierid või Apple'i iBookid. Aga hind!!! Tule taevas appi! 17tolline ekraaniga MacBook Pro maksab 43 tonni! Ameerikas küsitakse selle eest vaid 2800 dollarit ehk 31 000 krooni. 16gigase iPod Touchi hinnaks on meil 6500 krooni ja USAs 4500 krooni. Ma nii edev pole: olen juba jupp aega kaalunud 160gigase tavalise iPodi ostu – sellesse saaks kogu fonoteegi salvestada ning autos oleks alati meelepärane muusika olemas... Selline iPod maksab Ameerikas alla 4000 krooni, aga Eestis tuleks selle eest letti laduda 5800 krooni. Mis toimub?! Muide, ega asi Soomeski parem ole, Ühendkuningriigis ja Saksamaal on seis veidi parem, kuid eks riigidki suuremad ning tarbijaid rohkem.

> Ühe vidinapoe terve Eesti peale võiks ju ikkagi teha. Kui sellesse mitte hullult eksklusiivseid vidinaid osta, siis võiks see end ära toita küll.

Netist ostes puudub USAs endiselt käibemaks, aga Eestis lisandub sel moel ju 18 protsenti. Kauba transport Eestisse maksab ka, aga kindlasti mitte tuhandeid kroone. Kurjad müüjad ütlevad nüüd, et kauplustel on vaja ka ruume üürida, neid sisustada, müüjaid palgata, kaupa reklaamida. Loomulikult. Aga julgen kahelda, kas juurdehindlus USA jaemüügihindadega võrreldes 25–50 protsenti ikka on põhjendatud. Või on asi liigkasuahnuses? Loodan, et eksin.

Põhimõtteliselt saab asju ka Netikulleri kaudu tellida, eriti siis, kui tegemist eksklusiivsemate vidinatega, aga seegi pole odav lõbu. Mu käes oli hiljuti proovimiseks Sleeptrackeri kell, mis monitoorib inimese und ning valib äratuseks selle hetke, kui virgumine kõige lihtsam. Ega ta, tühi, küll mind paremini äratanud, kuid öise une kohta sain päris palju huvitavat teada. USAs maksab selle kella lihtsam variant 2000 krooni, Netikulleri abil Eestisse toimetatuna poole võrra rohkem. Kas kogu mäng on väärt poole kallimat hinda? Mu jaoks nagu paljuvõitu.

Ärge saage minust valesti aru, virisen muudkui hindade ja kaupade saadavuse kallal. Kui Maci-müüjad või Netikuller avalikustaksid oma kulude-tulude struktuuri, siis saaksin veenduda, kas tegemist on liigkasu võtmise või mõistliku kasumi taotlemisega. Aga seda nad ei tee, ärisaladus ju. Nii jääbki kahtlus hinge. Eks siis toome ise ja laseme tuua sõpradel-tuttavatel vidinaid ning vahvamaid tehnikakaupu välismaalt.

Aku tellimisest ma muide pääsesin. Ühel hetkel avastasin, et mu Samsungi nutitelefon õgib energiat vaid siis, kui üks päris hea ja põhjalik ajahaldustarkvara oli avatud. See kurnas protsessorit nagu mõisnik küla. Mis vaesel protsessoril ikka üle jäi kui maiustada akusse talletatud energiaga. Nüüd avan selle programmi vaid siis, kui seda vajan, ning aku peab jälle paar-kolm päeva vastu. Seega palun Samsungi ees ennatlike järelduste pärast vabandust.

VILJAR SEPP

Videovõlurid Iti ja Emer

Evolutsiooni käigus juhtus nii, et mõnele isendile jäi päevasest eluviisist väheks. Tehnika arenedes hakkasid kümned rahutud ööloomad tänavatel ja klubides ringi luusima, kuue all peidus videoprojektor ja sülearvuti. Nad on VJ-d.

Kes on VJ?
Ausalt rääkides loob VJ liikuvat visuaalset kunsti. Enamasti kasutades videot. VJ tegeleb peamiselt *live*-video manipuleerimisega. Klubides, galeriides, festivalidel ja näiteks linnaruumis.

Kuidas teie VJ-alale sattusite?
Emer: Projektori karbist sündisin.
Iti: VJ-pisiku sütitas minus Amsterdamis elatud aeg, tundub, et sealsest elanikkonnast on tubli 2/3 VJd ning VJde tase on väga hea. Eestisse tagasi tulles ootas mind ees Emer, kes oli juba mõnda aega VJnduses kätt harjutanud ja nii see haigus alguse saigi.

Liigub teiesuguseid pimedatel tänavatel ja klubides palju?
Emer: Eestis on VJsid mõnikümmend. Aktiivsemalt tegelevad mõned grupid. Tegevust on, kuigi kindlasti võiks veidi rohkem olla. Palju on noori katsetajaid-kasvajaid, kes harjutavad kodus ja ühel hetkel tormavad tänavatele. Selles võib kindel olla.
Iti: Ma arvan, et Eestis on hetkel päris korralik VJ *scene* tekkimas, lootust on. Imelik on see, et kevadel Soomes ühel VJ-festivalil nurises enamik osavõtvaid riike, et neil VJsid nii vähe ja VJde omavahelist suhtlust ei ole. Hehee, ilmselt meie lähinaabrid ei mõtle, et Eestis on *scene* veel väiksem.

Kui kõva tegija on Eesti VJ mujal ilmas?
Emer: Väga raske on hinnata VJ tegevust. Kõik on väga omanäolised. Väikestviisi on küll tunnustatud Eesti VJ-kunstnikke, kuid küllap veel õige tähelend algab. Tegelikult on maailmas olemas väga laiahaardeline Eesti juurtega VJ Vello Virkhaus – firmas V Squared Labs Inc.

Nii et iidolid on välismaal?
Iti: Praeguse hetke lemmik on VJde kollektiiv Saksamaalt nimega Pfadfinderei, mis koosneb sõltuvalt esinemisest 2–12 inimesest (www.myspace.com/pfadfinderei). Hetke lemmik just seepärast, et rahutu hinge tõttu vahetuvad mul lemmikud suhteliselt tihti.

Mida üks eeskujulik VJ tavaliselt kaasas kannab?
Emer: Põhivarustuses on tavaliselt arvuti, enamasti sülearvuti, sest suurt kasti on klubisse raske kaasa tassida. MIDI-kontroller on kah üks kindel atribuut, mida on hea omada. Saab arvuti haardest lahti ja ei pea pidevalt nina vastu ekraani olema. Improvisatsioonilist pilti on väga raske saada hiirega väikseid nuppe taga ajades. Üheks meie settides kasutusel olevaks MIDIks on Codanova VMX VJ. Kui juba veidi tõsisemalt asi käsile võtta, siis on vajalik videomikser. Neid on viimasel ajal tekkinud mitmesuguseid. Kuid VJ põhivaraks saab lugeda Edirol V-4, mis on VJ populaarsuse kasvu taga – suhteliselt odav ja töökindel VJ jaoks mõeldud videomikser. Viimasel aastal on ilmunud turule ka juba erinevaid HD-videomiksereid, mis on piisavalt väiksed ja suurepäraste võimalustega, kuid hind on veel enamuse jaoks liiga kõrge.

[CV]

Iti Malken
Vanus: 24
Haridus: Balti Filmi- ja Meediakolledž, magistriõpe, video ja filmikunsti eriala
Töö: Plektrum Studio projektijuht

Emer Värk
Vanus: 25
Haridus: Balti Filmi- ja Meediakolledž, bakalaureuseõpe, filmirežii eriala
Töö: Plektrum Studio kunstiline juht, disainer

> Eestis on vast mõnikümmend VJd. Amsterdamis tundus, et neid oli sealsest elanikkonnast 2/3.

Kas arvuti peab vastama mingitele hirmsatele nõuetele või saab ka koduse sülearvutiga kunsti teha?
Emer: Riistvara ei pea vastama mingitele erilistele nõuetele. Saab edukalt hakkama ka koduse arvutiga, lihtsalt tuleb valmistada ette videoklipid, mis ei koorma liiga palju sinu arvutit. Videokoodeki valimisel peab olema ka ettevaatlik. Ei sobi koodekid, mis nõuavad arvuti protsessorilt palju lisatööd. Photo JPG või lihtsalt PAL-formaadis video sobib aga selliseks tööks väga hästi. Suurepärane on see, kui arvuti võimaldab saata videosignaali ka telerisse või projektorisse, siis saab kodustes tingimustes mõnusalt harjutada.

Ilmselt te pilti Paintis valmis ei joonista. Mis programmides visuaalid sünnivad?
Emer: Tarkvara on igasugust. On olemas programmid erinevate nõudmiste ja operatsioonisüsteemide jaoks, peamiselt ikkagi spetsiifilised programmid, mille seas leidub nii vabavara kui ka tasulisi programme. Ise kasutame Modul8 ja GridPro'd. PC peal on üheks levinumaks Resolume. Paintis saab ka joonistada asju, kuid kahjuks ei luba Paint selle joonistusega su ekraanil midagi peale hakata. Mõnda VJ-programmi kasutades aga võib sellesama pildiga teha juba väga huvitavaid trikke: liigutada seda nii ajas kui ruumis, muuta värve jne.

Ja lõpetuseks, kuidas VJks saada?
Emer: Haara arvuti, lemmikfilmist klipp, filmi sõpru ja tuttavaid, joonista pilte. Otsi mõni programm (abi leiad www.vjforums.com) ja tulista. Tulista ja harjuta veel. Ja oledki valmis VJ.

[d] JOHANNES TRALLA

järele proovitud

> Canon ja Nikon läksid meie õuel kaklema LK 28

> Marvet proovib säästukaamerat LK 34

[MEIE HINDED]

- **9–10 Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui me oodata oleks osanud.
- **7–8 Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.
- **5–6 Harju keskmine.** Hea toode, plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.
- **3–4 Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.
- **1–2 Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

- Märki «[digi] hea ost» kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

- Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

- «[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Koduarvutite

APPLE IMAC 20", IM Arvutid, 22 990 krooni

«Mul on esmaspäevast töö juures Mac,» teatasin. Korraga hakkasid inimesed minu töö vastu suurt huvi üles näitama. Mõelda vaid, tal on laua peal Mac!

See, kuidas Apple ja Steve Jobs omale inimeste silmis kultusliku staatuse on suutnud luua, jäägu teadlaste välja selgitada. Meie aga piirdume vaid fakti nentimisega: sind ümbritsevate inimeste jaoks on Mac poole rohkem arvuti kui mõni muu ja isegi keskmisel koolipoisil ei teki ilmselt Maci puhul vanematega pahandusi, et ta liiga kauaks arvuti taha on istuma jäänud. See pole ju arvuti, see on Mac.

Apple'i hiljuti Eestisse jõudnud uued iMacid on koduarvutiks paganama ahvatlevad. Esiteks näevad nad loomulikult head välja: metalse raamiga ümbritsetud arvuti on nii õhuke, et tuppa astuvad inimesed küsivad tõemeeli: kus siis arvuti on? Arvuti on ekraani sees!

Läikiv ekraan ja rasked nupud

iMaci esipaneel on rõhutatult minimalistlik. Külma metalse korpuse peal särab ainult Apple'i logo ja ... ongi kõik. Ei ühtegi nuppu, ei ühtegi pistikupesa, mitte midagi. Leidub siiski üks firma, kes ei taha sind nuppude, kleepsude, pesade ja muuga surnuks koormata. Pane iMac ükskõik millise muu lauaarvuti kõrvale ning ilus ei teki mitte mingit küsimust. PCde tootjatel tundub nupuvärk justkui kohustuslik olevat, samaväärselt minimastlikku korpust on väga raske leida.

Samas võib minimalism aga hakata probleeme põhjustama, sest kõik pistikupesad asuvad arvuti taga ja alati, kui tahad kaamerat, mälupulka või muud korraks külge ühendada, tuleb ronida arvuti taha või see laual ringi pöörata. Teine variant on ühendada kaamera klaviatuuri küljes olevate pesade kaudu, kuid seegi eeldab üldiselt klaviatuuri ülestõstmist ning kindel on see, et veidigi paksemad mälupulgad klaviatuuripordi külge ei mahu.

Kahju on ka sellest, et karbis kaasas olevad klaviatuur ja hiir tuleb endiselt arvuti külge juhtmega ühendada. Traadita variant oleks ju nii palju elegantsem. Kui veel klaviatuurist rääkida, siis metallraami peal olev ühetaoliste madalate kandiliste nuppudega klaviatuur näeb lööv välja küll, kuid osutub praktikas üllatavalt ebamugavaks. Olen kasutanud vist sadu erinevaid arvuteid ja pean ütlema, et kui ma neljanda päeva lõpuks ei suuda klaviatuuril artiklit kirjutada, siis pole ma nõus tunnistama, et viga on minus. Apple'i klaviatuur on natuke nihkes, vasakus servas taovad sõrmed Q, A ja Z asemel kogu aeg W, S, X rivi. Nuppudele tuleb tavatult kõvasti vajutada ja teksti kirjutades on täiesti tavaline, et mõni tähevajutus jääb ikka registreerimata – kõige ebameeldivam üllatus iMaci juures.

Teiseks viriseks ekraani kallal, sest kuigi härra Jobsi väitel armastavad inimesed läikivaid ekraane, ei ole neid ilmselt akna all proovitud kasutada. Meie kontoris, kus suur aken kirjutajal selja taga, olid läiked ja peegeldused väga ebameeldivad.

Edasi läheb aga paremaks, palju paremaks. Mac töötab väga vaikselt (peaaegu hääletult), väga stabiilselt ja, mis kõige üllatavam, väga kiiresti. Hoolimata sellest, et masinal on vaid 1 GB mälu, avaneb Photoshop CS3 kuueseitsme sekundi jooksul. Pilditöötlus käib kiirelt ja nii Photoshopi kui näiteks Nikon Capture NX-i puhul on tunda, et nad sobivad OS X-i palju paremini kui

> Roheline on uus must, teatab peatoimetaja LK 35

> Creative tegi lutsukivile ekraani! LK 41

> Sven õpetab lugejale geograafiat LK 42

musternäidis

Windowsisse. Samuti avaldab muljet kogu süsteemi töö- ja käivitumiskiirus: vähem kui pool minutit arvuti sisselülitamisest on töölaud valmis ja sa võid alustada.

Kui Maci on aastaid müüdud jutuga stiilis «meil on kõik programmid juba sees, midagi juurde ei pea ostma», siis ühest küljest on see tõsi, teisest küljest aga mitte. Arvutiga on kaasas iWorki ja Microsoft Office'i prooviversioonid, kuid need lõpetavad mõne päevaga töö ja siis oled sa valiku ees, kas midagi osta või kasutada näiteks tasuta NeoOffice'it, mis on OpenOffice.org'i laadne kontoritööpakett.

Dressipluusiga kutt

Parem lugu on koduseks kasutuseks mõeldud loovtööalase tarkvaraga. Videote monteerimiseks mõeldud iMovie on endiselt parimaid kompromisse lihtsuse ja võimalusterohkuse vahel. Fototarkvara iPhoto on veidi võimsam kui Picasa, ent mitte ka eriti. Plaate on väga mõnus ja lihtne kirjutada iDVD-ga, muusikat teha GarageBandiga ning, noh, iTunesi teavad ju kõik.

Selgelt on näha, et iMac on viltu kodukasutuse poole ja selles mõttes on arvuti just selle dressipluusis kuti nägu, kes kuulsas reklaamiseerias hallis ülikonnas Windowsi kõrval nooruslikku ja loovat Maci esindas. Pildista, filmi, joonista, ühesõnaga – loo ja iMac on sulle truu abimees. Ent igav, tüütu ja rutiinne töötegemine ei ole tema jaoks. Täitsa tõsiselt, OS X-is võib artikli kirjutamise asemel jõllitada ilusaid ikoone, leida kuskilt mõne filmijupi, käivitada naljaviluks GarageBandi ja nii edasi ja nii edasi. Kui su töö ei ole mänguline ja loov, ei tunne sa OS X-is end kuigi hästi, sest sulle tundub pidevalt, et kuskil on inimesed, nagu see dressipluusiga kutt, kellel on oma fond ning kes võivad Maciga trummi- ja kitarrihelisid kokku lükkida, selle asemel, et eelarvet koostada või artiklit kirjutada.

Ja siit meie positiivne programm: iMac on väga, väga ja väga hea koduarvuti. Sa maksad küll mitu tuhat krooni rohkem kui samaväärse PC eest, kuid usu, sa oled Maciga ka õnnelikum, vähemalt kodus. Hinnavahe konfiguratsioonilt samalaadse PC-ga (koos 20tollise monitoriga) on kahjuks vaata et 10 000 krooni, mida on väga palju. Just seetõttu peame andma iMacile vähem punkte, kui me tegelikult tahaksime.

[d] HENRIK ROONEMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel Core 2 Duo 2,4 GHz
Ekraan: 20 tolli, läikiv, 1680 x 1050 pikslit
Mälu: 1 GB
Kõvaketas: 320 GB
Optiline seade: 8 x DL DVD-kirjutaja
Videokaart: ATI Radeon HD 2600 PRO 256 MB mäluga
Ühendused: Firewire 400, Firewire 800, 5 x USB (neist kaks klaviatuuri küljes), kõrvaklapiväljund / optiline väljund, audiosisend, Airport Extreme WiFi (802.11n), Mini-DVI video väljund toega DVI, VGA, S-Video ja komposiit-kaablitele, Bluetooth 2.0 + EDR, Gigabit Ethernet
Mõõtmed: 46,9 x 48,5 x 18,9 cm
Kaal: 9,1 kg

[d] HINNANG:

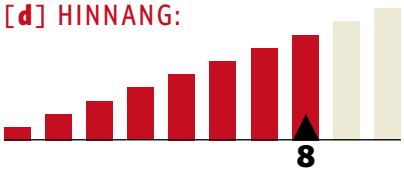

Ideaalne koduarvuti: ilus, vaikne, kiire, stabiilne ja nii edasi. Ent samaväärse PC saaksid sa vaata et 10 000 krooni odavamalt.

Uued tegijad:

CANON EOS 40D, Overall, 19 900 krooni ja **NIKON D300**, saabub müügile detsembris, umbes 30 000 krooni

Harrastusfotograafia kõrgliigasse kuuluvad Canon EOS 40D ja Nikon D300 on hinna ja kvaliteedi suhtelt tasavägised. Rebimine fotomaailma kahe hiiu, Canoni ja Nikoni vahel pole veel kunagi olnud nii pingeline. Digi katsetas mõlemat värsket mudelit.

● Otsa vaadates näib 40D täpselt samasugune nagu 30D ja D300 on äravahetamiseni sarnane D200-ga, ent tegelikult on muutusi piisavalt, et ka eelmise mudeli omanikud uut ihaldama panna. Esimese uuendusena torkab mõlema mudeli puhul silma paisunud LCD-ekraan – 2,5 tolli asemel 3. Selle saavutamiseks on Canon ekraanist vasakul asunud nupurivi nihutanud ekraani alla.

Nikonil on nuppe rohkem, ent need on loogiliselt paigutatud ning vajaliku seade leiab kiiresti üles ka siis, kui see on su esimene kokkupuude Nikoni kaameratega. Parema käe pöidla ning nimetissõrme alla jäävate rullikute funktsioone saab menüüst endale meelepäraseks muuta. Nikonile iseloomulikult on paremal pool kolm valikunuppu valge tasakaalu, tundlikkuse ning pildikvaliteedi määramiseks. Üha mahukamate mälukaartide puhul pole viimasel küll enam väga tähtsust, aga kui ikka turistina mälumahu huvides JPG-d pildistad ja siis ootamatult satub teele miski, mis nõuab hilisemat RAW-töötlust, on ju hea, kui ei pea menüüsse sukelduma.

Kui Canoni LCD resolutsioon on jäänud samaks, siis Nikoni ekraan väärib tõeliselt tähelepanu – 922 000 punkti varasema ning teistel kaameratel levinud 230 000 asemel. Osa erialakirjandust väidab küll, et kuna D300 kasutab teistsugust tehnoloogiat, siis pole selline võrdlus päris korrektne, aga detailidesse laskumata ning kaht kaamerat kõrvuti käes hoidnuna võib kinnitada, et Nikoni ekraan on kõvasti parem. Üksikuid punkte ei ole võimalik eristada parimagi tahtmise ning ideaalse nägemise korral, samas kui Canoni ekraanil paistavad need heledamatel aladel kohe välja. Uue ekraani voolutarbe kohta esialgu andmed puuduvad, ent isegi kui see on mõnevõrra suurem,

[digi] HEA OST

Lihtne ja soliidne. Canoni korpuselt ei leia midagi üleliigset.

40D ja D300

[CANON 40D VS 30D]

Palju vajalikke uuendusi

● Olles täpselt aasta rahulolev 30D kasutaja, ootasin 40D turuletulekut õhinaga – kõige põnevam on ju teistega võrrelda ikka enda pilli. Tuleb tunnistada, et uuendusi on rahutukstegevalt palju. Esimesena silma hakkavast suuremast ekraanist hoopis olulisemad muudatused on aga kaamera sisemuses. Seal on rohkem või vähem tuunitud peaaegu kõiki komponente. Sensor tuvastab rohkem piksleid, neid töötleb kiirem protsessor, värvisügavus on parem, sarivõte kiirem. 40D on eelkäijast ka tublisti vaiksem, enam ei pea nupulevajutuse lärmi näiteks Nikoni omanike ees häbenema, nagu 30D puhul kippus olema.

Välgu kinnitus oli 30D-l mustaks värvitud, nüüd kasutatakse värvimata metalli – ilmselt kulutas välklambi kinnitamine ja eemaldamine värvitud pinna koledaks. Nii nagu eelmises numbris tutvustatud Mark III puhul tunduvad ka 40D ekraanil värvid natuke liiga küllastunud. 30D taasesitus oli tublisti loomutruum.

Põhjalikult on uuendatud menüüsüsteemi, mis sarnaneb nüüd Canoni 1D-seeria profikaamerate omaga – seni ühes pikas nimekirjas olnud valikud on organiseeritud erinevat värvi lehekülgedega. Menüüdes saab hõlpsasti liikuda *thumbstick*'i abiga ning eraldi OK-nuppu otsima ei pea – valiku kinnituseks piisab samuti pöidlavajutusest.

Piltide sirvimisel on lisandunud võimalus kuvada iseteravustamispunkte ning ülevalgustatud alasid – mis tõestab taas kord, selle kaameraseeria sobivust oma vigadest õppivale amatöörile. Millegipärast on kaotatud võimalus prügikastinupule vajutades valida kõikide piltide kustutamine, nii et kaardi tühjendamiseks tuleb menüüdes kolada. Saab määrata erinevaid pildistiile, millest võib abi olla, kui soovitakse lihtsa vaevaga simuleerida erinevat tüüpi filmi kasutamist. Kuus seadistust on eelsalvestatud, kasutaja saab lisada kolm.

korvab vahe parem kujutis ning seega harvem suumimisvajadus ja pildi ülevaatamiseks kuluv lühem aeg.

Nikoni infoekraan on suur ning näitab kaardile alles jäänud pildimahtu isegi siis, kui kaamera on välja lülitatud. Pildistamisrežiimis saab seaded soovi korral kuvada ka tagumisele LCD-ekraanile.

Võta kaamera õue kaasa

Ilmastikukindlamaks muudetud luugid ning igati arvestatav pildistamiskiirus 6,5 kaadrit sekundis (kuni 17 RAW- või 75 JPG-formaadis pilti järjest) teevad 40D-st hea valiku ka algajatele ning väiksema eelarvega looduspiltnikele. Ei maksa siiski unustada, et erinevalt profiseeria kaameratest pole 40D nupud veekindlad, nii et päris vihma kätte ronida ei maksa. Kes hiigelsuuri pilte ei vaja, saab pildistada sRAW-formaadis – pildid salvestatakse 10 megapiksli asemel 2,5megapikslistena, ent säilib RAW-formaadile omane paindlik järeltöötluse võimalus. Nikon seevastu võimaldab pildistada ka TIFF-formaati. Nikoni luugid on samuti kummiääristega vooderdatud, nii et iga piisk ei tohiks viga teha. Pildistamiskiiruseks pakub Nikon 6 kaadrit sekundis, patareitalla või lisatoitega aga koguni 8 kaadrit sekundis. Esmamulje põhjal on Canoni päästik veidi liiga tundlik – sarivõtte režiimis ühe pildi tegemine eeldab väga osavat sõrme, samas kui Nikoniga pole see probleem.

Canoni 9 iseteravustamispunkti vastu on Nikonil pakkuda 51. Need töötavad laitmatult, näiteks profiilis portree pildistamisel leiavad üles modelli kõrva äärde tõstetud mobiiltelefoni ja seda hoidva käe.

Lihtsamates olukordades suudab kaamera küll teravustamispunkti pea eksimatult määrata, aga aparaati petta pole samuti eriline kunst, sestap tasub teda hoolega tundma õppida. Seda enam, et tundmaõppimine on lõbus, iseteravustamispunktide tööd on põnev jälgida. Võib kihla vedada,et värske kaameraomanik veedab jupp aega, proovides ära arvata, milliseid punkte kaamera antud stseeni puhul kasutab, ja siis kontrollides, kas läks täppi.

Hea pilt on terav pilt

Kui Canoni puhul on kõik 9 iseteravustamispunkti mustade kastikestena pidevalt pildiotsijas näha, siis Nikon kasutab nende kuvamiseks vedelkristalltehnoloogiat, nii et päästikut poolenisti alla vajutades löövad punaselt särama vaid need punktid, mida parajasti teravustamiseks kasutatakse. See on ka mõistetav, sest 51 punkti pidevalt pildiotsijas ajaks vaatevälja üsna prügiseks.

Pidev iseteravustamine on D300-l tundlik ning kiire. Hämarates tingimustes teravustamise abiks mõeldud tillukest lampi kasutab Nikon oluliselt sagedamini kui Canon. Väidetavalt suudab D300 teravustamise automaatrežiimi kasutades G- ja D-objektiivide puhul kaadris olevaid inimesi taustast eristada ja sestap paremini teravustada.

Müraga tulevad mõlemad kaamerad päris hästi toime, ISO 800 ja 1600 juures on see lähedalt vaadates küll näha, ent enamikus situatsioonides ei häiri pildi kasutamisel vähimalgi määral. Kaks lisamegapikslit annavad siin Nikonile siiski väikse eelise. ISO väärtus kuvatakse nüüd ka pildiotsijas, nii et hämaras kõrgeks keeratud tundlikkus ei unune järgmisel päeval pilti tehes vahetamata.

Automaatse valge tasakaalu puhul on Canoni pildid

Nikon on kirju, aga pakub ka palju võimalusi.

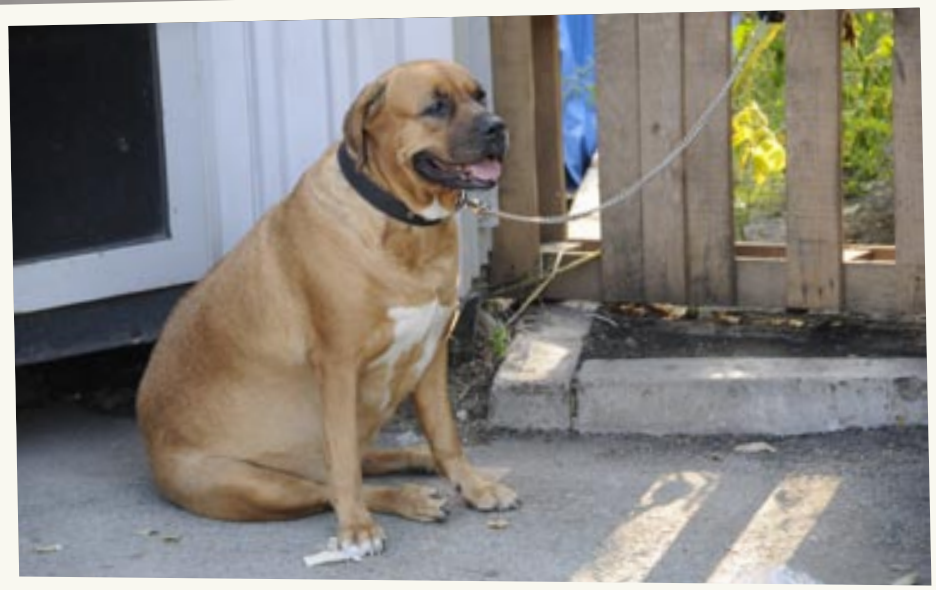

[NIKON D300 VS D200]

Jälle natuke parem

● Loomulikult pole Nikon D300 võrreldes D200-ga nii palju paremaks läinud, et kõik D200 omanikud peaksid sööstma poodi uue järele, kuid mitmeid mõnusaid uuendusi siiski leiab.

Esiteks suurem sensor (12 megapikslit *vs* 10 megapikslit) ning võimalus pildistada ka TIFF-formaadis, kellel vaja peaks minema. Ning kes sellesse usub, peab kindlasti lugu ka sensoripuhastusest, kuigi spetsialistid pole veel suutnud kokku leppida, kas automaatne tolmueemaldus on müüginipp või reaalselt kasulik tehnoloogia.

Juurde on tulnud teravustamispunkte (51, vanal 11) ning Live View ehk võimalus pildistada mitte läbi pildiotsija vaadates, vaid ekraanilt, nagu kompaktkaameratega.

Ekraan, muide, võiks vabalt olla Nikon D300 kõvemaid müügiargumente, sest 922 000 piksliga kolmetolline ekraan on suur, nõelterav ning tõesti pildistajale kasulik abimees tulemuse käigupealt hindamiseks.

Kaamera disainis on muutunud väga vähe. Tagaküljel võtab rohkem ruumi suur ekraan ja mõned nupud on veidi ümber paigutatud, samuti on suuremaks tehtud AF-ON-nupp. Pildiotsija näeb nüüd 100% vaateväljast D200 95% asemel. Muidu aga kätte võttes uuendusi praktiliselt ei märkagi ning seega läheb praegustel D200 omanikel üleminek väga valutult. Ka teiste Nikoni peegelkaamerate kasutajad saavad mõne minutiga kindlasti D300 loogika selgeks.

ISO väärtused algavad nüüd 200 pealt ning lõppevad 3200ga. Boost Mode võimaldab valida ISO 100–6400.

Konfiguratsiooni ja võimaluste poolest on D300 pikk samm tänapäeva. Kui eelmise põlvkonna puhul virisesid paljud, et Nikon D200 pildid on kõrge ISO-tundlikkuse juures mürasemad kui Canon 30D pildid, siis nüüd seda enam öelda ei saa, 40D ja D300 on selles vallas üsna võrdsed.

Eestis on proffide hulgas Nikoni kasutajaid vähe, aga välismaistes foorumites on paljud elukutselised fotograafid kirjutanud, et vähemalt paberi peal tundub D300 nii hea kaamerana, et teeb ühe hoobiga mõttetuks terve rivi Nikoni varasemaid mudeleid ning võib väga vabalt konkureerida ka uue D3ga.

Paljud ei taha oma kotti suurt ja rasket D3, vaid eelistaksid just pisemat ja kergemat D300. Eriti, kui tööd on temaga vaata et sama hea teha.

oluliselt soojemad ja loomutruumad, aga õnneks saab valge tasakaalu hõlpsasti oma suva järgi häälestada.

Loomulikult võimaldavad mõlemad kaamerad ka uue aja trendi – *live-view* – kasutamist. Canon näitab soovi korral reaalajas muutuvat histogrammi. Tagaküljele parema käe pöidla alla toodud nupp AF-ON võimaldab *live-view*'d kasutades hetkeks peegli asendit muuta, nii et rakendub iseteravustamine. Selline funktsionaalsus muudab *live-view* kasutatavaks isegi väljaspool stuudiot. Profiseerialt üle võetud nupust on loomulikult kasu muudeski situatsioonides. Nikonil on *live-view*' tegemiseks kaks varianti: käeltpildistamine ja statiivirežiim. Käeltpildistamine toimib samuti nagu Canonil – AF-ON-nuppu vajutades lastakse peegel korraks alla, kaamera teravustab ning nupu vabastamisel tõstab peegli taas üles ja kuvab *live-view*-pildi. Seevastu statiivirežiimil ei katkestata *live-view*'d hetkekski, teravustamine toimub sensori abil kontrastipõhiselt, täpselt nagu suvalisel kompaktkaameral. Lisaks saab käsitsi valida teravustamispunkti.

Nikoni küljelt leiab HDMI-kontakti, mida teadaolevalt ühegi teise tootja kaameral pole. Ühendades kaamera selle kaudu televiisoriga, toimib see kaamera 3-tollise LCD-ekraani asendajana, nii et teleekraanile kuvatakse nii läbivaatusel olevad pildid, menüüinfo kui ka *live-view*' kaader. Stuudiofotograafias tähendab viimane võimalus ilmselt uue ajajärgu algust, sest suure ekraani abil on väga mugav teravustada näiteks tootefotosid, aga miks mitte ka näidata modellile telekast, kuidas ta pildil välja nägema hakkab.

Tee endale ise kaamera

Pildistamisrežiimi valikukettale on Canon lisanud kolm kasutaja eelistuste järgi seadistatavat konfiguratsiooni. Lisaks saab oma käe järgi paika sättida enimkasutatud funktsioonide alajaotuse kaamera menüüs. Lisaseadmeid (nt Speedlite 580 EX II välklamp või juhtmevaba failiedastaja) saab samuti häälestada otse kaamerast. Nikoni režiimivalik on jätkuvalt minimalistlik – valida saab automaatse, säripõhise, avapõhise ning käsitsi seadistatava

Automaatse valge tasakaalu korral on Canoni (vasakul) värvid soojemad, müraga tulevad aga mõlemad kaamerad hästi toime. Nikon pakub kahe miljoni piksli võrra suuremaid pilte.

programmi vahel. Lisaks saab menüü kaudu salvestada kuni neli seadetekomplekti.

Vaakumpump hoia klistiiri jaoks

Igal sisse- ja väljalülitamisel ilmub Canoni ekraanile kiri «Sensor cleaning» – sensori ees olev filter puhastab end vibreerides tolmuosakestest. Soovi korral saab selle ka välja lülitada ning vajadusel menüüvalikute kaudu sensorit puhastada. Nikoni puhul annab sensoripuhastusest märku vaevukuuldav kriuksuv heli, puhastust saab samuti sättida kas käsitsi valitavaks või sisse- ning väljalülitamisel automaatselt tehtavaks.

Canoni lisavarustuses olev WFT-E3 toimib ühtaegu nii püstkäepideme kui juhtmevaba failiedastajana. Selle külge saab ühendada ka USB mälupulga või kõvaketta ning seadmel on isegi sisseehitatud veebiserver, nii et kaameras olevaid pilte saab brauseriaknas vaadata. Juhtmevaba failiedastaja leiab ka Nikoni lisavarustusest, see tuleb kaameraga ühendada USB-juhtmega. Juhtmevabalt arvutiekraanil *live-view*'d kasutades näitab Canon inimsilma jaoks sujuvat pilti 30 kaadrit sekundis, Nikon värskendab end vaid 15 korda sekundis.

Kõiki pilte ei saa ise teha

Pisut häirivalt mõjusid 40D puhul LCD-ekraanile ilmuvad animatsioonid, näiteks sensori puhastamise või piltide kustutamise ajal. Selline multifilmilikkus justkui kahandaks kaamera tõsiseltvõetavust. Kui vaba mälumahuga muud peale pole hakata, lisage parem rohkem menüükeeli. Kui areng samas suunas jätkub, tuleks kaameratelgi peagi kasutusele võtta Windows XP-st tuttav võimalus lasta kasutajal valida, kas ta soovib töötada koos animatsioonide ning saba liputavate koerakestega või siis lülitada aparaat ümber «klassikaliseks», nii et kuvatud info oleks soliidne ja minimalistlik.

D300 puhul võib küsitavana mõjuda sisseehitatud abiinfo – menüüs liikudes saab enamiku punktide kohta ekraanile lisainfot kuvada – ent näiteks Canonilt Nikonile liikudes on see ju täitsa tore lisaväärtus.

Canon EOS 40D on Eestis juba saadaval, Nikon D300-t ei maksa maaletooja sõnul müügile oodata enne detsembrit. Koos uute kaameratega kuulutasid mõlemad tootjad välja ka portsu uusi objektiive. Nikoni kasutaja saab valikusse lisaks 1424 mm ja 24–70 mm 2,8 avaga suumid ning 400, 500 ja 600 mm fikstorud, Canon tõi turule kvaliteetse 14 mm L-seeria lainurga ning 18–55 mm ja 55–250 mm odavama otsa suumid.

[d] KRISTJAN KALJUND

[EOS 40D]

Sensor: CMOS 22,2 x 14,8 mm, 10,1 megapikslit
Fookus: 9 iseteravustamispunkti, kõik ristiandurid
Tundlikkus: ISO 100–3200
Säriaeg: 30–1/8000 sek
Valge tasakaal: Auto, 6 eelvalikut, 1 kasutaja valik, temperatuur
Pildiotsija vaatenurk: 95%
Ekraan: 3 tolli (230 000 punkti)
Iseavaja: 2–10 sekundit
Sarivõte: 6,5 kaadrit sekundis (75 JPEG või 17 RAW)
Katiku eluiga: 100 000 kaadrit
Mõõtmed: 146 x 108 x 74 mm
Kaal: 740 g (ilma akuta)

[MUDELI AJALUGU]

EOS D30:	2000 - 3,1 megapikslit
EOS D60:	2002 - 6,3 megapikslit
EOS 10D:	2003 - 6,3 megapikslit
EOS 20D:	2004 - 8,2 megapikslit
EOS 30D:	2006 - 8,2 megapikslit
EOS 40D:	2007 - 10,1 megapikslit

[d] HINNANG:

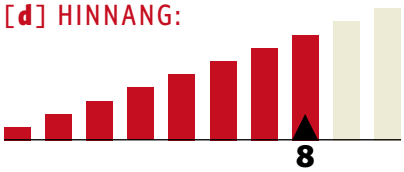

Mõistliku hinnaga usaldusväärne kaamera sobib nõudliku harrastaja esimeseks digipeegliks.

[D300]

Sensor: CMOS 23,6 x 15,8 mm, 12,3 megapikslit
Fookus: 51 iseteravustamispunkti, neist 15 ristiandurid
Tundlikkus: ISO 100–6400
Säriaeg: 30–1/8000 sek
Valge tasakaal: Auto, 7 eelvalikut, 4 kasutaja valikut, temperatuur
Pildiotsija vaatenurk: 100%
Ekraan: 3 tolli (922 000 punkti)
Iseavaja: 2–20 sekundit
Sarivõte: 6–8 kaadrit sekundis (100 JPEG)
Katiku eluiga: 150 000 kaadrit
Mõõtmed: 147 x 114 x 74 mm
Kaal: 825 g (ilma akuta)

[MUDELI AJALUGU]

D100:	2002 - 6,0 megapikslit
D200:	2005 - 10,2 megapikslit
D300:	2007 - 12,3 megapikslit

[d] HINNANG:

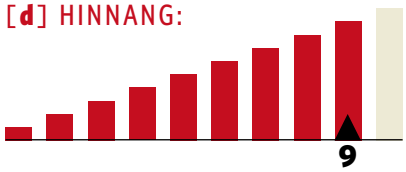

Innovaatiline ning võimalusterohke kaamera, millele esmapilgul ei oska peale 30 000 kroonise hinna midagi ette heita.

HDD + DVD = DV

Kõik koos, kogu moos

HITACHI DZ-HS300E, küsi poodidest, umbes 8000 krooni

Olen juba aastaid igatsenud, et videokaamerad hakkaksid salvestama kõvakettale – sest õigupoolest pole üks sülearvuti kõvaketas oluliselt suurem kui kaks mini-DV-kassetti ning isegi hinnalt pole olulist vahet.

● 120 GB ketas mahutanuks vanas heas DV-formaadis 10 tundi videot ja maksab hinnavaatlus.ee kohaselt *ca* 1000 krooni, mis on igati võrreldav kallima kasseti hinnaga.

Omades aga võrdlevaid kogemusi lindi ja sülearvuti kõvaketta vastupidavuse osas – ütleme nii, et ma loen linti võrdlemisi ühekordselt kasutatavaks infokandjaks –, olen igast asendist ketta fänn. Isegi juhul, kui kaameral pole *eject*-nuppu, mis selle ketta lubaks välja võtta ja teisega asendada. Minu unistus oleks nüüd see kõvaketas sülearvuti külge pista, seal ilma videot kuhugi kopeerimata kiiresti montaaž teha ning siis tulemus võimalikult kõrgekvaliteedilisena teisele kõvakettale arhiveerimiseks ja DVDle vaatamiseks kirjutada.

Kodune terror uuel tasemel

Hitachi DZ-HS300E on selles mõttes huvitav kaamera, et temas on ühendatud võimalus eelkirjeldatud töökorraldust rakendada ilma arvutita: kaamerasse on sisse ehitatud kõvaketas ja DVD-kirjutaja ning sa võid rahulikult duubleid filmida, kuniks soovitav tulemus käes, ebaõnnestunud versioonid maha kustutada ning lõpptulemuse kodus vaadatavaks mini-DVDks vormistada. Ei mingit video arvutisse lugemist, imetabast montaažisofti ega tulemuse renderdamisele kuluvat aega. Rääkimata sellest, et tõenäoliselt jääb üleüldse 98% turistide filmitud videomaterjalist monteerimata ning seda kasutatakse lihtsalt koduste terroriseerimiseks tunnipikkuste pildivorstidega. Kõvaketas + DVD annab võimaluse tuua digifotoka puhul juba sisseharjunud tärista-palju-jaksad-ja-siis-kustuta videosse ja see on kindlapeale tervitatav.

Tüüpiline säästukaamera

Aga. Kirjutatav DVD ei ole igavene meedia, sest kuigi ametlikku eluiga pakutakse 100 aastat (ja mõni pessimistlik ekspert on esinenud arvamusega 2–5), kaldub minu kodune kogemus tolmu ja kõige muu koostoime tõttu pigem sinna väikeste numbrite poole. Ehk vali kallim toorik, tee kohe kaks koopiat, pane korralikult karpi, hoia jahedas ja pimedas… Ja veel: enne tooriku ostmist loe läbi kasutusjuhend, sest sellest, kas tegu on DVD+ või DVD– formaadiga, samuti R või RW või RAM, sõltub see, milliseid funktsioone kasutada saab. Tundub, et kõige mõistlikum on DVD-RAM- või DVD-RW-meedia, eriti kui plaanid kõvakettalt DVDle ümber salvestada.

Palun ärge saage eksitatud minu loo alguses olevast kettamahu rehkendusest: parima kvaliteediga videot läheb kõvakettale 110 minutit (DVDle 18). Mis aga puutub pildikvaliteeti… siis ütleb CNETi arvustus, et «tegemist on tüüpilise säästukaameraga ja see on halb uudis kõvaketta/DVD-salvestuse puhul», mis kasutab MPEG2 pakkimist. Samast kaamerast on olemas ka versioonid 301 ja 303, mis kasutavad suuremat ja kõrgema eraldusvõimega sensorit ning võiksid paremat pilti salvestada – aga tõenäoliselt kaotavad kvaliteeti hämaramates oludes. Tõsi, pole proovinud. [d] PEETER MARVET

[TEHNILISED ANDMED]

Sensor: CCD, 0,8 megapikslit
Objektiiv: 25kordne optiline suum, F/1,8, elektrooniline stabilisaator
Ekraan: 120 000 pikslit, 69 mm TFT LCD
Ühendused: komposiitvideo- ja audioväljund, S-Video väljund, USB
Salvestusmeedia: 8 cm DVD-RAM/-R/-RW/+RW ja kõvaketas (8 GB)
Salvestusformaat: MPEG2
Mõõtmed: 6,1 x 8,9 x 1,4 cm
Kaal: 434 g

[d] HINNANG:

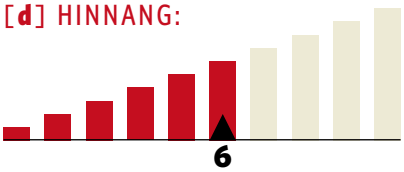

Huvitav kaamera selle poolest, et salvestab nii kõvakettale kui DVD-plaadile. Muidu aga tüüpiline säästukaamera.

Kallis roheline mehike

SONY ERICSSON T650I, küsi mobiilipoodidest, 6000–6500 krooni

Täna räägime disainist. Nokia on üritanud, tuletage meelde hirmkalleid Lunasid ja Siroccosid. Samsung on üritanud. Läigib siit, piiksub sealt. Aga kui me räägime mõistliku hinnaga disaintelefonist, siis Sony Ericssoni T650i lööb neid kõiki.

● Tõeline moekeiser ilmselt ei tahaks kuulata juttu sellest, et ka 6000kroonine telefon võib disaini poolest võistelda 15 000-kroonisega, aga T650i oma rohelise korpusega on tõesti midagi erilist. Vähemalt ebatavalist, sest ta eristub disaini poolest kõigist teistest telefonidest, mis meie kätte testida sattunud. Kahvaturoheline ja kergelt sätendav esipaneel erineb harjumuspärasest telefonide koloriidist lihtsalt nii järsult, et paneb end vaatama. Tavaliselt tehakse ikka kas tumedaid, valgeid või hõbehalle telefone, vahel ka punaseid. Ent T650i roheline on uus must, selles pole mingit kahtlust.

Ruudu moodi nupud

Telefoni ülemine pool on hõbedase metalse läikega, kuid mitte üleni metallist, vaid, nagu räägitakse, õhukese metallikihiga kaetud plastmassist. Igatahes tundub ta käe all külm ja metalne, kätte võttes aga piisavalt kerge. Pisikesed ruudukujulised nupud sobivad telefoni kandilise disainiga nagu valatult ning valge taustavalgus lisab ideaalse viimistluse. Tõesti, disaini poolest on T650i üks teistsugusemaid telefone, mis poes saada, ja see ongi ju tähtis.

Mõningaid kahtlusi tekitasid esialgu needsamad pisikesed ruudukujulised nupud. Sony Ericsson on tuntud ilusate, kuid raskesti kasutatavate klaviatuuride disainija ning peale vaadates paneb ka see klaviatuur endas väga kahtlema. Tegelikult pole selleks aga mingit põhjust, sest väikesed nupud käivad hämmastavalt hästi ning pikemategi sõnumite kirjutamine on T650i-ga üsna lihtne. Samas pole see firma endiselt suutnud oma telefonidesse eestikeelset T9 tekitada, nii et e-posti ja MSNi jaoks on Sony Ericsson endiselt palju ebamugavam kui Nokiad.

Ebamugavusi leiab T650i küljest natuke veel. Mälukaardipesa asub akukaane all ja kui kaarte on vaja tihedamini vahetada, on see väga ebamugav, sest kaane avamiseks tuleb liigutada imepisikest ja väga halvasti käivat nupukest telefoni ülaosas. Kaane sulgemismehhanism on nii halvasti disainitud, et isegi suletud asendis loksub korpuse tagaosa päris korralikult. Disaintelefonis selliseid stiiliväärratusi näha ei tahaks.

[TEHNILISED ANDMED]

Võrgud: UMTS, GSM 900/1800/1900
Ekraan: 1,9 tolli, 240 x 320 pikslit, 262K värvi
Mälu: 16 MB, Memory Stick Micro pesa, 256 MB kaart
Kaamera: 3,2 megapikslit, autofookus
Ühendused: USB, *bluetooth*
Muud: meediamängija (MP3, AAC, AAC+, eAAC+, M4A, MPEG4, 3GPP, WMV), raadio
Aku kestvus: kõneaeg kuni 7 h, ooteaeg kuni 300 h
Mõõtmed: 10,4 x 4,6 x 1,3 cm
Kaal: 95 g

Käib ajaga kaasas

Tervikpaketina on T650i aga väga hästi läbi mõeldud ja üheks sulatatud toode. Kuigi tarkvara on telefonis sama, mis uuemates Sony Ericssonides ikka, ja ühegi erilise funktsiooniga T650i silma ei paista, on veidi lihvitud menüüde disaini: ka need on samamoodi rohelised nagu telefon ise ja hea on näha, et sellise asjaga on vaeva nähtud. Oma võlu lisavad ka pisikesed tarkvaralised detailid: menüüde ikoonid loksuvad vasakule-paremale nagu «Space Invadersi» mängus. Animeeritud roheline taustapilt näitab jõulude ajal lumehelbeid, 1. jaanuaril ilutulestikku ja sõbrapäeval südameid. Klaviatuuri valgus korraldab aeg-ajalt pisikesi etendusi, lastes tuledel «voolata» üles-alla nagu ulmefilmis. Ulme!

[d] HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG:

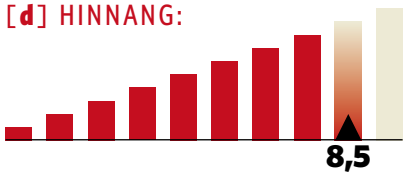

Mõistliku hinnaga disaintelefon, mis oma erilisusega lööb ka kaks korda kallimaid konkurente. Aga kus on eestikeelne T9?!

Pealt kullakarvaline. Aga seest?

SAMSUNG I70, Euronics, 4199 krooni

See kaamera, õieti multimeediaseade, näeb välja nagu puudritoos või meigikarp daami ridikülist. Mustriline kest ei pruugi olla tingimata kuldne, vaid punane või must. Korpuse keskel on välklamp. Aga kus on siis objektiiv?

● Kannatust! «Puudritoosi» kaas liigub nagu liugklapiga telefonil.

Tagaküljel lööb helendama kolmetolline ekraan, parema käe pöidla alla ilmub nupustik. Esiküljel paljastub kaitsva pinna alt kaamerasilm, objektiiv. EISA aasta disainiauhinna võitja Samsung i70 on töövalmis ning seda võib pidada igati mugavaks ja käepäraseks.

Peaasi, et valgust jaguks

Inimene, kes on Samsungi lähenemisega telefonide ja muude vidinate juures harjunud, kukub ka siin korealastele kiidulaulu ümisema. Seade ise ümiseb kaasa. Samsungile iseloomulikult saadavad kõiki tegevusi vahvad helid. Piuks-viuks-trill-sahh... Vahva seegi, et õnneks saab tilinad välja lülitada. Kuigi funktsioone on tänu kiirvalikuklahvidele mugav kasutada, on enam kui arusaamatu, et kaamerat arvutiga ühendades tuleb korpus lahti tõmmata. Lihtsalt selleks, et OK-nupule vajutades oma tahet kinnitada.

Menüüsüsteem töötab nobedalt – isegi igasuguste trikkide tegemine taasesitusrežiimis –, ent pilti tegema on kaamera paraku üsna loid. Suumobjektiiv on pandud liikuma kaamera keres ja nagu sarnastel mudelitel tavaks (meenutades kokkupuuteid Konica Minolta ja Fujifilmi analoogidega), ei paista see silma väledusega. Liikuvat objekti ei ole i70-ga kerge tabada.

Läätsekomplekt pole iseenesest paha. Kui valgust jagub. Ent hämaras, samuti kunstvalgusega toas teeb tulemus vähegi nõudlikuma pildistaja kurvaks, eriti suumides mõnd kaugemat objekti. Digitaalset suumi tuleks vältida, müra läheb piltidel lihtsalt talumatuks. Ka kaamera nn stabilisaator pole muud kui arvutimäng, sest katsepiltide puhul see erilist efekti ei andnud. Näotuvastus i70-l toimib, kuid peab tunnistama, et kui paljude seebikarpide puhul on portreefoto üks kvaliteetsemaid žanre, siis i70 jääb siin pigem keskmike tasemele. ISO arv on kuni 400ni võrdlemisi kasutatav.

Seest siiruviiruline!

Ühest i70 õnnestunud funktsioonist tahaks siiski eraldi juttu teha. Nimelt on kaameral peale tavalise lähivõtte ka nn supermakro, mida tähistab luubi märk ekraani alanurgas. Piisava valguse korral on väike kaamera suuteline teravustama isegi nii, et objekti ja läätse vahele jääb kõigest paar millimeetrit. Vaevalt, et kuulsa detektiivi Sherlock Holmesi terane silm suutnuks läbi luubi paremini märgata kõiki peenikesi nüansse uuritaval pinnal. Ses mõttes näib, nagu poleks i70 mõningane sarnasus «spioonikaamera» Minoxiga, mis ju samuti klõpsuga lahti käis, juhuslik. i70-ga saab tulemuse kätte küll, kuid pildikvaliteet on ebaühtlane.

Samsung i70 ostja saab kaameraga samas korpuses endale ka tekstilugeja ja MP3-mängija. Tuleb tunnistada, et heli osas on kaamerad sammu edasi astunud, vähemalt minu mitte just professionaalse kõrva jaoks kõlas see nii. Kaamera oskab töötada ka videopleierina, selleks tuleb aga failid arvutis vastava konverteriga ette valmistada.

Ahjaa, peaaegu oleksin unustanud. Pealkirjas esitatud küsimus nõuab ju vastust. Tegelikult pole midagi lihtsamat – pealt kullakarvaline, seest ... siiruviiruline. Kui keegi teilt seda vana mõistatust küsib, võite rahumeeli sibula asemel ka Samsung i70 pakkuda.

[d] NEEME KORV

[TEHNILISED ANDMED]

Sensor: 1/2.5″ CCD, 7,2 megapikslit
Objektiiv: 3-kordne suum
Ekraan: 3 tolli TFT LCD
Särivahemik: 2–1/2000 sekundit
Tundlikkus: ISO Auto, 80, 100, 200, 400, 800, 1000
Mälu: 10 MB, SD-kaardi pesa
Mõõtmed: 9 x 6,1 X 2,2 cm
Kaal: 186 g

[d] HINNANG:

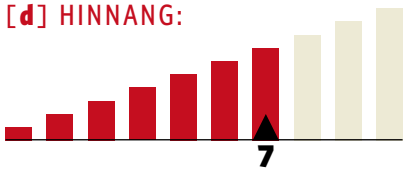

Väga edeva välimusega kaamera, kust saab pildi kätte küll, aga tulemused pole ühtlased. Üllatab võimsa supermakroga.

Nagu merelaine

LOGITECH WAVE, küsi arvutipoodidest, umbes 1300 krooni

Aastate jooksul oleme näinud palju katseid kujundada tavaline klaviatuur millekski huvitavamaks või käesõbralikumaks: Microsofti Naturalid, Aceri kurvilised klaviatuurid ja nii edasi ja nii edasi. Logitechi Wave on esimene, mis on tõesti meeldiv.

● Võrreldes varasemate käesõbralike katsetustega on Wave palju vähem kaardus, kuid see-eest üles-alla laineline, käsi klaviatuurile asetades satuvad need justkui kergetesse lohkudesse. Klaviatuuri esiserv on pehme vooderdusega, nii et hetkest, kui oled otsustanud hakata trükkima, hoolitseb Wave su käte eest paremini kui ükskõik milline õrnatoimeline kreem.

Vista-haip ei vaiki iial

Hoolimata sellest, et praegu on moes sülearvutitelt pärit madalate klahvide ja madala käiguga klaviatuurid, tõestab Wave, et ka «tavalisel», suurte nuppude ja pika käiguga klaviatuuril on veel, kuhu areneda.

Wave'i peal istuvad käed nagu valatult ning kui sa ka pole kunagi parem mõelnudki kuulsa kümne sõrmega trükkimise peale, siis Wave'i kasutades hakkavad sõrmed justkui iseenesest õigesti jooksma ning üsna pea avastad, et sulle täitsa meeldib kirjutada. Kui nuppudele midagi ette heita, siis seda, et käik oli vähemalt minu maitse jaoks liiga pikk, pehme ja tuim, ent sellega harjus ja mõne päeva pärast ei seganud see enam sugugi.

Wave on oma ajastu laps ehk tugevalt seotud Microsofti Vista-haibiga ning selle eest ei jookse kuhugi. Loomulikult on ta «Certified for Windows Vista» ja seetõttu mitte nii väga üllatavalt on paljud lisanupud seotud otseselt Vista funktsioonidega. Klaviatuuri ülaosast, helitugevuse ja meedianuppude kõrvalt, leiab eraldi klahvi Vista Flip 3D-funktsiooni jaoks, samuti erinupud fotogalerii ja vidinate (*Gadgets*) tarvis. Otse saab avada muusikakausta ja meediakeskuse.

Kellele Wave'i naturaalne olek ei meeldi, saab klaviatuuri tõsta kuni kaheksa astme jagu ehk nullist kaheksa kraadini. Klaviatuuri põhja alt leiab ka kanali, kuhu saab jooksma panna näiteks kõrvaklappide kaablid, et nad laua peal ees ei oleks. Klaviatuur töötab kahe AA-patareiga ja tööajaks lubab Logitech kuni 16 kuud!

Hiir ka vasakukäelistele

Komplekti kuulub ka LX8 hiir, mis erinevalt paljudest teistest klaviatuurile kaasa pandutest on mõeldud nii parema- kui vasakukäelistele. Logitechi tööd mugava hiire loomisel tuleb tunnustada, sest LX8 on tõesti hea, nagu Logitechilt selles vallas ootakski.

Oled sa parema- või vasakukäeline, ikka on sul mõlema käe sõrmede all funktsiooninupud ning keerlevale rattale vajutades saad Vistas jällegi seda kuulsat Flip 3D-d nautida. Kellel kogu Vista-jutt hirmujudinaid tekitas, võib maha rahuneda, sest Wave'i tarkvara abil saad kõiki klaviatuuri ja hiire lisanuppe oma soovi järgi ümber programmeerida.

1300 krooni eest paremat juhtmeta klaviatuuri-hiire komplekti eriti ei saa ning kuna Wave on tõesti hea ja mugav, kuulub talle meie siiras ostusoovitus. Ühel päeval su käed veel tänavad sind selle kulutuse eest. [d] HENRIK ROONEMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Komplekt: juhtmeta klaviatuur ja hiir
Ühendus: USB
Toetatud operatsioonisüsteemid: Windows XP, Vista / Mac OS X 10.2.8

[d] HINNANG:

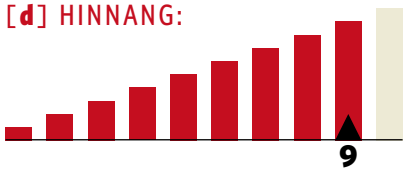

Esimene ergonoomiline klaviatuur, kus erikujulisest asetusest on tõesti kasu. Wave tundub käte all hea ja loomulik.

Õhk täis muusikat

CREATIVE XDOCK JA VASTUVÕTJA, ATF, 3615 krooni + 1205 krooni

Juhtmed pole head. Ühest toast teise traati vedada oli ainult Edisoni jaoks lahe. Kuidas aga saada muusika teise tuppa? Kevadel testisime Sonose kallist ja head lahendust, nüüd on aeg Creative'i odavama ja ka üsna hea käes.

● Tundub, et enamuse suurte tootjate jaoks on möödas see aeg, kui elutoa keskse seadmena üritati näha arvutit. Erilist edu pole saavutanud ei Microsofti Media Center ega Inteli Viiv, rääkimata teistest samalaadsetest katsetustest. Nüüd räägivad nad Windows Home Serverist ja intelligentsetest televiisoritest.

Ja ta mängib!

Sellest on aru saanud ka Creative, kes on leppinud teadmisega, et väga paljude inimeste muusikakogu on tänapäeval iPodis ning pole mõtet üritada suruda koduse muusikaelu keskuseks arvutit, vaid targem on kasutada sedasama iPodi. Kellel on muusika siiski arvutis, sellele pakutakse ka Xdocki odavamat ja ilma iPodi-ühenduseta varianti. Ent Xdock on iPodi-pesaga dokk, mis võimaldab muusikat juhtmevabalt vastuvõtjatesse saata. Nii lihtne see ongi, peaaegu.

iPod käib Xdocki küljes olevasse pesasse, juhtida saab teda kaasasolevalt puldilt ning mõned nupud (Play/Pause, helitugevus jne) on ka Xdocki enda peal. Kui iPod ühendatud, tuleks sisse lülitada umbes samasuguse välimusega vastuvõtja mõnes teises toas ja muusika hakkabki mängima. Vastuvõtja tuleks muidugi ühendada kõlarite külge, selleks on tal peal RCA-väljund, 3,5tollise pulkpistiku väljund ning kõrvaklapiväljund.

Terve rida väljundeid on ka Xdocki enda peal: kõrvaklapipesa, 3,5tolline helisisend (juhuks, kui tahad tema külge ühendada ka muud heliallikat peale iPodi), optiline väljund, mis võib ka mitmekanalilist heli välja anda, USB-pesa ning kaks videoväljundit: komposiit ja S-video. USB kaudu saab dokis istuvasse iPodi muusikat kopeerida ning videoväljundi abil iPodis olevaid videoklippe vaadata.

Need keerulised tähelühendid

Nii Xdockil kui vastuvõtjatel on oma puldid kaasas, kusjuures Xdockilt saad veel juhtida eraldi kuni nelja tsooni: kus muusika mängib ja kus mitte. Erinevalt Sonose lahendusest ei saa sa aga tsoonidesse erinevat muusikat mängima määrata, vaid igal pool mängib ikka see, mida iPod parajasti esitab. Helikvaliteedile suuri etteheiteid ei ole, üksnes kallima süsteemi puhul oli kuulda, et ta kippus bassi üsna nõrgaks jätma, aga kellel väga kallis heliaparatuur, see niikuinii selliseid kahtlasi juhtmeta tehnoloogiaid ei usalda.

Xdockilt leiab veel ka Creative'i heliparandustehnoloogiaid, nagu näiteks X-Fi ja CMSS 3D, kusjuures kehvema kvaliteediga ja rohem pakitud palade puhul on X-Fi'st abi küll. Xdocki andmevahetus käib 2,4 GHz peal ja Creative lubab raadiuseks kuni 30 meetrit, kuid see sõltub suuresti seintest ja muust keskkonnast. Üldiselt tuleb 30 meetri piiri aga üpris realistlikuks pidada. Vastuvõtjaid lubab Creative ühe doki külge ühendada palju tahad.

Kui sul on Xdocki-laadset süsteemi vaja, siis ei saa sa siin eksida. See on ilus, see on lihtne ja see töötab.

[d] HENRIK ROONEMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Xdock: kõrvaklapiväljund, videoväljundid, optiline väljund, USB-pesa, audioväljund (3,5 tolli)
Vastuvõtjad: RCA-väljund, kõrvaklapiväljund, audioväljund (3,5 tolli)
Tööraadius: kuni 30 m
Töösagedus: 2,4 GHz

[d] HINNANG:

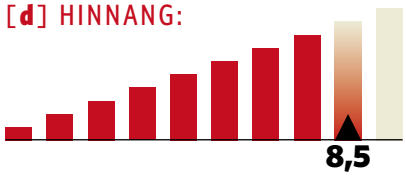

Lihtne ja töökindel juhtmeta muusika edastamise lahendus, mis võtab su iPodist muusika ja saadab mööda maja laiali.

Stiilne sale seltsiline

HP PAVILION SLIMLINE S3020.SC, Euronics, 9999 krooni

HP on usinasti ametis koduarvutite väljanägemise parandamisega. Kui veel eelmisel aastal olid HP lauaarvutid küll juba kumerate nurkadega, aga siiski veel endiselt hallid kastid, siis mida aeg edasi, seda stiilsemaks need lähevad.

● Komponentide valik annab tunnistust, et HP Pavilion Slimline on mõeldud eelkõige koduseks meelelahutuskeskuseks, mitte pelgalt arvutiks. Nii on arvutis kohe sees TV-tuuner ning komplektis ka kaugjuhtimispult. Operatsioonisüsteemiks on Windows Vista Home Premium, millega kaasasolev Media Center TV-tuunerit ka kasutada oskab. Suure kuvari olemasolul saab arvutit kasutada teleri asendajana.

Tooge mulle insener!

Sellest, et see arvuti on mõeldud pigem elu- kui töötuppa, räägib ka WiFi võrgukaart, mille antennikinnitus tagaküljelt välja vaatab. Väline antenn kuulub komplekti, kuid sinna saab soovi korral kinnitada ka poest ostetud võimsama antenni.

Nagu viimasel ajal kõigil kombeks on ka sel arvutil kaasas mälukaardilugeja, mis paigutatud väga mugavalt korpuse ülaossa. DVD-seade asetseb kitsa korpuse tõttu püstiselt, kuid pole vaja karta, et plaadid lahtisest seadmest välja kukusid, plaadisahtlil on seda vältivad tugikonksud. Esipaneelilt leiab ka ühe USB-liidese ning kõrvaklapipesa. Paraku tuleb sisseehitatud mikrofoniga klapid ühendada arvuti tagaküljelt, sest mikrofonipistiku jaoks ees auku pole.

Arvutiga kaasas oleval klaviatuuril on rida lisanuppe, milledest näiteks meediaesituse nupud töötavad, nagu ette nähtud, kuid vasemal küljel olevad brauseri-, otsingu- ja meilikliendinupud suunasid rakenduse avamisel hoopis HP kodulehel asuvale vabandusele, et teenust pole võimalik kasutada. Kui muus osas on klaviatuur korralik, siis selle üle, et arvuti unerežiimile lülitav klahv on paigutatud paoklahvi kõrvale, tahaksime heameelega HP inseneridega nurga taga tõrtsu tõsist mehejuttu puhuda...

Väiksus maksab

Pavilion Slimline on seda mõõtu arvuti, mida võib julgelt ka laua peal hoida, see võtab palju vähem ruumi kui näiteks lauanurgale kuhjunud ajakirjahunnik. Ometi pole väiksus odav, sama raha eest saaks kõvasti vingema arvuti, millega võiks juba ka uuemaid mänge mängida. Praktilises kasutuses on Pavilion Slimline sümpaatne ja stiilne ning see teeb arvutile hinnangu andmise raskeks. Kui raha pole probleemiks ning koju on vaja väikest ja vahvat arvutit, millest ka telesaateid kiigata, siis igal juhul tasub osta. Kui iga sent on arvel, tuleb olla valmis poodi suuremaid ja tavalisemaid arvuteid valima minna.

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: AMD Athlon X2 3800+
Graafika: NVIDIA GeForce 7500 LE
Mälu: 1 GB
Kõvaketas: 320 GB SATA
Optiline seade: DVD DL RW Lightscribe
Muu: TV-tuuner, 5 x USB, DVI, S-Video TV-väljund, LAN, modem, WiFi b/g, FireWire, 7.1-audioväljund, kõrvaklapi ja mikrofonipesad, mälukaardilugeja (SD/Mini/MMC/RS/Pus/Mobile/SM/xD/CF/MD/MS/Pro/Duo), HP Pocket Media Drive pesa, Skandinaavia klaviatuur, hiir, kaugjuhtimispult, 1 x madal PCI laienduspesa
Tarkvara: Microsoft Windows Home Premium, Norton Internet Security, Microsoft Works
Mõõtmed: 10,7 x 35,2 x 27,6 cm
Kaal: 8,5 kg

[TESTITULEMUSED]

3DMark 03:	4002
3DMark 06:	781
PCMark 05:	3733
Protsessor:	3974
Mälu:	3252
Graafika:	2073
Kõvaketas:	4906

[d] HINNANG:

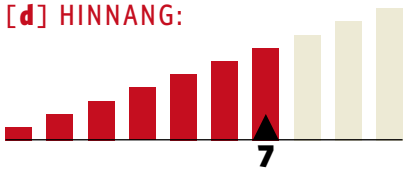

Ruumi kokkuhoid on kallis. Väike ja mõnus arvuti võimsama aga suurema arvuti hinna eest? Raske valik, kuid väärib kaalumist.

Kodumaine säästusüler

ML 550V, ML Arvutid, 9990 krooni

Odavad sülearvutid on jäädavalt kanda kinnitanud, selles pole enam kahtlust. Paljude jaoks pole küsimus enam selles, kas osta odavat sülearvutit, vaid millist osta. ML 550V võib osta küll.

● Kauaaegsetele sülearvutikasutajatele tuleb arvuti välimus tuttav ette, tegemist on standardse toorikkomplektiga, millele on lisatud kohandatud tarkvara. Igati viisakal keskmisel komplektil on kahetuumaline protsessor, 120 GB kõvaketas ja 1 GB mälu. Lai ekraan tähendab ühtlasi laia randmetuge ning täissuuruses klaviatuuri. Klaviatuuri kõrvale on mahtunud ka kõlarid ning klaviatuuri kohale funktsiooninupud ja indikaatortulukesed.

Kus siin need lambad on?

Kas teate, miks me pöörame [digis] nii palju tähelepanu klaviatuuri ja ekraani kirjeldamisele? Aga sellepärast, et need moodustavad ligi 50% sülearvuti üldpinnast ning 100% sellest osast, millega kasutaja iga päev kokku puutub. Sülearvuti võib olla kui võimas tahes, aga kui seda vaadata või katsuda ei sünni, pole sellest kuigi suurt rõõmu. ML 550V selles osas pettumust ei valmista. Resolutsioon 1280 x 800 võiks 15,4tollisel ekraanil ju suurem olla, ning mitmetel konkurentidel ongi, kuid see-eest võib selle sülearvutiga tööd teha päev läbi ka mitte enam kotkasilmadega inimene, ilma et silmad kributeksti vahtimisest valusaks jääksid. Suurte arvutustabelite või kujundusprogrammidega töötamiseks on ruumi vähe, muu jaoks piisavalt. Läikekraan on valgustuse suhtes pirtsakas, kuid kui leida õige nurk, on pilt selge ja kena. Mõnusat kasutust häirib aga see, et kergemagi puudutuse peale võbiseb ekraan hingedel kui tallesaba.

Klaviatuur on pigem keskmine kui hea, kirjatöö jaoks võiks see olla jäigem, kuid niisama toksimise puhul ei pruugi pehmusest aru saada. Õnneks on klaviatuuripaigutus ka eestikeelne.

Jälle see Home Basic

Puuteplaat töötab hästi ning eraldi tuleks välja tuua puuteplaadi nupud, mis on väga mõnusad.

Meenutades välimuselt kentsakaid triibulisi rullikuid, reageerivad need erinevalt moodsamate puuteplaatide imedisainiga liistudest vajutustele kindlalt ning konkreetse klõpsuga.

Toreda žestina on arvutiga kaasas leht, millel näpunäited sülearvuti kasutamise ja hoidmise kohta, ning erinevalt välismaistest arvutitest, millega tuleb tihti kaasa kohutavalt tüütu Symanteci tarkvara, on sellel arvutil kaasas mõistlik Kaspersky viirusetõrjetarkvara. Eestikeelne, loomulikult.

Tööd saab selle odava arvutiga teha küll ning surfamine pole samuti probleemiks, ent DVD-plaate Windows Vista Home Basic omast tarkusest mängida ei suuda. Mänguhuvilistel tasuks vaadata mujale.

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel Core2Duo T2080 1,73 GHz
Graafika: Intel 945GM
Mälu: 1 GB
Kõvaketas: 120 GB SATA
Optiline seade: DVD +/- RW
Ekraan: 15,4" 1280 x 800 WXGA
Muu: 4 x USB, VGA, S-Video TV-väljund, LAN, modem, WiFi b/g, PC Card pesa, FireWire, kõrvaklapi ja mikrofonipesad, mälukaardilugeja (SD, MMC, MS), eesti klaviatuur, garantii 2 a
Tarkvara: Microsoft Windows Vista Home Basic, Kaspersky AV 1 a, klaviatuuriõppeprogramm
Kaal: 2,9 kg

[TESTITULEMUSED]

3DMark 03:	902
3DMark 06:	156
PCMark 05:	3003
Protsessor:	4263
Mälu:	2761
Graafika:	880
Kõvaketas:	3571
Akuaeg:	1:38

[d] HINNANG:

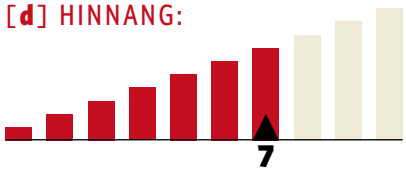

Kodumaine säästuarvuti alla 10 000 krooni? Miks ka mitte. Töö saab tehtud ja lehed internetis loetud. Mida veel vaja?

11,25 krooni gigabait

HP PERSONAL MEDIA DRIVE, küsi arvutipoodidest, umbes 1800 krooni

Uuematel HP lauaarvutitel on korpuses sahtel, mille katteklapil on kiri «HP Personal Media Drive» või «HP Pocket Media Drive». Kui olete mõelnud, et mida sinna panema peaks, siis teadke, et need sahtlikesed on HP väliste kõvaketaste jaoks.

● Personal Media Drive on 3,5tollise ning Pocket Media Drive 2,5tollise sülearvutikõvaketta baasil tehtud kaasaskantavad kettaseadmed.

Üle USB-ühenduse töötavaid kettaid on võimalik kasutada nii HP arvutis vastavas pesas kui ka eraldiseisvatena. Kettaga on kaasas vooluadapter ja USB-kaabel, nii et HP arvutit pole tingimata vaja. Tuleb siiski tunnistada, et sahtlisse lükatavana on ketast märksa mõnusam kasutada, nii ei teki lauale juurde juhtmeid, seade ei võta ruumi ega tule karta, et seda kogemata müksates võiks õnnetus juhtuda.

Kõvaketast ümbritseb lihtne ja tagasihoidlik korpus. Esipaneelil on vaid kaks tulukest, sinine näitab ühendatust arvutiga ja kollane andmete liigutamist.

Testitud seadmel oli kõvakettaks Seagate 7200 rpm kõvaketas. Failide kopeerimine sellele kettale üle USB 2.0 andis tulemuseks keskmiselt 32–34 MB/s ning sama kiire oli ka failide lugemine. 700 MB faili kirjutamine kettale võttis aega 20 sekundit.

Töötamise ajal on tunda korpuse vibreerimist, kuid korpus ei lähe kuumaks, ainult veidi soojaks.

Iseenesest on see HP poolt nutikas mõte, sest eks väliste kõvaketaste kõige suurem mure olegi see, et nende jaoks tuleb laual ekstra ruumi teha, leida vaba USB-liides ja voolupesa. HP Personal Media Drive'i saab kasutada nii eraldiseisva kõvakettana kui HP arvuti osana. HP uuemate arvutite omanikel tasub sellise seadme ostmist kaaluda, kuid sama raha eest saab kas suurema mahuga või sama suure USB-toitel töötava välise kõvaketta.

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Mahutavus: 160 GB
Liides: USB, HP Media Drive pesa

[d] HINNANG:

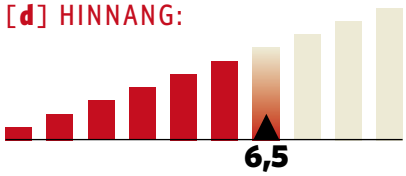

HP katsetus kaasaskantavate kõvaketaste maailmas on korralik, kuid liiga kallis ning vajab tööks eraldi toidet. Konkurendid ei vaja.

Lutsukivi, nüüd ekraaniga

CREATIVE ZEN STONE PLUS, küsi arvutipoodidest, umbes 1000 krooni

Vaevalt jõudsime oma juulinumbris Creative Zen Stone Plus MP3-mängijat kiita, selle oma vaieldamatuks lemmikuks kuulutada ja «Ostujuhis» etteotsa lükata, kui meieni jõudis uus versioon, seekord ekraaniga. Mis seal ikka, alustame siis taas algusest.

● Zen Stone'i juures meeldis meile see, et ta oli väike, mahutas 1 GB muusikat, maksis ainult 500 krooni ning oli lihtne ja lollikindel kasutada: ei mingit ekraani, ei mingeid segavaid funktsioone.

Nüüd üritab Creative sama kestaga tõsisemalt: Zen Stone Plus on saanud 64 x 64 piksli suuruse OLED-ekraani, raadio, diktofoni, kella ja stopperi. Väliselt on kõik peaaegu sama, ainult esipaneelil on logo asemel ümmargune ekraan ning Play/Pause-nupud on viidud mängija ülaserva.

Ekraanil kuvatavat pilti saab menüüst 180 kraadi pöörata, nii et Stone Plusi võib kasutada nii vasaku- kui paremakäeliste versioonis. Ekraan ise on kirgas ja kuigi pisike, annab kõik vajaliku info just õigesti edasi. Mängijasse kopeeritud faile saab nüüd brausida ja soovi korral eri kataloogidesse asetatud faile mängida, nii et miks mitte kopeerida arvutist albumid kataloogide kaupa Stone Plusi.

Kopeerimine ise on aeglasevõitu nagu eelmiselgi mudelil. 350 MB failide kopeerimine võttis aega ligi kuus minutit ja väike arvutus näitab, et kogu 2 GB täitmiseks võib kuluda lausa pool tundi!

Valik ongi seetõttu keeruline. Funktsioone ja mälu on ju juures, kuid hinda ka: Stone Plus maksab umbes 1000 krooni. Raske valik, aga meie jääksime pigem esialgse Stone'i säästukontseptsiooni juurde, sest oma lihtsuses ja odavuses oli see mängija vaata et ideaalne.

[d] HENRIK ROONEMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Mälu: 2 GB
Ühendus: USB
Failiformaadid: MP3, WMA
Muu: raadio, diktofon, kell, stopper
Aku kestvus: kuni 9 h
Mõõtmed: 5,6 x 3,5 x 1,3 cm
Kaal: 21 g

[d] HINNANG:

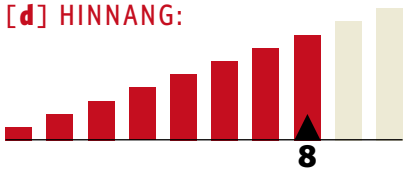

Zen Stone'i edasiarendus: lisandunud on ekraan, 1 GB jagu mälu ja mõningad funktsioonid. Kahjuks on kerkinud ka hind.

Kreeka kõrgeim mägi, kerge ja taskukohane

OLYMPUS E-510 + 14–42 MM + 40–150 MM, Photopoint, 14 490 krooni

Kas teie teate kedagi, kel oleks Olympuse digipeegel? Mina ei tea. Huvitav, miks see nii on? Tegelikult pole Olympuse kaameratel ju häda midagi. Kahe objektiiviga E-510 on igati pädev komplekt.

● Kaamera on mugav, kuigi käe asend on veidi erinev kui suuremate käepidemetega kaamerate puhul. Enamuse asju saab nuppude abil menüüdesse sukeldumata ära aetud ja hea ongi, sest kohati viie ekraanitäie pikkune kolmetasemeline menüüsüsteem pole just kõige mõnusam. Selle korvab aga kuhjaga vaid ühe nupuvajutusega ekraanile kargav juhtpaneelikuva, kust saab mitte ainult ülevaate kasutatavatest parameetritest, vaid neid ka muuta. Näiteks on teravuse, värviküllastuse või salvestusvormingu seadistused kättesaadavad otse juhtpaneelilt. Mugav!

Torud saavad kiita

Olympuse komplektobjektiive kiidetakse õigusega. Nendega tehtud pilte vaadates ei tekkinud odavate objektiivide omanikele nii tuttavat küsimust «&#¤?%&*!?». Kui keelata funktsioon *noise filter* (NB! ei ole sama, mis *noise reduction*) nii kaameras kui Olympuse tarkvara abil RAW-vormingust teisendamisel, on võimalik kätte saada vägagi peeneid detaile, mis läheksid vaikeseadistustega kaduma. Teravustamine pole küll hetkeline, kuid enamasti piisavalt kiire. AF-punkte on vaid kolm.

Kuidas on lood ISO 800 piltidega? Värvimüra on näha, aga pilti veel päris ära ei riku, julgeb võõrastele näidata küll. Ent ISO 1600 pole enam kuigi ilus.

Live View laste jaoks ei sobi

Kindlasti tahate ka teada, kas stabilisaator töötab, nagu lubatud? Töötab küll, 1/30 s ja ka 1/20 s pole kindla käega piltnikule probleemiks. Ühel hämaras kirikus tehtud 1/13 s säriga pildil häirib silma pigem müra kui teravuse puudumine. See, kas optilise pildiotsija väiksus häirib või mitte, on maitse asi.

Palju reklaamitud eelvaaterežiim Live View on sobilik täpseks kadreerimiseks, ning kuigi sellelt näeb reaalajas histogrammi, toimub teravustamine alles kas pildistamisel või siis, kui AEL/AFL-nuppu klõpsata. Seepeale pilt kaob, kaamera käib korra tavarežiimis, teravustab ja jätkab alles siis Live View-režiimis. Statiivilt flegmaatikute pildistamiseks mugav, kuid laste ja kutsikate käest pildistamiseks täiesti kasutu.

Tulevikule mõtleva kasutaja probleemiks on aga Olympuse objektiivide kehv saadavus. Peale Olympuse teevad 4/3-süsteemile objektiive veel Leica ja Sigma, kuid valik on viletsam kui konkurentidel. Samuti puudub Olympuse valikus hetkel veel kaasaegne profikere, kuid väidetavalt plaanitavat seda juba lähemail nädalail avalikustada.

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Sensor: 10 megapikslit, 4/3 külgede suhe (Live MOS, 2x kärpetegur)
Tundlikkus: 100–1600, Auto (100–400)
Säriaja vahemik: 1/4000–60 s, aegvõte
Pildivorming: RAW, JPEG, RAW+JPEG
Pildi suurused: 3648 x 2736, 3200 x 2400, 2560 x 1920, 1600 x 1200, 1280 x 960, 1024 x 768, 640 x 480
Sarivõte: 3 kaadrit sekundis, RAW 3 kaadrit sekundis 8 kaadrit
Stabilisaator: sensori nihutamisega
Mälukaart: CF (Type I ja II), xD
Toide: BLM-1 liitiumaku
Ekraan: 2,5" TFT (230 000 pikslit)
Mõõtmed: 136 x 91,5 x 56 mm
Kaal: 460 g (aku ja mälukaardita)
Muu: Live View

[d] HINNANG:

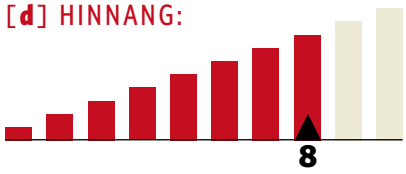

Edasijõudnud harrastajale, kes eelkõige kerget kaamerat ja objektiive hindab, on sellest pisikesest kaamerast küll ja küll.

Hiirematt on tegelikult tähtis

NOVA RAIDER JA NOVA WINNER II, 200–300 krooni

Leipzigi Games Conventionil sai [digi] kokku Prantsusmaa hiirepatjade valmistaja NOVAga. Meile pakkusid huvi firma mängurimatid ja nii jalutasime kohtumiselt ära kahe selle aasta hiirematimudeliga NOVA Raider ja NOVA Winner II.

● Firma alustas 1991. aastal reklaamhiirepatjade tegemisega ja on sellel alal tõusnud Euroopa liidriks. Mängutootjad on pikka aega kasutanud NOVA teenuseid, tehes promoks mängupildiga hiirepatju. Kuna aluste tegemine tuli hästi välja ja mõned patenteeritud tehnoloogiad lubasid NOVA-l teha väga täpseid matte, otsustati astuda turule, kus domineerivad Razer ja SteelPad. Esimeste pääsukestega tuldi välja eelmisel aastal ning vastukaja oli hea – spetsiaalsed mänguripadjad Killer ja Winner kogusid hulga auhindu. Saavutanud liidripositsiooni kodus Prantsusmaal, hakatakse nüüd Napoleoni agarusega vallutama ülejäänud maailma ning varsti võib ka Eesti kribu padjaturg tõsiseltvõetava konkurendi saada.

Raider ehk odavam ots

Raider on seeria nõrgim, kui seda sõna üldse kasutada. Täpsus on «vaid» 6000 DPI, kuid ka see on topelt suurem suurima eraldusvõimega hiirte omast. Raider on peres kõige õhem, kõigest 2 mm paksune ja väga elastne. Head painduvust kuritarvitada (matti kortsu mässida) pole aga tark – padjasisene vaht jätab mõneks tunniks (õnneks mitte alatiseks) sisse voldid ning laines patja küll saab, aga pole nii mõnus kasutada. 268 x 230 mm pind jätab manööverdamiseks piisavalt ruumi ja on tavamatist libedam. Raider on tavalistest ka huvitavama välimusega, kuid kohmetub siiski oma väikese õe Winner II kõrval.

Winner II on täismäng

Winner II on mõõtudega 250 x 250 x 3 mm oma perekonna pesamuna, kuigi sisuliselt on tegu lipulaev Killeri minikoopiaga. Võrreldes tavaliste kontoripatjadega, on Winner II pindala aga samas suurusjärgus ning võtab omapärase kuju tõttu laual isegi rohkem ruumi. Kvaliteedivõrdluses ei räägi aga miski kontorikäsna kasuks – Winneri puhul pole võimalik, et mõni padja nurk koorub lahti ja hakkab turritama. Ei ole mingit käe alt ärasõitmist, kui tolm padja alla kogunenud. Pealegi näeb Winner hea välja. Pinna sädelus sobib, see muudab ta Raiderist elavamaks, samuti on pind libedam ja täpsem, lubades 8000 DPI-list eraldust.

Mõlemad padjad on suhteliselt õhukesed ja kleepuva (mitte kleebitava) põhjaga, lamades laual kindlalt, ning hoiatusäärtega, et mängutuhinas hiirega mitte maha vuhiseda. Stiilse kujuga patjade pealispind on kare. Kõik NOVA matid, ka tava- ja reklaampadjad, sünnivad Prantsusmaal, mis tootja sõnul annab neile täieliku kontrolli tootmise üle. Ridade vahelt antakse mõista, et hoidutakse odavast, kuid üllatusi korraldavast Hiina kvaliteedist. Tippaluste juures kasutatakse MicrOptic-tehnoloogiat, mis sisuliselt tähendab, et matis on mikropeeglid. Killud avastavad ja peegeldavad nii optilised kui laserkiired võimendatult hiirele tagasi, ja nii täpselt, et tänapäeva hiired ei suuda patjade täpsusressurssi ära kasutada.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

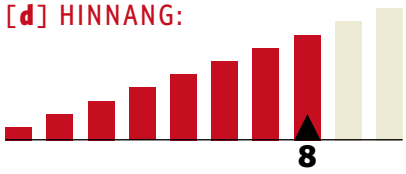

Mängimine neil on nagu lust ja lillepidu, oma ülesannet täidavad need täpselt. Kuid midagi revolutsiooniliselt head neis ka pole.

acc soovitab

ACME COMPUTER COMPONENTS

ASUS F3Ka
Ekraan: 15,4" WXGA Glare
Protsessor: Turion TL60 2,0GHz 1MB
Mälu: 2GB (2x1024) DDR2-533
Graafikakaart: ATI X2600 512MB
Kõvaketas: 160GB 5400rpm
Optiline seade: SM DL 8xDVD+/-RW
Muu: gigabit võrgukaar, WLAN 802.11g, Bluetooth, Vista HP, sõlearvutikott, hiir, 4 x USB 2.0, IEEE 1394, TV-väljund, DVI, mälukaardilugeja, 1,3 megapikslne kaamera, 6-elemendiga aku, 2,8 kg, Eng

14 990.-

ASUS Rock Solid · Heart Touching

AcmeBook Travel AB48-Z62E
Ekraan: 14,1 WXGA
Protsessor: T7250
Mälu: 1GB
Graafikakaart: integreeritud Intel GM965
Kõvaketas: 120GB
Optiline seade: DL DVD RW
Muu: operatsioonisüsteem puudub, sülearvutikott, hiir, Bluetooth, 6-elemendiga aku, WLAN 802.11abn, gigabit võrgukaat, 4 x USB 2.0, IEEE 1394, S-vide TV-väljund, ExpressCard pesa, dokiport, 4in1 mälukaardilugeja, mikrofon, sisseehitatud veebikaamera, 2.65 kg

13 990.-

Canon Digital IXUS 75 Black
7,1 megapikslit, 3x optiline suum, 12x kombineeritud suum, DIGIC III protsessor, 3-tolline LCD-ekraan, USB2.0, AV-ühendus

4500.-

Canon

Samsung DIGIMAX L83T Black/Silver
8.2 megapikslit, 3x optiline suum, 2,5" nutikas TFT LCD (230,000 punkti), näotuvastusega AF+AE funktsioonid, Advanced Shake Reduction pildistabilisaator, ISO 1600, 1 cm super macro reţiim, i-Movie funktsioon (MPEG4, SVGA kvaliteet 800 x 592), Multi charging laadimissüsteem

2950.-

SAMSUNG ELECTRONICS

Asus MW221U 22" laiekraan-LCD
Punktisuurus: 0,282 mm
Värskendussageds: 83kHz
Reaktsiooniaeg: 2 ms
Kontrast: 700:1
Vaatenurk: H=170 V=160
Heledus: 300 cd/m2
Muu: DVI, kõlarid, värvid Silver/Black

4390.-

ASUS Rock Solid · Heart Touching

Sony DSC T200 Black/Silver/Red
5x optiline suum, 3.5" Clear Photo puutetundlik LCD-ekraan, Carl-Zeiss Vario-Tessar objektiiv, BIONZ protsessor, Super SteadyShot pildistabilisaator, ISO 3200, DRO-tehnoloogia, MPEG Movie VX, 31MB sisemist mälu

SONY **5990 .-**

Canon PowerShot S5 IS
8 megapikslit, 12x optiline suum, 48x kombineeritud suum, DIGIC III protsessor ja iSAPS tehnoloogia, optiline pildistabilisaator, 2.5-tolline variangle LCD-ekraan, 220EX, 430EX ja 580EX välklampide tugi, flexi zone AiAF-autofookus, näotuvastusega AF/AE/FE, ISO 1600 ja Auto ISO Shift, SD, USB mini-B

7080.-

Canon

Canon DV MV-900
800 kilopikslit, 25x optiline suum, 2,7" laiekraan-LCD, õige laiekraan 16:9 filmiformaat, AV-, DV-väljund, MiniDV, Li-ion aku NB2LH

3110.-

Canon

Sony HDR SR8E
6M/3M, ClearVid CMOS Sensor, 100GB AVCHD HDD, HDD High Def. 1080i salvestus, 6,1 megapiksline stoppkaader, Carl Zeiss Vario-Sonnar T* objektiiv, SSS (optiline pildistabilisaator), 2.7" Clear Photo LCD plus laiekraan, 10x optiline ja 20x digitaalsuum, HDMI (mini), CVF, surround-heli salvestus, välklamp

SONY

24 990.-

Saitek A-350
juhtmega stereo kõrvaklapid, kaelapael, dokkimisvõimalus

1190.-

Saitek

Samsung DVD Camcorder DC171 Dark Silver
0,8 megapiksline CCD, 34x optiline suum, 2,5" 112 000 punktiga LCD-ekraan, DVD +RW/+R/-RW/-R

4860.-

SAMSUNG ELECTRONICS

720.-

Saitek Eclipse II klaviatuur + randmetugi, UK-paigutusega, USB

Saitek

Saitek R660 rool
4 nuppu, poolautomaatne käigukang, pedaalid Immersion-tehnoloogial põhinev Force Feedback tagasiside

Saitek

870.-

3760.-

XEROX

Xerox Phaser 6110
A4 värviline laserprinter, 2400dpi, 16 lk/min must, 4 lk/min värviline, 32MB mälu, USB 2.0

6990.-

NAVIGON

Navigon PNA 7110 autonavigatsioonisüsteem
TMC, 4,3" puutetundlik laiekraan, SiRF III tiagi, 4GB Euroopa kaarte

EDASIMÜÜJAD:
ATF Arvutisalong - www.atf.ee
BSV Grupp - www.arvutikeskus.com
Rover Arvutisalong - www.rover.ee
Zebra Infosüsteemid - www.zebra.ee
Ox Eesti - www.ox.ee
Fauni Kaubanduse - www.faun.ee
Aate Group - www.aate.ee
Arvotek - www.arvotek.ee
WcamTec - www.wcam.ee
Septima - www.septima.ee
Arvutiproff - www.arvutiproff.ee
Brainella - www.brain.ee

SUUR TEST

ISTOCKPHOTO

Kaheksa kandidaati kuvarikunni kohale

Eelmise aasta alguses tegime 17tolliste LCD-kuvarite testi, kuid vahepealse ajaga on hinnad nii palju langenud, et tasub osta mitte enam ei 19- ega ka 20tolline, vaid lausa 22tolline kuvar. Võib ju mõnisada krooni kokku hoida ja väiksema osta, aga milleks?

● Kõik testitud kuvarid jäid enam-vähem samasse hinnaklassi 4000–5000 krooni vahel, vaid LG ja Samsung olid kallimad. Kaheksat kuvarit külg külje kõrval võrreldes hinnata on ühest küljest kergem kui igatühte eraldi, kuid teisest küljest ka keerulisem. Nii mõnigi kuvar, mis eraldi oleks meile isegi ehk rohkem meeldinud, osutus võrdluses teistest millegi poolest viletsamaks ning vastupidi, kuvar, mis esialgu tundus keskpärane, osutus võrdluses ikkagi etemaks. Testivõitja suhtes olime ühte meelt – paindlik reguleerimisvõimalus konkurentidega võrreldava hinna eest on lihtsalt selline mugavus, millest ei tahaks kuidagi loobuda. Ka testi viimase koha osas ei tekkinud meil vaidlusi, sest kuvaril, millel pole DVI-liidest, pole tänapäevasesse kodusse või kontorisse enam asja. Vahepealsete kohtade jagamisega aga oli raskusi. Ühtegi päris ideaalset kuvarit me ei leidnudki.

Pildikvaliteedi osas oli asi nii, nagu arvata võiski – paaril kuvaril olid vaikeseadistused suhteliselt head, mõnedel aga ülepingutatud värvidega, paigast värvustasakaaluga ning põhja keeratud heleduse ja kontrastiga. Kui kahte viimast taipab kodukasutaja veel muuta, siis rohekaks või sinakaks kiskuvaid halltoone viitsivad ja oskavad vähesed ise paika timmida.

Jätkuvalt panevad meid [digi] toimetuses hämmastama kuvaritootjate tootearenduse prioriteedid – selle asemel, et uputada raha läikiva raami või eridisainiga nuppude tegemisse, võiks selle kulutada näiteks hoopis pööratava aluse peale. Testitud kuvareist oli vaid üks jalal pööratav ning ainult ühel oli võimalik reguleerida kõrgust lauapinnast. Kujutage ette, mis juhtub asju täistuubitud laual, kui teil on tarvis laia kandilise jalaga kuvarit veidi pöörata...

Testi tulemusena peame tõdema, et pelgalt hinna alusel ei saa tänapäeval enam valikut teha. Odav ei pruugi olla halb ja kallis ei pruugi olla hea.

[d] SVEN VAHAR

KUIDAS ME TESTISIME

- Värviesituse ja -eristuse testimiseks kasutasime programme Nokia Monitor Test, TFT Test ja PixPerAn.
- Jälgisime, millal saab mustast hall ja hallist valge, uurisime, kas värviülemineku on sujuvad või hüplikud ning kui mõistlikud on kuvarite vaikeseadistused ja lisarežiimid.
- Kiirete mängudemodega uurisime, kas kuvar jääb kiire pildiga jänni või suudab ka vilka tegevuse välja vedada.
- Kasutasime kuvareid nädal aega reaalse töö tegemiseks ja hindasime nende ergonoomikat ja praktilisust.

Nõtke baleriin

HP W2207

● Kahe liigendiga jalg võimaldab kuvari kõrgust sättida suures ulatuses, samuti saab keerata kuvari portreevaatesse. Kõrge jala puhul on tavaliselt probleemiks ripnevad kaablid, kuid HP-l on kummalgi pool jalga vastavad rennid. Läikiv ekraan tähendab aga seda, et seljaga akna või laelampide poole pole võimalik taolise suure kuvari taga istuda.

Vaikeseadistused on korralikud, toonid puhtad, ainult keskmised halltoonid on veidi soojemad, kui peaks, kuid seda tavakasutuses kindlasti ei märka. Must on must ja valge on valge ning häirivaid värvikõrvalekaldeid ei ole täheldada. Erinevalt nõmeda menüüsüsteemiga ViewSonicust on HP menüüd mugavad ning kuvarežiime saab vahetada ühe nupu abil. Kui mängimisrežiimis võib üleküllastatud värvidest isegi rõõmu olla, siis filmi vaatamiseks mõeldud režiim tapab väikesed detailid ja juuspeened jooned üsna kindlalt, muutes vähegi kvaliteetsema pildi vaatamise mõttetuks. Kuid, nagu öeldud, on vaikeseadistused päris korralikud ning tavakasutajal pole põhjust neid muutma hakata. ViewSonicu ja Asuse kõrval pakub ka HP värviprofiilide valikus sRGB-värviprofiili, mis siiski ei kajasta kuvari võimekust erinevaid värviruume kuvada, vaid lihtsalt hõlbustab värvide klapitamist kuvari ja sRGB-võimeliste printerite vahel. Nagu ka Philipsi kuvaril on sisseehitatud kõlarid suunatud tahapoole, mis ei tee niigi väikeste kõlarite heli taasesitust just kuigivõrd paremaks.

> Teistega võrreldes tõeline reguleerimiskunn. Väga mugav.

Esikoha tagasid HP kuvarile aga ületamatult head seadistusvõimalused, kohe head kuvaseadistused ning soodne hind. Kui me tavaliselt ei soovita läikekraaniga kuvareid, siis teeme siin erandi ja kinnitame, et selle raha eest on kuvarit enam kui küll ning tasub pingutada, et selle paigutamiseks kodus ühtlasema valgusega nurk leida.

[d] HINNANG:

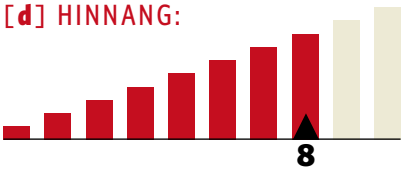

Reguleeritavuselt teistest peajagu üle. Arvestades siia juurde veel konkurentsivõimelise hinna ja korras pildi, on testivõit teenitud.

Kaunis kärbeskaallane

ACER AL2216W

● Madal kuvar, mida tõsta ega pöörata ei saa. Kuna ka kaldenurka ei saa kuigi suures ulatuses muuta, on pikematel inimestel, kes sellele tahes tahtmata ülalt alla vaatavad, sobivat vaatenurka raske leida. Väiksemat kasvu arvutikasutajatel probleemi pole. Kaablihalduseks konkse-liiste pole, kuid see-eest on Acer testi kergeim ning õhim kuvar.

Neile, kes sooviksid selle kuvari külge ühendada mitu arvutit, ühe digitaal- ja teise analoogliidese kaudu, või kel on tarvis sageli sisendite vahel lülituda, tasub teada, et ümberlülitumine toimub ainult menüü kaudu. Eraldi nuppu selleks pole, seega tuleb pärast kogemata vale valiku tegemist menüüs seiklemist taas otsast alustada.

> Tagasihoidlik välimus on petlik. Pilt on see, mis tegelikult loeb. See kuvar ei peta ootusi.

Mis selle kuvari juures meile aga kõvasti rõõmu valmistas, oli pildikvaliteet. Vaikimisi kuvarežiim on suhteliselt tagasihoidlike, mitte üleküllastatud värvidega. Heledus ja kontrast on konservatiivselt seatud ega pimesta hämaras toas vaatamisel. Eelseadistatud kuvarežiimid mõjutavad pilti samuti veidi vähem kui nii mõnegi võistleva kuvari puhul. See on jällegi pigem hea, sest nii ei saa kasutaja kogemata lülituda kuvarežiimile, mille puhul kipuvad detailid ebaloomuliku erksuse ja ülitugeva kontrasti tõttu piltidelt kaduma minema. Acerit tuleb kiita ka selle eest, et mitte ainult must pole must ja valge valge, vaid ka hall on hall. Kui sisselülitamisel lõi ekraanile kuvatav karvane Aceri logo ning madalal istuv kuvar, mida pealegi veel eriti paindlikult reguleerida ei saa, meis ehk pisukese hoiatava eelarvamuse, siis kasutamise ja testimise käigus muutus Acer üha sümpaatsemaks. Teise koha kindlustas ülisoodne hind.

[d] HINNANG:

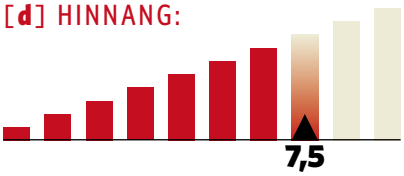

22tollise kuvari kohta väga soodne hind ja korralik pilt ei anna kõhklusteks põhjust. Poolmuidu saadud hea kuvar.

Moekas mooramaamees

VIEWSONIC VX2235WM

● Vastupidiselt näiteks Acerile on ViewSonic üsna kõrge. Esialgu on see harjumatu, aga tegelikult asub ekraan silmade jaoks heal kõrgusel. Huvitaval kombel on kaldenurk ettepoole kõvasti suurem kui tahapoole, mis tähendab, et kui laua taga istub pikem inimene, ei saa ta kuvarit piisavalt keerata, et see näoga paralleelselt oleks. Sellest tulenevalt on näha toonierinevused ekraani ülemise ja alumise osa vahel.

Kuvari tagaküljel on olemas kaabliklambrid. Must raam ümber ekraani läigib ning see häirib rohkem kui tagasihoidlike hallide BenQ ja Aceri puhul. Kui aken on selja taga, siis silmanurgas kogu aeg miski läigib ja peegeldab, kuid sellega annab harjuda. Esipaneelil asuvaid nuppe on väga ebamugav vajutada, neid peab lausa küüneotsaga suruma. Sisseehitatud kõlarid on kõvasti paremad kui Philipsi kuvaril, kuid nagu ikka saab sealt tõetruult kätte ainult operatsioonisüsteemi kõllid, vähegi kõrgemad ja madalamad helid kaovad pinina ja kärina sisse ära.

Selle üle aga, milleks kuvar mõeldud on – pildi näitamiseks – ei saa nuriseda. Kuva vaikeväärtused on viisakad, tooniülemineku kulgevad hüpeteta ning mustast valgeni muutuvad värvid peamiselt hallina ega viska mõnd muud juhuslikku värvitooni sisse. Õige veidi on toonid neutraalsest soojemad, kuid seda on näha vaid siis kui spetsiaalselt võrrelda. Kuvarežiimide vahetamiseks eraldi nuppu pole, selleks tuleb ikkagi vastav menüü välja tellida ja vähemalt kolm nupuvajutust teha. Ka ViewSonicul on värviprofiilide hulgast võimalik valida sRGB, mis ometigi ei näita kuvari võimet erinevaid värviruume kuvada, vaid lihtsalt vähendab ehmatust ekraanil nähtava ja printerist tulevate värvide erinevuse nägemisel.

> Midagi esteetidele. Näeb hea välja ja jätab tegelikust eksklusiivsema mulje.

[d] HINNANG:

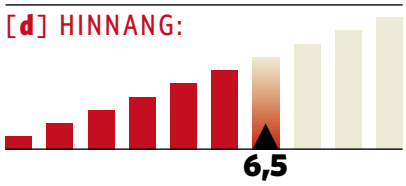

Hea kuvar, kuid HP on mugavam ja Acer odavam. Nuppude kasutamiseks peab küüsi kasvatama, muudmoodi ei õnnestu.

Pilli-, pulli- ja pallimees

SAMSUNG 225MW

● Täiesti ootamatult saime Samsungi valikust testi mitte tavalise kuvari, vaid multimeediakuvari. Ausa võrdluse huvides vaatlesime siiski vaid arvutikuvari funktsionaalsust.

Raskuselt jääb Samsung alla vaid HP-le, olles teistest raskem, kuid õnneks on raskus antud juhul tugeva konstruktsiooni märgiks, kuvar ei võdise ega vabise. Küllaltki madalal istuva kuvari suhteliselt lai alumine serv tõstab vaadeldava ala siiski paremale kõrgusele kui teistel madalatel kuvaritel. Maitse asi, kuid mõnele kasutajale kahtlemata meeldib see, et kaableid saab kuvari külge ühendada valge inimese viisil ilma küürutamata ja vandumata, sest liidesed on kuvari seljale välja toodud ega asu allapoole suunatult kuskil rennis peidus. Kuvari kaugjuhtimispuldilt saab kasutada kõiki neidsamu valikuid, mida kuvari esipaneelil puutetundlike nuppudegagi.

Kuva vaikeseadistus on Samsungil väga erk, heledus ja kontrast on mõlemad peaaegu põhjas. Valitavate kuvarežiimide hulgas on õnneks siiski ka tagasihoidlikumaid. Värvieristus on üldjoontes hea, kuid keskmised hallid on veidi sinakad. Ebameeldiva üllatusena selgus, et ekraani ülaservast kumab serva vahelt läbi taustavalgust. Tegemist on õrna triibuga, mida tavaolukorras ei märka, kuid mis näiteks täisekraanil filmi vaadates tumedatel kohtadel tähelepanelikule silmale siiski märkamatuks ei jää. Ainsana testitud kuvareist on Samsungil võimalus menüüst lülituda 4 : 3 küljesuhtega kuvale, mille puhul jäetakse mõlemale poole serva must ala. Kaugjuhtimispuldi abil on filmi vaadates mõnus kuvarit eemalt hallata, kuid puutetundlikud nupud esipaneelil pole kasutamiseks just kõige paremad, liiga lihtne on kätt kogemata valest kohast üle libistada.

> Vaikeseadistused on ülepingutatud. Pildi peab enne kasutamist paika kruttima.

[d] HINNANG:

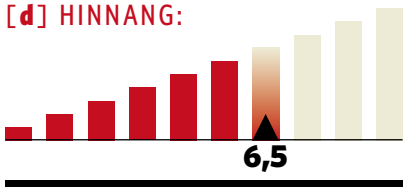

Pelgalt arvutikuvariks seda osta oleks raiskamine. Sisseehitatud TV-tuuner ja kaasa tulev pult teevad sellest väikese teleri.

Päikeseprillidega klubikutt

ASUS MW221U

● Kuvar istub väga madalal, alumine serv on lauast kõigest 5 cm kõrgusel. Juhtmete külgeühendamine on küll ebamugav, kuid samas ei ripne ega krussita need kuvari taga, vaid jooksevad kohe vastu lauda. Kuvar ei pöörle alusel, keeramisel höördub terve tald vastu lauda. Kaldenurga muutmiseks on vaja rakendada märkimisväärselt jõudu. Nuppude aset täidavad esipaneeli katteliistu väljalõiked. Nupud reageerivad väikese viivitusega, mistõttu on kärsitumal vajutamisel soovitud režiimist kerge mööda põrutada. Kurvaks tegi meid testimise käigus see, et kuvar kipub kergesti värisema. Õrnemagi puudutuse peale hakkab ekraan jalal võdisema.

> Eripärane disain ja eripärane sisu. Kahjuks ei pääse nõudlikum kasutaja värviseadistuste võlumaailma saladuste iseseisvast tundmaõppimisest.

Vaikimisi kuverežiim on suhteliselt tagasihoidlik, mitte küllastatud värvidega, nagu sageli kipub olema. Paraku on vaikeväärtus liiga soe ning osad halltoonide üleminekud omandavad selge pruunika jume ja tumedamatel aladel on üleminekud liiga järsud. Asuse reklaamitud Splendidi kuvaparandus tähistab ikkagi sisuliselt eelseadistatud kuvarežiime, mitte midagi revolutsioonilselt uut. Filmirežiim on lihtsalt veelgi soojemate ning mängurežiim kärtsumate värvidega. Kuigi eraldi saab seadistada nahatoone, vastavalt punasemaks või kollasemaks, tuleb kokkuvõttes tõdeda, et enam-vähem normaalsed paistavad värvid ikkagi vaid tavarežiimil ning sedagi tuleb käsitsi täpsemalt kruttida.

[d] HINNANG:

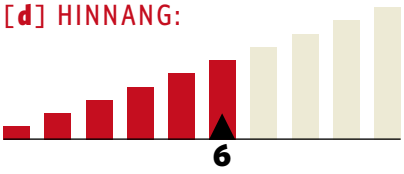

Väga uimased nupud ning teistega võrreldes keskpärane pilt ei luba seda kuvarit ostusoovituste nimekirja etteotsa panna.

Lihtsa hingega töömees

PHILIPS 220AW

● Tagasihoidliku ja sümpaatse väljanägemisega kuvar. Mitte küll nii madal kui Asus või Acer, kuid ikkagi madalal istuv kuvar, mida pikal inimesel on raske mugavaks sättida. Plastmassine jalg tundub olevat habras ning kuvarit taha kallutades loksub jalg aluse pesast servapidi veidi välja. Suhteliselt õhukese ja saleda moega kuvari sisse on suudetud mahutada ka väikesed kõlarid, kuid kuna need on paigutatud kuvari tahaküljele, mitte esipaneelile või vähemalt alla suunatud, on heli veelgi tuhmim, kui seda väikestelt kõlaritelt juba niikuinii oodata võis.

> Kuvar ise on lihtne ja sümpaatne aga menüüsüsteem on ebasõbralik ja vaatenurk teistest väiksem.

Mida aga sel kuvaril pole, on kuverežiimid. Kuigi tavalise kontoritöö puhul ei pruugi neile alati rakendust leida, pakuvad need siiski võimalust pilti hetkega soojemaks või kärtsumaks muuta, kui see mängides või filmi vaadates meeldima peaks. Philips pole sellist võimalust ette näinud. Paraku on ka menüüsüsteem ebamugav ning muutunud tingimustele vastavast kiirest ümberseadistamisest võib vaid unistada.

Sellest polekski midagi, kui kuvari värvid kohe paigas oleksid. Kuigi vaikeseadistuses on värvid pigem tagasihoidlikud kui kärtsud ning ekraanil eristuvad ka täismust ja 1% halltoon, on värvustasakaal ikkagi paigast, sest üleminekud tumehallilt keskmistele toonidele toimuvad liialt järsku ning üleminekuil veidi enne valget lööb sisse selgelt eristatav õrnroheline toon. Sellest, et kodukasutaja seda omapäi välja suudaks reguleerida, võib vaid unistada. Võrreldes teistega annab tunda ka väiksem horisontaalne vaatenurk, valge muutub kollaseks kiiremini, kui seda laua taga istudes ja end vabalt liigutades sooviks.

[d] HINNANG:

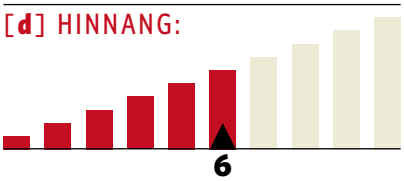

Kuvarežiimide puudumine üllatab, kuid veelgi enam üllatavad vaikeseadistused, mis on paigast ära rohkem, kui seda näha tahaks.

Musklimehe trennikaaslane

LG L226W

● Selle kuvari kokkupanemisega nägime kurja vaeva. Kuvari paneeli jala külge kinnitamine nõuab julgust ja jõudu, kuna üks plastosa tuleb jõuga vajutada teise sisse ning esimese hooga ei julgenud me seda teha, kartes midagi ära murda. Kuvari jalg on pöörlev, kuid kõrguse reguleerimise võimalust siiski pole. Kaldenurga muutmiseks tuleb kuvarit päris tugevalt kangutada, jäigad hinged kergele vajutusele ei reageeri. Ühest küljest on see hea, sest nii ei vaju nurga alla keeratud kuvar ise längu, kuid varjuküljeks on see, et vaatenurka tuleb reguleerida kahe käega, ühe käega seda teha ei saa. Sisendite vahel lülitumiseks on eraldi nupp, mis on kordades mugavam kui menüüdes sobramine.

> Kuvar jõulistele meestele, kes ei tegele fototöötlusega.

Pildikvaliteet valmistas meile pettumuse. Kontoritööks, niisama surfamiseks ning mängimiseks sobib see kuvar küll, kuid juba silmaga on näha, et vaikeväärtustes on värvid ebaloomulikult erksad ning liiga soojades toonides. Halltoonidesse lõi kohati sisse ka roheline. Kasutajasõbraliku lahendusena kuvatakse filmivaaterežiimi eelvaade selliselt, et pool ekraani on selles, teine pool eelmises režiimis. Väga praktiline, imestama paneb vaid see, et eelnenud ja järgneva režiimi samaaegne kuvamine muude režiimide (tavaline, tekst, kohandatud) vahetamisel ei tööta. Vaikimisi kuvarežiimil on värvid ebaloomulikult erksad. Tõetruuma pildi saamiseks tuleb seaded käsitsi paika panna. Ka on vaikeseadistuses toonid liiga soojad, eriti paistab see välja tumedamate halltoonide juures.

Lõplikult jättis selle kuvari testis eelviimaseks see, et meil ei õnnestunud kasutada analoogliidese kaudu õiget resolutsiooni 1680 x 1050. Mingil põhjusel venis pilt kõigist meie pingutustest hoolimata välja ja kadus otsapidi serva taha. Digitaalsisendi kaudu töötas aga kõik laitmatult.

[d] HINNANG:

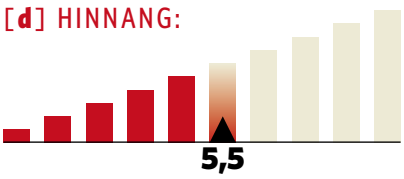

Elu on ebaõiglane. Kuvar on iseenesest ju ilus, aga pildi- ja kasutusprobleemid ei lase seda tabelis kõrgemale kohale tõsta.

Külaline minevikust

BENQ 222W

● Tegemist on testi ainsa kuvariga, millel puudub DVI-liides. Aastal 2007 on see üllatav. Kuna kuvariga ei tule kaasa ka DVI-VGA-konverterit, siis peab uuemate, vaid DVI-väljundiga graafikakaartide omanikel vajalik jupstükk endal olema, kui nad tahavad seda kuvarit kasutada. BenQ on otsustanud esikülje teha võimalikult lakoonilise, peale toite indikaatortulukese ja logo pole seal midagi, isegi nuppude tähistusi mitte. Ühetasased nupud on peidetud vasaku küljerenni sisse ning isegi kui need käsikaudu üles leiab, võib tänu tähistuste puudumisele esipaneelil ainult arvata, milline nupp mida teeb. Näiteks menüünupp on seitsmenupulises reas neljas. Kui selle esimese korraga ilma nurga taha kiikamata üles leiate, palju õnne.

> Ainult analoogliidesega LCD-kuvar on kui ilma internetita arvuti. Töötab, aga pool lõbu jääb ju puudu.

Kuvarežiimide vahetamisel (alt kolmas nupp, edu käsikaudu leidmisel) pimendatakse enne uue režiimi rakendamist ekraan täielikult, mis teeb raskeks võrdluse eelmise režiimiga. Paraku pole midagi eriti ka võrrelda: vaikeseadistused on paigast, halltoonidel on tuntavad varjundivahed. Loogikavastaselt oli just filmirežiim kõige mõistlikumate värvidega, ülejäänud režiimid olid ebaloomulikud. Häda neile, kes üritavad oma pilte näiteks ülisinistes toonides fotorežiimis vaaldelda või – hoidku jumal! – töödelda. Asi ei paranenud ka pärast tehaseseadistuste taastamist. Müstika. Pärast igakordset ekraaniresolutsiooni vahetamist, näiteks mängu käivitamisel või lõpetamisel, vilgub pilt korraks ning ekraanile kuvatakse infokastike kasutatava sisendi nimega. Ja seda ainult ühe sisendiga kuvari puhul? Kamoon, BenQ, nii vilets kasutaja mälu ikka pole, et ta ainsa saadaoleva sisendi nime ära unustaks.

[d] HINNANG:

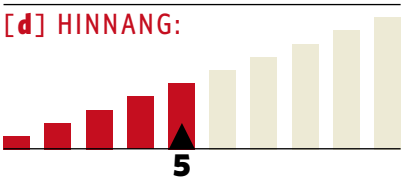

Konkurentsitult kõige ebahumaansem nupusüsteem, ainult analoogliides ja kahtlased värvirežiimid... Viimane koht.

[digi] ütleb:

● Suurte LCD-kuvarite hinnad on juba sellel tasmele, kus ka ihnsamatel või säästlikemail inimestel tasuks kaaluda nende ostmist.

Hinna-suuruse suhte kõige magusam punkt tundubki olevat 22 tolli juures. Väiksemaid võib ju osta, kuid hinnavahe on väike ja suurema kuvari pakutav mugavus on kõvasti suurem.

Kuvari ostmisel tasub kindlasti hoolikalt ekraanipilti uurida. Kui vaatad erksate värvidega pilte ilusatest troopikasaartest, kus sa pole käinud ega tea, millised need tegelikult välja näevad, mõtle korraks, kas maasikad ikka on aias nii punased ja kas taevas ikka on nii eresinine?

Mõtle, kas sa suudaksid sulle huvi pakkuva kuvari peal õiged toonid paika ajada? Võib-olla on lihtsam osta kohe korralikult seadistatud kuvar?

Alahinnata ei tasu ka kuvari ergonoomikat. Kas tallesabana võdisev kuvar sobib igapäevaseks tööks? Kas madal kuvar näitab sirge seljaga istujale pilti nii, nagu peab? Kas kuvari taha ühendavad kaablid jäävad ripnema või saab need jala külge kinni köita?

Me oleme [digi] toimetuses alati olnud seda meelt, et on kaks asja, mille pealt ei tasu kunagi asjata kokku hoida: klaviatuur ja kuvar. Õigesti valitud kuvariga on meeldiv töötada ja tore mängida.

Õnneks valikut jagub ning sobivaid mudeleid leidub igale maitsele. Ei tasu osta esimest ettejuhtuvat kuvarit ja ärgu olgu otsustamisel peamiseks teguriks hind, vaid su enda silmad.

[TULEMUSED]

1 HP w2207

Pealtnäha kohmakas ja raskepärane, kuid vastu ootusi kõige paremini reguleeritav kuvar. Seda kuvarit saab laual paigutada just nii nagu tarvis. Keskmisest kõrgem hind, kuid ka keskmisest korralikum pilt ja parem kasutamismugavus. Igati hea kuvar.

2 Acer AL2216W

Väga odav ja väga viisaka pildiga pill. Säästukuvari silt on selle puhul pigem aunimetus kui solvang.

3 ViewSonic VX2235wm

Sama kallis kui HP, kuid mitte nii paindlik ega nii heade vaikeseadistustega. Sellegipoolest ilus ja hää kuvar.

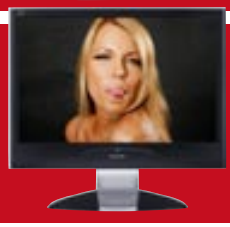

	HP	Acer	ViewSonic	Samsung	Asus	Philips	LG	BenQ
Mudel	w2207	AL2216W	VX2235wm	225mw	MW221U	220AW	L226WTQ-WF	222WA
Loomulik lahutusvõime	1680 x 1050	1680 x 1050	1680 x 1050	1680 x 1050	1680 x 1050	1680 x 1050	1680 x 1050	1680 x 1050
Piksli suurus (mm)	0,282	0,282	0,282	0,282	0,282	0,282	0,264	0,282
Kontrastsus	1000 : 1	700 : 1	700 : 1	700 : 1	700 : 1	1000 : 1	3000 : 1	700 : 1
Heledus (nitti)	300	300	280	300	300	300	300	300
Reaktsiooniaeg (ms)	5	5	5	5	2	5	5	5
Vaatenurk (H/V)	160/160	170/160	170/160	170/160	170/160	160/160	170/170	170/160
Liidesed	VGA, DVI, 2 x USB, sisseehitatud kõlarid	VGA, DVI	VGA, DVI, audiosisend	VGA, DVI, HDMI-komposiit, S-Video, komponent, SCART, PAL-tuuner	VGA, DVI, audiosisend, kõrvaklapipesa	VGA, DVI	VGA, DVI	VGA
Tarbitav võimsus (kuni W)	52	55	48	58	65	49	45	49
Mõõtmed (cm)	48,1 x 52,3 x 28,9	51,4 x 40,6 x 19,8	52,4 x 48,2 x 24,4	52 x 43,9 x 20,2	51,4 x 40,1 x 22,8	51,4 x 21,4 x 41,6	50,2 x 42,4 x 23,4	42,2 x 51,8 x 17
Kaal (kg)	9	4,8	6	7,3	6,1	5,8	5,6	5,8
Muu	pöördtelg, läikekraan, sisseehitatud kõlarid, 2 x USB, sRGB-värvirežiim	HDCP	sisseehitatud kõlarid, sRGB-värvirežiim	HDTV-valmidus, 1080p sisendi tugi, kaugjuhtimispult	HDCP, sisseehitatud kõlarid, sRGB-värvirežiim	HDCP	sRGB-värvirežiim	
Hind	4999	3915	4900	6999	4499	4750	5800 krooni	3890
Müüb	Euronics	Zebra	Zebra	Euronics	Euronics	Mikromaailm	küsi poodidest	Zebra
Hinne	8	7,5	6,5	6,5	6	6	5,5	5
Koht	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**

CARLSBERG EI ANNA PUHKEPÄEVI,
AGA KUI ME SEDA TEEKS, OLEKS
NEED TÕENÄOLISELT PARIMAD
VABAD PÄEVAD MAAILMAS.
Probably the best beer in the world
Carlsberg

Fotod raami!

Tuhanded digifotod ootavad väljundit. Kes paneb Rate'i, kes Nagisse, kes Flickrisse, kes postitab fotosõprade foorumisse. Kõiki välja trükkida ka ei jõua, kuid oma arvutis olevaid pilte ei vaata me just eriti tihti. Appi tulevad digitaalsed pildiraamid.

● Kui fotosid saab digitaalselt pildistada, siis miks mitte neid ka digitaalselt eksponeerida? Sel kuul testime [digis] nelja elektroonilist pildiraami ehk vidinaid, mis koguvad mujal maailmas järjest suuremat populaarsust.

Tehniliselt on elektrooniline pildiraam ääretult lihtne seade: ühte kesta on pandud LCD-ekraan, väike emaplaat koos protsessoriga ning enamjaolt ka mõned mälukaardilugejad ja USB-pistik. See on justkui pisike arvuti, millele ekraan juba külge ehitatud. Mõnel on sees aku, mõnel ka mälu, mõnel lausa WiFi, mille kaudu oskab ta arvutist tuua näitamiseks uusi pilte.

Meie testis väga keerukaid seadmeid ei olnud, sest tuleb välja, et Eestis on digitaalsete pildiraamide saadavus pehmelt öeldes kehvakene. Tuntuim tegija on Philips, kuid poode ja firmasid läbi kammides suutsime siiski veel mõned leida. Kõige kallim ja keerukam oli Philips: 3500 krooni eest saab raami, kus on sees ka aku ning veidi mälu. Ülejäänud olid tavalisemad ja tagasihoidlikumad, kui Aasia firmade toodangut kimbutav võimalusterohkus välja arvata. No milleks peab digitaalne pildiraam mängima muusikat ja videofaile?! Milleks ajada kasutajaliides ja menüüsüsteem sellega keeruliseks? Pildiraam peab näitama pilte ja olema nii lihtne kasutada, et seda võiks isegi vanaemale kinkida.

Kõige lihtsamalt saab raamid kaheks jagada just disaini järgi: ühtedel on kogu raami esikülg klaasiga kaetud, teistel mitte ehk LCD-ekraan on raami sees oma ehedas olekus. Testitulemused tõestasid, et kuigi klaasiga kaetud raamid näevad šikimad välja, kipuvad nad valguse käes läikima, tavalised ekraanid on hoopis paremini vaadatavad. Kodus on aga üsna tõenäoline, et lauale või riiulile asetatud pildiraamile paistab valgus näiteks aknast peale.

Vähem oluline ei ole ka kasutusmugavus. Kuna raamid peavad minimalistlikud ja pildiraamilikud välja paistma, tuleb nupud ära peita. Nuppe saab aga peita raami tagaküljele, kust neid vajutades aga muidugi näha ei ole. Seega, kui raami menüüsüsteem on keeruline (või ütleme siis võimalusterohke) ja nupud raami taga peidus, võib menüüdes orienteerumine kujuneda üsna ebamugavaks. Siin tuleks esile tõsta Philipsit, kelle tarkvara oli nii ehitatud, et raami kasutamiseks piisas vaid kolmest nupust ning raami sai suurepäraselt ka ilma nuppe vaatamata juhtida.

Ning veel üks tõsiasi: LCD-ekraanid ei ole igavesed. Philipsi andmetes on kirjas, et raam kulub 20 000 tunniga. See võib tunduda üüratu arv, kuid kuna ühes aastas on ligi 9000 tundi, võib raami elueaks pideval töötamisel arvestada paar aastat.

Loomulikult ei pea elektroonilist pildiraami kogu aeg töös hoidma ja loomulikult on tore, kui tootja on ka selle peale mõelnud ning ehitanud raami automaatsed taimerid, mis seda sinu määratud aegadel sisse ja välja lülitavad.

[d] HENRIK ROONEMAA

Kõigi pildiraamide ema

PHILIPS 9FF2M4, Euronics, 3575 krooni

● Testivõit läheb seekord ilma igasuguse kahtluseta Philipsile. Põhjuseid on mitu ja disaini üle võib alati vaielda, kuid ei saa eitada, et Philipsi raami on testis olnutest kõige lihtsam kasutada ning see on samas väga võimalusterohke. Jah, ta maksab veidi rohkem kui teised, kuid vaid 500 krooni rohkem kui Black Diamondi raam ja meie arvates tasub see 500 krooni maksta.

Esiteks on Philips ainus akuga raam. Aku kestab küll vaid tunnikese, ent tal on väga kindel eesmärk: kui tahad külla tulnud sugulastele oma viimase Kilimanjaro-reisi pilte näidata, saad raami lasta käest kätte käima. Mida rohkem sellele mõelda, seda nutikamaks see mõte osutub.

Teiseks jättis meile sügava mulje Philipsi menüüsüsteem. Veel aasta-paar tagasi tegid nad samasuguseid raame kui teised: tagaküljele pandi palju nuppe ning lasti kasutajal edasi mõistatada. Nüüd on Philips aga oma vigadest õppinud ning uue raami juhtimine käib kolme nupuga. Väga lihtne ja loogiline, väga kasutajasõbralik.

Philipsi raamil on ka sisseehitatud mälu, mis mahutab pisut üle 100 pildi. Ei maksa arvata, et selle pisikese raami sisse on pool gigabaiti pandud, vaid tegemist on tarkvaranipiga: raami mälusse fotosid kopeerides muudab Philips piltide suuruse automaatselt 720 x 540 piksli peale, sest ekraan suurt rohkem niikuinii ei näita. Pilte saab kopeerida nii otse mälukaardilt kui USB-ühenduse kaudu arvutist, kuid loomulikult oskab raam ka otse mälukaartidelt pilte näidata.

Muidugi ei ole ka Philips vastu saanud kiusatusele raami lisavõimalusi ehitada. Nii näiteks on seal kell, võimalus fotosid pöörata ja kadreerida, luua albumeid ja anda neile nimesid, teha kollaaže ja nii edasi. Kõik täiesti ebavajalik ja väikeses raamis mõttetult keeruline teha. Ainsa teoreetiliselt vajaliku lisavõimalusena tasub välja tuua esipaneeli värvide vahetamise: karbis on kaasas ka must, punane ja hall. Raami on ehitatud ka SD/MMC/XD/CF-mälukaartide pesa, nii et pettuma peavad vaid Sony kaamerate omanikud oma Memory Stickidega.

Pildikvaliteet on hea, ekraan värvikülllane, kuid samas mitte liiga kärts. Kuna esipaneel pole klaasiga kaetud, ei teki ka läikeprobleemi nagu mitmel teisel testis olnud raamil. Philips on kindel valik: kena välimus, väga lihtne kasutada ja hea pildikvaliteet.

[digi] TESTI VÕITJA

KALEV LILLEORG

[d] HINNANG:

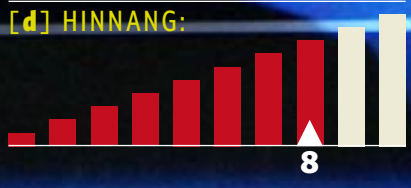

VÄIKE TEST

Korralik keskmine

HAMA, Euronics, 2495 krooni

● Kaheksatollise ekraaniga Hama raam hõivas Black Diamondi ees napilt teise koha ja põhjuseid on ainult üks: ekraan, mis ei läigi. Kui Hama ja Black Diamondi raame kõrvuti vaadata, ei teki küsimust, kumma endale ostaks. Hinnalt ja võimalustelt on nad enam-vähem võrdsed, kasutusmugavus samuti mõlemal talutav, kuid Philipsiga võrreldes keskpärane.

Hama pilt on rahulik, mõnusate värvidega ja hea vaatenurgaga. Raam ise on tagasihoidlik, kuid soovi korral võid vahetada esipaneeli välimist riba, mis tehasest tulles on läbipaistev ja klaasjas. Või, tont seda asja teab. Karbis paneele rohkem kaasas pole, kuid raami ümber olev paneel käib kahtlaselt lihtsalt ära...

Võrreldes Philipsi raamiga ei saa Hamas oma piltidega just eriti palju teha. Sisse on ehitatud pesad kõigile enamlevinud mälukaartidele (ka Memory Stickile), samuti üks USB-pesa arvutiga ühendamiseks ning teine, kuhu saab näiteks mälupulga sisse torgata. Mälupulgalt või kaamerast oskab Hama raam otse pilte näidata, arvutiga ühendades muutub aga USB-kaardiluge-jaks. Sisemist mälu raamil endal ei ole.

Seadistamisvõimalusi on menüüs meeldivalt napilt. Saab muuta slaidisõude efekte, kiirust ja piltide järjekorda ning määrata, kas videoid ja muusikat korratakse või mitte. Videovormingutest on juhendis välja toodud Motion JPEG.

[d] HINNANG:

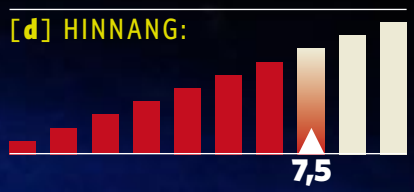

Läigib, sunnik

BLACK DIAMOND SUN-SG8, Enter, 2900 krooni

● Black Diamondi raam on välimuselt sümpaatne. Kogu esipaneel on klaasiga kaetud, mis jätab temast šiki mulje, kuid samas paneb terve ekraani peegeldama, mis meile sugugi ei meeldinud. Kõiki raame laual kõrvuti sättides tundusid ilma klaasita Philips ja Hama palju mõnusamad vaadata kui klaasiga kaetud Black Diamond ja Odys. Samuti eristuvad detailid Black Diamondi kaheksatollisel ekraanil oluliselt kehvemini kui Hamal, seda eriti varjualades. Pildi tumedamad kohad on Black Diamondi peal ühtlaselt mustad, Hamal aga kenasti välja joonistatud.

Sarnaselt Philipsile tuleb Black Diamondit esile tõsta ajahalduse poolest: menüüs on võimalik määrata, mis kell ta ennast sisse või välja lülitab ja nii saab kirjeldada koguni kaks tsüklit ehk raam oskab end automaatselt sisse ja välja lülitada kaks korda päevas.

Kui arvestada, et raamide elueaks on vaid paarkümmend tuhat tundi, on selline võimalus väga teretulnud.

Kus aga Black Diamond tõeliselt hiilgab, on toetatud failivormingud. Lisaks piltide näitamisele mängib ta MP3 ning MPEG 1, 2 ja 4 ehk mängib ka DivX- ja XviD-filme. Kuigi, tuleb tunnistada, et meie ei suutnud leida videot, mis Black Diamondi peal käima oleks läinud, kuid ennast viimase piirini viies me ei proovinud ka, sest ei leidnud head põhjust, milleks peaks pildiraam videoklippe mängima.

[d] HINNANG:

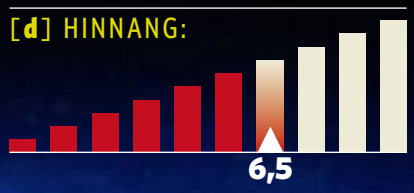

Ehe ja aus säästuraam

ODYS DPF-700, Photopoint, 1750 krooni

● Odyse raam oli testis osalenutest kõige väiksema ekraaniga ning kõige odavam, sääst võrreldes Hamaga on umbes 750 krooni. Samas on see ka igalt poolt näha, et tegemist on säästumudeliga, ning midagi pole parata, vahed kallimate mudelitega on liiga suured.

Kõige rohkem erineb ekraan. Kui teistel on umbes 800 x 600 resolutsiooniga ekraanid, siis Odysel vaid 480 x 234 pikslit. Vahe on suur ning väga hästi näha. Varjualad on ühtlaselt mustad ning pilt teraline. Samuti kummitab Odystki läikeprobleem, sest raami esipaneel on kaetud klaasiga.

Mälukaartidest tunnistab ta vaid SD/MMC-kaarte, kuid arvestades, et lõviosa tänapäeva kaameraid just nendega töötab, pole säästuraami puhul selle üle mõtet viriseda. Ülimalt tõenäoliselt ongi sul vaid SD-kaardi pesa vaja. TV-väljundit ei ole, USB-ühendusi ei ole.

Puudub ka menüüsüsteem nii, nagu see teiste raamide puhul oli. Ühest küljest on see hea, sest teeb asjad palju lihtsamaks. Ühe nupuga määrad piltide vahetamise intervalli, teisega pöörad pilti ning kolmandaga määrad, kas ja kuidas pilti ekraanil kadreeritakse. Samuti on eraldi nupud fotode vahel edasi-tagasi liikumiseks. Takistuseks osutus aga raami aeglus, sest otse digikaamerast tulnud piltide vahel liikumiseks kulus tal tublisti üle poole minuti aega.

[d] HINNANG:

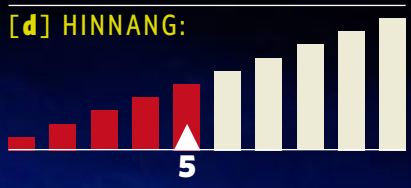

[TULEMUSED]

1 Philips 9FF2M4

Esikoha hõivas Philips suuresti tänu läbimõeldud ja lihtsale kasutajaliidesele. Plusspunktid ka hea ekraani ning aku eest, mis lubab raami kasutada seltskonnale piltide näitamiseks.

2 Hama

Teisele kohale paigutasime Hama, mis on väga hea hinna ja kvaliteedi suhtega. Korralik ja aus toode, millele on vähe ette heita.

3 Black Diamond SUN-SG8

Hea ja võimalusterohkem pildiraam, mille jättis kolmandaks läikiv ning varjualasid liiga ühtlaselt mustana kujutav ekraan.

[digi] ütleb:

● Kõige suuremaks üllatuseks pildiraamitesti puhul tuleb nimetada kurba tõsiasja, et nad maksavad nii palju. Mõelda vaid, ühe pisikese pildiraami eest tuleb välja käia vaata et sama palju raha kui selles [digis] testitud 22tolliste monitoride eest!

Kahjuks aga ongi nii, et ka väikesed LCD-ekraanid on üsna kallid. Näiteks Philipsi sees oleva ekraani eest tuleb Koreast ostes välja käia umbes 1800 krooni. Seda küll juhul, kui osta edasimüüja käest ainult üks, suurte koguste puhul on allahindlused ka ilmselt meeletud. Aga see kõik ei muuda fakti, et pildiraam maksab ligi 3000 krooni ning seda on liiga palju. Tarbija jaoks oleks sobiv hinnaklass ilmselt umbes 1000 krooni.

Samas tuleb tõdeda, et need on ühed vahvad pisikesed vidinad. Pole midagi toredamat, kui oma viimase puhkuse fotod töölaual raami sees vahetumas või säärane pildiraam kodus riiulil, pere ja sõprade pildid sees. Või miks mitte kingituseks sõbrale – raam koos piltidega?

[d] PUNKTIJAHT

Kogu [digi] kodulehel punkte ja võida see telefon endale!

www.digi.ee

SAMSUNG

[digi]

Haara oma tehnikal sarvist!

KUIDAS...

Tark rubriik!

Kuidas objektiivi osta? 1. OSA

LK 68

ARVUTI

Kuidas vanast Windowsist uus teha?

LK 60

Kuidas võidutseda reaalajastrateegias? vol 2

LK 62

MOBIILTELEFON

Kuidas mobiiltelefoniga GPSi kasutada?

LK 64

HELI JA PILT

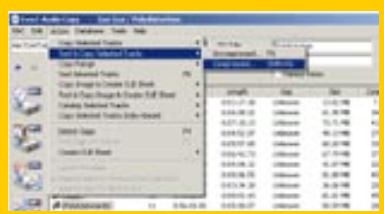

Kuidas rippida CD-plaate?

LK 68

KUIDAS...

vanast Windowsist uus teha

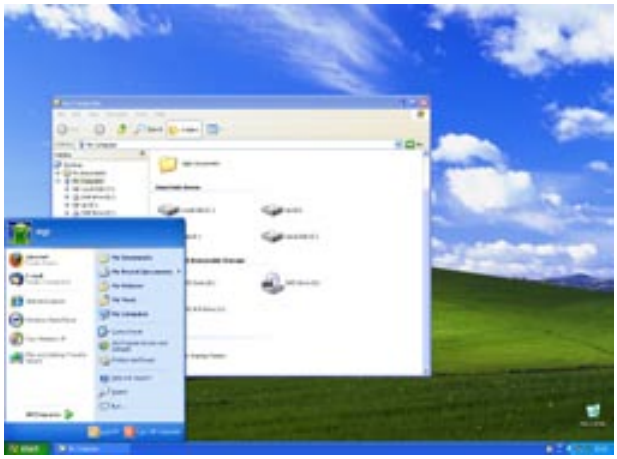

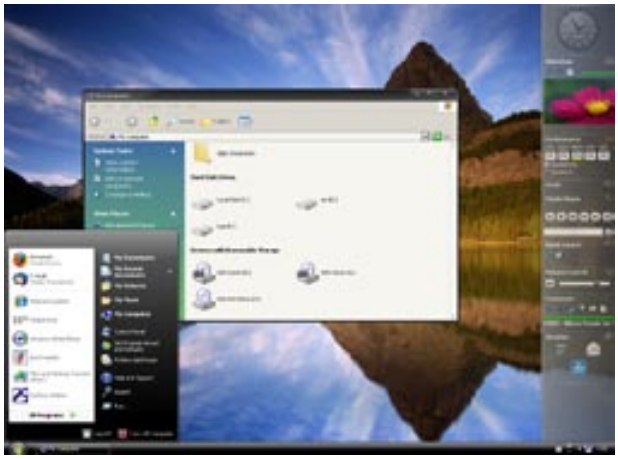

Windows XP on meile kõigile juba une pealt tuttava moega, Vista väljanägemine pole veel oma uudsust kaotanud. Mida teha, kui Vista välimuselt meeldib, aga oma vanast Windwos XP-st ka loobuda ei raatsi? [digi] abil leiab ikka lahenduse.

1. Mis värk on?

Alljärgnevat õpetust järgides saad sa oma Windows XP väljanägemise muuta peaaegu Windows Vista sarnaseks. Peaaegu seepärast, et päris täpset Vista ilmet ei ole võimalik järele teha, kuna Windows XP kasutajaliideses pole lihtsalt kõiki Vistas juurde tulnud asju olemas.

Iga Windowsi failide või seadistuste muutmine võib muu süsteemiga konflikti minna. Sestap tasub sul järgnevat ette võtta ainult siis, kui oled kindel, et sul on olulistest asjadest varukoopiad olemas ning et häda korral oskad oma süsteemi jälle töökorda saada. Ilmselt pole vaja ka meelde tuletada, et enne seda, kui internetist midagi tirima hakata, peaks arvutis olema installitud ja uuendatud viirusetõrje.

2. Mida selleks vaja läheb?

Esmalt on vaja administraatoriõigusi. Ilma nendeta ei saa. Lülitu enne installimist ümber administraatori õigustes kontole. Kõik programmid, mida vaja läheb, on internetist tasuta saadaval ning kokku on neid umbes 5–50 megabaidi jagu, sõltuvalt sellest, kui paljusid neist sa vajalikuks pead. Kõikide installimine pole kohustuslik.

3. Väike häkk on abiks ikka

Windows Vista teemamootor on Windows XP omast piisavalt erinev, ei saa otse Vistast teemasid välja kiskuda ja XP peale istutada. Ent õnneks leidub maailmas palju usinaid disainereid, kes on raatsinud luua Vista-sarnaseid teemasid ka Windwos XP jaoks. Paraku on Windowsis vaikimisi keelatud kasutada muid kui Microsofti enda teemasid. Teiste teemade kasutamiseks on vaja pruukida kas mõnda eraldi rakendust (näiteks Stardocki ***WindowBlinds***) või ... muuta Windowsiga kaasa tulevat ***uxtheme.dll*** faili selliseks, et mainitud keeld kaotada.

Otsi netist programm nimega ***UXTheme Multi-Patcher*** ja tiri ära selle viimane versioon. Seda peaks leiduma umbes mustmiljonis saidis. Käivita see. Kui sa pole Windowsil seda ära keelanud, siis Windows küsib, kas sa tahad äsja muudetud süsteemifaili taas asendada õigega. Sa ei taha, seega vasta ***Cancel***. Küsimuse peale, et oled sa ikka kindel, vasta, et oled küll. Nüüd vajab arvuti restarti, alles pärast seda on võimalik uusi teemasid paigaldada.

4. Teema paigaldamine, palun tähelepanu

Nüüd, kui Windows lepib ka

mitteametlike teemadega, on sul vaja internetist vaid endale sobiv leida. Teemad, mida sa otsima peaksid, on ***MSStyle*** teemad. Otsing ***vista msstyles*** peaks andma piisavalt linke, mida uurida. Hakatuseks kiika näiteks ***vistastyles.org*** veebisaidile. Hea valik on teemasid ka ***deviantart.com*** jaotises ***Customization > Skins & Themes > Windows Utilities > Visual Styles***. Siin nähtavail piltidel on kasutatud Vista Z4 teemat.

Lae teema arhiiv alla ja paki lahti. Tavaliselt on need kas ZIP- või RAR-arhiivid. Zip-faile oskab Windows XP ise avada, RAR-failidega saab hakkama näiteks vabavara 7-zip. Arhiivis peaks olema vähemalt üks teema nimega kaust ning seal võib, aga ei pruugi olla ka eraldi .theme-laiendiga fail. Kopeeri see kaust tervikuna kausta ***C:\WINDOWS\Resources\Themes*** (kui sul on Windows muul kettal, siis loomulikult on sul C asemel teine kettatähis). Näiteks Vista Z4 puhul on kausta nimeks VistaZ4 ning selle kopeerimisel tekib kausta WINDOWS\Resources\Themes seal juba olemasoleva Luna kausta kõrvale kaust VistaZ4.

Windows ei pruugi teemat kohe omaks võtta, selleks mine äsja kopeeritud kausta (siin näiteks ***C:\WINDOWS\Resources\Themes\VistaZ4***) sisse ning topeltklõpsa seal oleval ***.msstyles*** failil (näiteks VistaZ4.msstyles). Nüüd avaneb Windowsi ilme seadistusaken, kus on uus teema juba eelvalitud. Klõpsa nuppu OK.

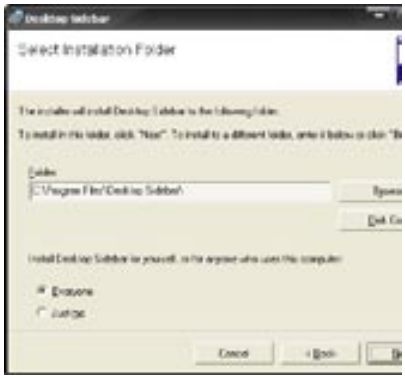

5. Ilma külgribata pole päris

Vista väljanägemine ei ole täielik ilma külgribata. Suuremate ja väiksemate võimalustega külgribaprogramme on netis kui kirjusid koeri. Tasuta ja suhteliselt võimalusterohke on näiteks ***Desktop Sidebar***, mille saab aadressilt ***www.desktopsidebar.com***. Kui installid praegu kõike seda administraatori konto alt, aga ise kasutad igapäevaselt tavakasutaja kontot, siis kindlasti märgi installil märkeruut ***Everyone***.

Külgriba koosneb paanidest, mida saab põhiribale lisada ja sealt eemaldada. Kõik seadistused on kättesaadavad külgribal ja paneelidel paremklõpsates. Riba saab kiirelt peita, klõpsates olekualal ***DS*** tähisega ikoonil.

6. Tapeet ja ikoonid olgu õiged

Vista ikoonide ja taustapiltide leidmisega ei tohiks samuti probleeme olla. Ikoone leiab lademes tuhandetelt ikooniveebidelt. Sõber Google aitab jällegi hädast välja. Siin on piltidel kasutatud näiteks ***Vista RTM WOW ICO Icon Pack*** nime kandvat kollektsiooni. Süsteemi ikoonide muutmiseks sobib hästi tasuta ***IconTweaker***, mis on saadaval igalt hästi varustatud tasuta tarkvara lehelt. Paki ikoonid lahti, käivita IconTweaker, vali vasakult küljemenüüst ***Icons***, vali keskmisel paanil ikoon, mida muuta soovid, ning klõpsa parempoolsel paanil nuppu ***Browse***. Näita nüüd ette sobiv ikoon ja ülejäänud teeb programm sinu eest, kui vajutad nuppu ***Apply***. Muudatused rakenduvad kohe, restartida pole tarvis.

Vista taustapilte leiab hõlpsalt otsinguga ***official vista wallpapers***. Nende paigaldamist loodetavasti [digi] lugejatele enam õpetama ei pea.

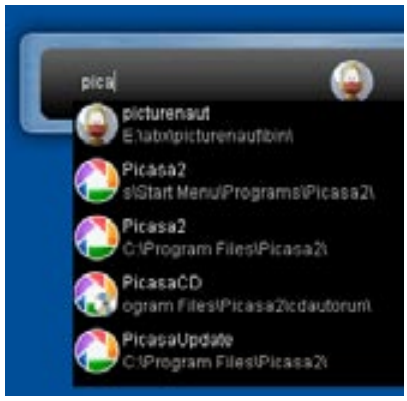

7. Kiirotsing, parem kui Vistas

Üks asi, mis on Vistas väga hästi lahendatud, kuid mis Windows XP-s puudub, on kiirotsing. Teate küll, Vista Start-menüüs ei pea tingimata hiirega ringi udjama õigeid programme otsides, vaid võib otsingulahtrisse tippida soovitud programmi nimest mõned tähed ning Vista pakub juba ise võimalikud sobivad rakendused välja. Windows XP-le saab säärase funktsionaalsuse lisada näiteks programmi ***Launchy*** abil. Viimase versiooni saab ***www.launchy.net*** veebilehelt.

Tegemist on programmiga, mis istub senikaua peidus, kuni ta kindlaks määratud klahvikombinatsiooniga välja tellitakse, vaikimisi on selleks ***ALT + tühik***. Launchy indekseerib ettemääratud kaustadest rakendusi ja dokumente ning nende leidmiseks piisab sul avanenud sisestusväljale vaid mõne tähe kirjutamisest. Indekseeritavate kaustade lisamiseks tee hiirega programmi aknal paremklõps ja vali ***Directories***. Avanenud aknas saad lisada kaustu, kust Launchy asju otsib. Parempoolsetes veergudes saad määrata, milliseid failitüüpe Launchy jälgima peaks. Kui oled kord oma peamised programmikaustad sinna lisanud, saad varsti hakkama üldse Start-menüüd avamata.

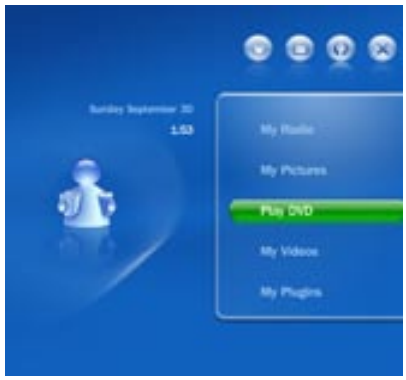

8. Meediakeskus, tasuta ja vaba

Paljudele meeldib Vista meediakeskus, kus on võimalik sarnase kasutajaliidese kaudu vaadata nii pilte kui videoid, kuulata muusikat ja vaadata tuuneri olemasolul ka telepilti. Ka seda on võimalik Windows XP peal imiteerida vaba tarkvara abil. ***MediaPortal*** (***www.team-mediaportal.com***) on täisfunktsionaalne rakendus, mis sarnaneb juba vaikeseadistuses oma väljanägemiselt mõneti Vista meediakeskusega. MediaPortal sisaldab ka vajalikku kraami, et DVD-plaate mängida, Windows XP seda ise ei suuda.

9. Ja ongi valmis

Palju õnne, sa oled XP-st teinud midagi Vista-taolist. Õnneks küll ainult vormiliselt, sest sisuliselt Vistaga rahul olevaid inimesi kipub maailmas aina vähemaks jääma. **[d] SVEN VAHAR**

KUIDAS...

võidutseda reaalajastrateegias

2. OSA

Strateegiamängud on tulistamistest keerukamad. Siin peab samal ajal mõtlema nagu kindral ja tsivilistist kaupmehenärakas. On vaja korraga jälgida rohkem tegevust, kui kuvarilt paistab. Rasked võitlused on samas eepilisemad ja võimsamad.

1. Julge hundi rind on rasvane, aga haavleid täis

On mänge, kus rõhk on kas kangelastel, arendamisel, majandamisel, ehitamisel või sõdimisel, kuid lõplikuks vastase alistamiseks on vaja ikkagi võimsat armeed. Kuigi kiirelt massiivse sõjaväe tegemine ja «peale lendamine» võib õnnestuda, on mõistlikum olla ettevaatlik. Pea ees tormamise asemel ründa vastast (küla, armeed) kõige haavatavamast küljest või sealt, kuhu ta ei näe või ei ulata.

2. Nuputa

Võta aega, et pisut huvitavam taktika välja mõelda. Võib-olla saab näiteks barakid vaenlase baasi külje alla ehitada ning pideva jalaväelaste vooluga ta kaitsesüsteemidele tegevust anda, et siis peaväega otsustav löök anda. Kui võimalik, kollita vastast mitmelt küljelt, nt

ründa üht äärt, ja kui ta ringi on pööranud, anna löök tagant (seljatagune on tihti nõrgem ja annab üllatusmomendi eelise). Kimbuta nii õhust, maal kui merelt, korraga või eraldi. Mõtle mitu käiku ette.

3. Ründame kaugelt

Ründel kasuta kaugele laskvaid katapulte või kahureid. Hea, kui saad need seada vaenlase eest peitu või tõkete taha. Kaitse neid ka miinide, lõksude või valvuritega, et vastasele suurt peavalu tekitada. Ole ettevaatlik suurtükkidega, kui peavägi pommitatavasse kohta jõuab, sest tavaliselt teevad need haiget ka oma meestele. Kui vastase kahurid piinavad, tuleks nende vastu saata kiired üksused.

4. *Blitzkrieg!*

Rünnakud olgu kiired ning efektiivsed. Kasuta ära vastase nõrkused kaitses (nt kui tal on vähe õhutõrjet, ründa õhust). Kui üksikmängukampaaniat mängides võib vaenlase baasi kaitsete kallal vaikselt isegi tunde urgitseda, siis võrgus peetavates lahingutes kaitsevad vastased oma kodu meeleheitlikumalt kui koduperenaised. Olles oma asukoha juba avalikuks teinud, kohtad tõenäoliselt peagi ebaviisakat tervituskomiteed.

5. Kaotusi esineb

Iga su üksus on tähtis, proovi kasutada iga masinat ja meest võimalikult kaua, ära jäta neid hätta ja surema. Kui oled lahingut kaotamas, tagane. Päästa võimalikult palju oma väest. Ja siis kogu end. Ravitse-paranda olemasolevaid üksusi.

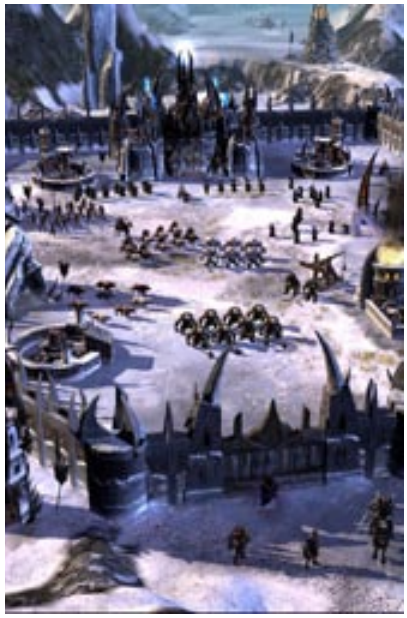

6. Raskem lahing on alles ees

Strateegiamängu üksikosa iseloom on leebem mitmikosast ja skirmish'ist, viimastes alles õige elu käibki. Selleks, et hakkama saada hoopis agressiivsemate arvuti- ja inimvastastega, tuleb selgeks õppida kaardid: kus mis paikneb, kus on võitlustandrite eelised, kus hooned, kuhu saab varitsuse panna jms. Kui viitsimist, võiks vaadata lahingute kordusi, et õppida enda vigadest ja vastase oskustest.

7. Kuldreegel – *multitasking*!

Hajuta vastase tähelepanu. Tegutse mitmel rindel korraga. Hea strateegiamängur peab suutma olla mitmes kohas samaaegselt. Ressursside kogumine, tehnoloogia arendamine, sõjapidamine, uue armee loomine – kui üks neist ära ununeb, ei ole kaotus kaugel. Lahingumõllus on veri adrenaliini täis ning laubalt tilgub higi, aga see ei tähenda, et tagalas toimuva tohiks unarusse jätta. Selle asemel, et kodus majade ehitustöid imetleda, on need mõnikümmend sekundit sobivam täita millegi olulisega (sõdurite tootmine või lammaste kasvatamine vms). RTS on väga kiire mänguliik ja kui sa istud tegevusetult, teed sa midagi valesti.

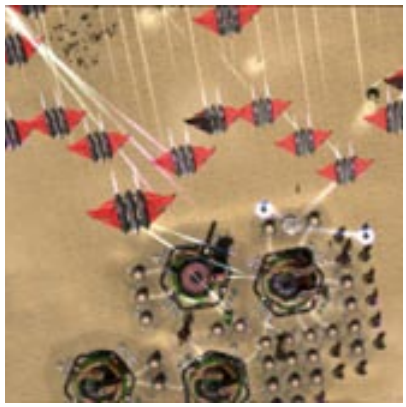

8. Leia oma mängustiil

Kahtlemata tekivad lemmikosapooled ja -taktikad, kuid ära jää ainult ühele oskusele lootma. Varieeri ja arenda oma taktikaid, sest ettearvatavus on inimeste vastu mängimisel surmahoop. Samas õpi vastaste käitumisreegleid, et neid teinekord ennetada.

9. Harjutamine teeb meistriks

Sa ehitad tugeva kaitse, kulutad palju raha, näed vaeva, oled peaaegu valmis oma sõjaväega suurele rünnakule minema ... ja siis saadab vastane sulle kaela pommirahe. Valus vaatepilt, kuid ära hakka hiirt loopima, tema pole süüdi. Säilita rahu, see on ainult mäng. Ehita oma armee uuesti üles – kord koidab ka sinu tähetund. Harjuta, ole kannatlik ja õpi, sest mängu käppasaamine tuleb ajaga.

[d] LEHO LAHTVEE

KUIDAS...

mobiiltelefoniga GPSi kasutada

Mobiilid on läinud nii nutikaks, et oskavad asukohta määrata. Kõige targemad teevad seda sisseehitatud GPSiga, veidi vähem targad vajavad aga GPS-mooduli abi. Sel kuul seletab [digi], millised on võimalused muuta oma mobiiltelefon GPSiks.

1. Kui GPS on juba telefonis

Kõige lihtsam on saada oma telefon asukohta määrama, kui sellesse on GPS juba sisse ehitatud. Aga see ei pruugi tähendada veel seda, et kõik kohe töötab. Kõige sagedamini on GPS sisse ehitatud Windows Mobile operatsioonisüsteemidega nutitelefonidesse või pihuarvuteisse. Uusim operatsioonisüsteemi versioon on Windows Mobile 6 – sellega varustatud telefoni valides on võimalusi rohkem. Windows Mobile 6 ise ei paku paraku komplektis mõnda head GPSi tarkvara, kuid netist saab mõned tasuta või väikese tasu eest laadida.

Windowsiga nutitelefone teeb näiteks HTC, kellelt viimasel ajal tuleb pea iga kuu mõni uus navigeerimisvõimeline mudel välja. Näiteks HTC P3600 on praegu peaaegu kõige võimekam selle tootja GPSiga pihuarvuti-telefon, kui väikese sülearvuti mõõtu mudeleid mitte arvestada. Samuti on GPSi paljudesse oma telefon-pihuarvutitesse lisanud Fujitsu-Siemens, Asus, Mio, HP jt. Teine GPSiga telefonide valik on Symbianiga telefonid. GPSiga mobiile leiab näiteks selle platvormiga varustatud Nokia toodete seast. Kui tippmudel Nokia N95 tundub liiga kallis, leidub ka odavamaid variante, näiteks Nokia 6110 Navigator või uus Nokia kommunikaator E90, milles on GPS sees.

2. Tarkvarata ei saa

Teine oluline asi on telefonis olev tarkvara. Enamasti on midagi olemas – näiteks programm, mis loeb sisseehitatud GPSilt koordinaadid ning näitab kompassi ja satelliitide asukohta taevas koos geograafiliste koordinaatidega. Sellest on navigeerimiseks muidugi vähe. Vaja on kaarti ja huvipunktide andmebaasi, mis ütleb, kus miski oluline asi kaardil asub.

Põhimõtteliselt teevad paljud GPSide tootjad navigeerimistarkvara ka mobiilidele. Põhjus on lihtne – enamus autonavigaatoreid ongi tegelikult tavalised pihuarvutid ja enamasti ka Windows CE operatsioonisüsteemiga.

Seega saab tarkvara kergelt kohendades kasutada seda ka nutitelefonis. Windows Mobile'iga nutitelefonidesse ja pihuarvutitesse käivad näiteks tasulised Garmini Mobile XT ja Tomtom Navigator 6. Mõlemad on väga mugavad kasutamaks mobiili või pihuarvutit autonavigaatorina.

Samamoodi nagu autonavigaator juhatab ka telefon kohale hääljuhtimisega, arvutab teekonna sihtpunkti, näitab kaarti, pöördepunkte ja huvipunkte (näiteks bensiinijaamu ja restorane).

Mingit erinevust (peale natuke väiksema ekraani) kallimate, spetsiaalselt autonavigaatoriks ehitatud seadmetega tavaliselt pole.

Internetist leiab Java-programme ka teistele telefonidele, mis Javat toetavad.

3. Kaardid internetist või mälukaardilt?

Tarkvara valikul on oluline teada seda, kuidas programm kaarte hoiab. Nimetatud Garmini ja Tomtomi tarkvarad laevad kaardid telefoni mälukaardile ja seda saab teha vastava tugiprogrammiga näiteks sülearvutist. Kuid olemas on ka *online*-kaardid, üks tuntum on Google Maps mobiilile. Sellel on GPSi tugi, kaardid laetakse vastavalt asukohale üle interneti. Kui sa ei kasuta mõnda kuutasuga mobiilse interneti paketti, võib see väga kulukaks minna, kuid kuutasu eest või interneti päevapiletiga on *online*-kaardid isegi mugavamad kui mälukaardil olevad – alati on olemas uusimad kaardid ja tihti lisatakse kaardile ka vaatamisväärsused ja teiste kasutajate värskelt leitud huvitavad kohad. Üheks selliseks lahenduseks on näiteks MGMaps, mis varem sisaldas ka Google'i kaarte, kuni Google selle ära keelas. Nüüd tuleb leppida MS Live'i ja Yahoo kaartidega (MG Mapsil endal kaarte pole), kuid neile saab peale panna Wikimapia kihi – sel juhul on lisaks asukohainfole kaardil ka vaatamisväärsuste asukohapõhine info Wikipediast.

4. Või hoopis enda kaardid?

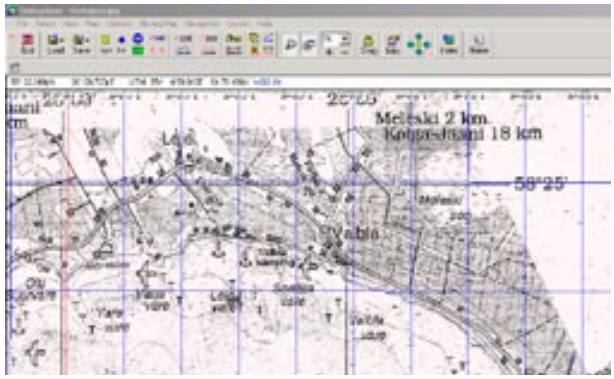

Ega alati leiagi sobivaid kaarte mobiili navigeerimistarkvara jaoks. Sel juhul tuleb võtta mõni oma kaart ja see mobiili laadida, kasutades vastavat programmi. Üks sellistest on näiteks OziExplorer, millega saab koordinaatide täpseks näitamiseks kalibreerida suvalise kaardi, mis on digikujul (skannitud, maha pildistatud või veebist pildifailina alla laetud). Isegi matkaraja infotahvli saab edukalt ära kasutada, pildistades selle mobiilikaameraga telefoni ja seejärel kalibreerides OziExploreriga GPSi jaoks, teades vähemalt kahe punkti koordinaate kaardil. Seejärel matkarada läbima hakates näeb pildistatud kaardil enda reaalset asukohta – mugav.

5. GPS-moodul *bluetooth*'iga

Mis parata, enamasti siiski pole veel GPS mobiilidesse sisse ehitatud (kuigi mõne aasta pärast ehk juba on see peaaegu kõigis telefonides). Sel juhul aitab hädast GPS-moodul. Müüakse neid mitut sorti: USB-kaabliga, Compact Flash-pessa käivaid või *bluetooth*-moodulitena. USB-kaabliga moodulid tavaliselt mobiilidega ei sobi, ehkki tehnoloogiaspetsid on suutnud näiteks mõne USB-pesaga varustatud Fujitsu-Siemens Looxi pihuarvuti ka selliste seadmetega rääkima panna. Tavakasutaja jaoks on siiski kaks põhilist valikut – kui pihuarvuti-telefon toetab Compact Flash-pesa, saab osta mõne vastava pistikuga GPS-mooduli, veelgi universaalsem on aga bluetooth'iga GPS-moodulid. Need on tavaliselt sisseehitatud akuga ja töötavad peaaegu kõigi *bluetooth*'i toetavate nutikamate telefonidega, ehkki juhendist on vaja üle vaadata, kas ja milliste mudelitega konkreetsemalt. Mõnikord juhtub, et liiga erinevate põlvkondade seadmed ei sobi kokku.

Bluetooth-moodulitega võib kaasas olla ka tarkvara mobiiliga kasutamiseks. Moodulite hinnad algavad umbes tuhandest kroonist. Kallimad on lisaks kaasasolevale heale tarkvarale varustatud ka algelise mustvalge ekraaniga.

Moodul tuleb nagu tavaline *bluetooth*-seade ühendada telefoniga, oluline on seeriapordi teenuse tunnustamine telefoni poolt. Seejärel peab mobiilitarkvara teadma selle pordi numbrit (seadetest saab seda määrata või otsib tarkvara selle automaatselt üles) ning ongi navigeeriv mobiiltelefon valmis. Sellise seadmepaari töö juures tuleb arvestada, et mõlema seadme akud tühjenevad kiiresti. Moodul võib ühe päeva töötada, telefon kustub enamasti kiiremini, kuna peab ka kaarti ekraanil näitama ja kõvasti arvutama. Autos kasutamiseks läheb seega vaja telefoni autolaadijat, et mitte poole päeva pealt mobiili ja navigaatorita jääda.

[d] **KAIDO EINAMA**

KUIDAS...

objektiivi osta

1. OSA

Igaüks, kes on otsustanud kompaktkaamera ehk nn seebika peegelkaamera vastu vahetada, seisab silmitsi küsimusega, mis näib esmapilgul keerulisem kui käibemaksuseadus – millist objektiivi valida?

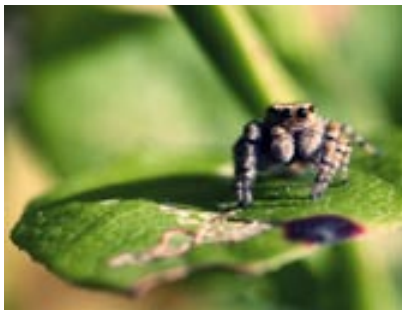

1. Tee selgeks enda vajadused

Kui sul pole tõepoolest nii palju raha, et võid suvaliselt igasugust tehnikat katsetada, tasub enne objektiivi ostmist oma soovid ja võimalused põhjalikult läbi mõelda. Mis liiki pilte sa peamiselt teed või teha tahaksid: tubastes tingimustes sõpradest ja pereliikmetest, linnatänavatel majadest, looduses kaunitest maastikest või hoopis haruldastest ja häbelikest lindudest-loomadest? Või sooviksid jäädvustada suisa tikuväävli pinnastruktuuri ja ämbliku jalakarvu? Aga ehk oled lihtsalt püsimatu ning valmis pildikvaliteedis pisut järele andma, kui vaid leiaks objektiivi, millega saaks teha kõike? Kui reisid palju, siis kui suurt fotokotti oled valmis kaasas kandma? Iga objektiiv sobib mõneks asjaks hästi ja mõneks natuke kehvemini. Ühtainust, supervinget ning igaks otstarbeks sobivat objektiivi pole kahjuks olemas, isegi kui oleksid valmis selle eest oma neeru loovutama.

2. Ära üle pinguta

Fotofoorumitest leiab alatasa tippoptika müügikuulutusi põhjendusega «ostsin, aga ei leidnud piisavalt rakendust». Seega – pildista algul pigem pisut tagasihoidlikuma ning odavama objektiiviga. Alles siis, kui juba mitmendat korda jääb pilt tegemata, ent tead kindlalt, et mõne teise toruga oleks selle klõpsu kätte saanud, kaalu ostmist. Teisalt leiab foorumitest vähemalt sama palju kuulutusi, kus värsked kaameraomanikud müüvad oma *kit*-objektiive – kaameraga soodsa hinnaga kaasas olnud keskmise või kehvema kvaliteediga optikat, mis vähegi arenemishuvilise fotograafi vajadustele peatselt jalgu jäävad.

3. Numbrid selgeks – ava

Avaarvu märgitakse tähisega 1:x või Fx. Mida suurem arv, seda väiksem ava ning seda vähem valgust pääseb läbi. Seega – mida väiksem number, seda valgusjõulisem ja parem (aga ka kallim) objektiiv.

Suurest avast on kasu näiteks hämaras pildistamisel. 1,4se objektiiviga fotograaf pildistab rahumeeli veel ka siis, kui 4–5,6 avaga *kit*-objektiivi omanik peab välklambi välja otsima. Enamik laiatarbeobjektiive jäävad vahemikku 2,8–5,6, sellest suurema avaga on kallid profiobjektiivid ning sellest väiksema avaga näiteks madala kvaliteediga teleobjektiivid.

Kui rahakott kannatab, osta võimalikult suure avaga (st väikse numbriga) objektiiv. Väiksemaks saad ava alati keerata, objektiivile märgitust suuremaks ei muuda seda aga mingi nipiga.

4. Numbrid selgeks - fookuskaugus

Läbi 50 mm objektiivi nähtu on umbes võrdne inimsilmaga, sellest väiksema fookuskauguse juures tunduvad asjad kaugemal olevat ning suurema fookuskauguse puhul «tuuakse» neid lähemale. Suurendusastme leidmiseks tuleks fookuskaugus jagada 50ga, näiteks suurendab 400 mm teleobjektiiv 8 korda. Tasub tähele panna, et need arvud kehtivad täisformaatkaamera puhul, enamik amatöör- ning poolprofi digipeegleid on aga väiksema sensoriga, sestap kehtib nende puhul objektiive kasutades teatud koefitsient, mille leiad oma kaamera manuaalist. Tavaliselt on see umbes 1,5.

5. Fiks või suum?

Objektiive võib kategoriseerida erinevate tunnuste alusel. Näiteks võib vahet teha fiks- ja suumobjektiividel. Esimesed on kindla fookuskaugusega (vaatenurk on alati ühesugune ning esemed on läbi selle vaadates alati ühel kau-

gusel), teistel saab fookuskaugust reguleerida (vaatenurka saab muuta ja esemeid «lähemale tuua»). Mõlemal on omad head ja vead. Suum on abiks näiteks reisidel, kui mitme toru kaasas tassimine on tülikas. Suumide vastased aga väidavad, et päris teravaid pilte saab teha üksnes fiksobjektiiviga. Piire seab ka eelarve – fiksobjektiiv paneb pildistaja raamidesse ja nii võib tal huvi fotograafia vastu raugeda ammu enne seda, kui jõuab koguda raha järgmise objektiivi ostuks.

6. Mul on pikem kui sul

Objektiive võib liigitada ka nende fookuskauguse järgi (pole nii, et mida pikem, seda parem – kõik sõltub ikka eesmärgist). Normaalobjektiivid on umbes 50 mm fookuskaugusega ehk inimsilmale sarnased, väiksema fookuskaugusega (nt 16–35 mm) objektiive nimetatakse lainurkadeks (kuna nende vaateväli on lai ja pildile mahub korraga palju), suurema fookuskaugusega (alates 70 mm) aga teleobjektiivideks.

7. Igal friigil oma pill

Peale eelnimetatute on olemas veel spetsiaalobjektiivid, näiteks makrofotograafiaks või siis nn *tilt*-objektiivid arhitektuuri pildistamiseks. Teatud tüüpi lainurkobjektiive nimetatakse omakorda «kalasilmadeks», kuna need mahutavad pildile nii palju, et kujutis on silmnähtavalt moondunud (siiski pole selline toru päris kasutu, vastupidi – oskusliku kasutuse korral võib sellega teha väga efektseid pilte).

[d] KRISTJAN KALJUND

Hämaras või nõrga valguse käes pilti tehes on suure valgusjõuga objektiividel eelis. Ava f2,8 on hea, f2 või f1,4 veelgi parem.

HOIA OBJEKTIIV KORRAS

- Korralik objektiiv võib kaamerast mitu korda rohkem maksta, sestap tuleks selle eest ka korralikult hoolt kanda. Kui sa objektiivi parajasti ei kasuta, veendu, et selle mõlemad otsad oleksid korgiga kaetud.
- Ära kunagi puhasta objektiivi süljeläraka ja särgisabaga, vaid kasuta spetsiaalset puhastuslappi, kuna vale materjaliga hõõrudes võivad klaasile jääda jäljed.
- Objektiivi ostes tasuks kulutada veel mõnisada krooni ja hankida kohe ka UV-filter. See vähendab UV-kiirguse hulka ja parandab pildikvaliteeti, aga kaitseb objektiivi ka tolmu ning kriimustuste eest.
- Kui peakski juhtuma, et satud objektiiviga kogemata vastu teravat objekti, on filtri vahetamine uuest torust mitukümmend korda odavam.

KUIDAS...

rippida CD-plaate

Sa oled kogu elu hoolsalt kogunud CD-plaate ja avastad nüüd vaikselt, et kõik kuulavad muusikat arvutist või tänaval iPodist? Sel kuul arhiveerime muusikat plaatidelt arvutisse, tulevikukindlalt ja igaveseks.

1. Et midagi ei läheks kaotsi

Vaevalt, et sa viitsid tervet oma plaadikogu iga paari aasta tagant arvutisse kopeerida. Lepime kohe kokku, et teeme seda nüüd, ühe korra ja tulevikukindlalt. See tähendab, et ära tuleb unustada MP3 ning minna kadudeta muusika ehk *lossless*-vormingute peale. MP3 pakkimisel visatakse teatavasti hulk infot lihtsalt minema ning kuigi tulemus kõlab hästi, on see kaugel plaadil olevast originaalist. *Lossless*-failid on küll palju suuremad, ent pakkimisel ei lähe bittigi kaduma ning sa võid kindel olla, et ripid oma plaadikogu nii hästi, et ka tulevased põlved võivad su pärandit nautida.

2. Vali vorming

Lossless-vorminguid on erinevaid, kuid populaarseimad neist on ***FLAC*** ja ***Apple Lossless***. FLAC on avatud vorming, Apple Lossless aga, nagu nimigi ütleb, Apple'i välja töötatud suletud standard.

Ega me muidu temast ei räägikski, aga Apple Losslessi mängib enamus iPode, samal ajal kui FLACi toetavaid MP3-mängijaid tuleb tikutulega taga otsida.

Arvutist kuulamisel on FLACiga aga lihtsam, sest seda toetab enamus mängijaid, samal ajal kui Apple Lossless on väga iTunesi-keskne.

Niisiis, kui plaatide rippimine ja muusika kogumine pole sinu jaoks just väga püha toiming, sa eelistad lihtsust ja kiirust ning oled nõus, et ilmselt jääb iPod pikkadeks aastakümneteks maailma parimaks kaasaskantavaks mängijaks, tee oma plaadikogust Apple Lossless.

Kui elad põhimõtte järgi «targu talita», vaata FLACi poole.

3. Ripime ühe klikiga

Kõige lihtsam on teha oma plaatidest Apple Lossless-failid. Selleks installeeri ***iTunes*** (***apple.com/itunes***), vali iTunesis ***Edit -> Preferences*** ning edasi vahekaart ***Advanced*** ja sealt ***Importing***. Vali ***Import Using: Apple Lossless Encoder***. Ülejäänud seaded võivad samaks jääda. Nüüd pole muud, kui pane plaat arvutisse, kliki iTunesi vasakul ribal plaadi peale ning seejärel iTunesi aknas alt paremalt ***Import CD***. Mõne aja pärast ongi plaat arvutis ning võid kogu protsessi otsast alustada. Palju õnne, sa oled just astunud esimese sammu muusika digitaalse arhiveerimise teel.

4. Rippimine edasijõudnutele

Ent saab ka keerukamalt ning, nagu paljud väidavad, palju paremini. Ripitud muusika kvaliteet sõltub sellest, milliste seadistustega, kui kiiresti ja kuidas see plaadi pealt arvutisse lugeda ning selleks on valmistatud lausa spetsiaalseid programme. Üks populaarsemaid on ***Exact Audio Copy*** (EAC), mille saad endale tasuta alla laadida aadressilt ***exactaudiocopy.de***. EAC puhul kasutame arhiveerimiseks ***FLAC-koodekit***, mille saad alla laadida ja installeerida aadressilt ***flac.sourceforge.net/download.html***. Tõenäoliselt läheb sul vaja versiooni ***«FLAC for Windows with installer»***. Installeeri FLAC ja EAC ning käivita EAC.

5. Teekond läbi seadistusterägastiku

EAC-d esimest korda käivitades palub ta abi enda konfigureerimisel. Viisardit läbides tuleb esmalt valida, milliseid seadmeid EAC peaks kasutama, kui masinas on neid rohkem kui üks. Järgmisel ekraani tuleb kindlasti valida ***«I prefer to have accurate results»*** ning sealt edasi võimaldada EAC-l CD-seade automaatselt konfigureerida. Veel mõne korra ***Next*** vajutades jõuad lõpuks ekraanini, kus tuleks valida, et soovid kasutada FLAC-vormingut. Edasi tuleks sisestada oma e-posti aadress (vajalik CDde nimede ja lugude pealkirjade automaatseks laadimiseks internetist), valida, millise loogika järgi EAC failidele nimed paneb, öelda, et sa oled ekspert ja jõuda võiduka ***Finish***-nupu vajutamiseni.

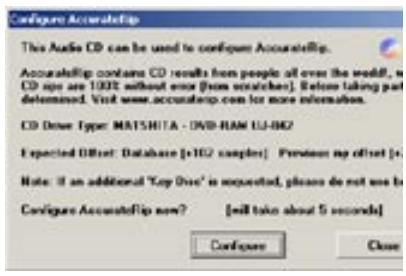

6. Täpsus on kuningate viisakus

Võta plaadiriiulist mõni ori-

ginaalplaat ja pane CD-seadmesse. Vali mõni selline plaat, mis oleks maailmas laiemalt ka tuntud, sest nüüd hakkame seadistama ***AccurateRip'i***. AccurateRip on EAC lisavõimalus, mis võrdleb sinu ripitud plaate teiste inimeste tulemustega sama plaadi puhul ja oskab sulle lõpuks öelda, kui tõenäoliselt on sinu ripitud plaat arvutisse jõudnud sama täpselt ja sama kvaliteetselt kui teistel inimestel ehk sa saad teada, kas operatsioon õnnestus või mitte. Peale plaadi sisestamist (kui tegu oli sobiva plaadiga) kerkib veel teinegi seadistuste aken, mis ütleb, et seda plaati saab kasutada AccurateRip'i seadistamiseks. Vajuta ***Configure*** ja kui operatsioon õnnestub, siis vajuta OK.

7. Nüüd keerukama osa juurde

Meie kasutame Hydrogenaudio foorumites välja toodud ja kasutajate turmtulele vastu pidanud soovitusi EAC seadistamiseks. Vali menüüst ***EAC -> EAC Options***. Vahekaardil ***Extraction*** peavad linnukesed olema valikute ***«Fill up missing offset samples with silence»***, ***«Synchronize between tracks»***, ***«Skip track extraction on read or sync errors»***, ***«Skip track extraction after duration longer than 4 times realtime»***, ***«After each 30 minutes of extraction»***, ***«Cool down the drive for 5 mins»*** ja ***«Lock drive tray during extraction»*** ees. ***«Extraction and compression priority»*** olgu ***Normal*** ning ***«Error recovery quality»*** ***Medium***.

8. Ettevaatust, *Normalize*

Järgmisena vahekaardile ***Tools***. Siin olgu linnukesed ***«Retrieve UPC/ISRC codes in CUE sheet generation»***, ***«Use CD-Text information in CUE sheet generation»***, ***«Automatically write status report on extraction»***, ***«On extraction, start external compressors queued in the background»***, ***«Do not open external compressor window»*** ning ***«Submit drive features after detection»*** ees. Järgmiseks ***Normalize*** vahekaardile ja kontrolli kindlasti, et ***Normalize*** ei oleks valitud. Ülejäänud vahekaartidel vali seadistused oma maitse järgi, nende lahtiseletamine siin läheks liiga pikaks.

9. Veel natuke...

Nüüd vali menüüst ***EAC -> Drive Options***. Esimesel vahekaardil peaksid olema linnukesed ***«Secure Mode»*** ja ***«Drive caches audio data»*** ees. Edasi vahekaardile ***Drive***, kus peaks olema valitud ***«Spin up before extraction»*** ning sealt edasi ***Offset/Speed***, kus linnukesed peaksid olema ***«Allow speed reduction during extraction»***, ***«CD-Text Read capable drive»*** ja ***«Use AccurateRip with this drive»*** ees. Viimaseks vahekaart ***Gap Detection***, kus tuleks jälgida, et ***«Detection accuracy»*** oleks ***Secure***.

10. Lõpusirge on käes

Viimasena tuleb EAC-le öelda, kuidas ripitud muusikat pakkisime. Kui valisid EAC-d käivitades viisardist FLAC, on enamus tööd juba tehtud, ent igaks juhuks vaata menüüst ***EAC -> Compression options*** vahekaardile ***External Compression***. Seal peaks kirjas olema, et kasutatakse FLACi ning samuti kataloog, kust FLACi leida. Kui jah, oledki valmis. Vajuta ***OK***, seejärel ***Alt + G***, et laadida internetist alla plaadi kohta käiv info. Edasi ***Control + A***, et valida kõik failid ning menüüst ***Action -> Test And Copy Selected Tracks -> Compressed***. Näita kätte kataloog ja lähebki lahti.

11. Pikk ootamine ja täpne tulemus

Nüüd läheb päris kaua aega. Esmalt testib EAC plaati ja alles siis asub kopeerima, kuid teeb seda umbes ühekordse kiirusega ehk plaadi rippimiseks kulub sama palju aega kui plaadil muusikat on. Operatsiooni lõppedes teatab ka AccurateRip, kui hästi tema arvates kõik õnnestus, ja annab Confidence-numbri, mis väljendab seda, kui paljud inimesed said sinuga täpipealt sama tulemuse. Öeldakse, et 10 on hea ja üldse, mida suurem, seda parem, ent see sõltub ka plaadi populaarsusest. Kui numbrid on pidevalt väga väikesed, tuleks proovida seadistusi muuta, ent selleks vaata põhjalikumalt ringi näiteks hydrogenaudio.org foorumites.

[d] HENRIK ROONEMAA

KETTAMAANIA

- Pakkimata kujul ehk otse plaadilt loetud WAV-failina võtab muusika ruumi umbes 10 MB minuti kohta
- MP3 puhul sõltub failide suurus kvaliteedist, kuid keskmiselt võib arvestada 1 MB-ga minuti kohta
- *Lossless*-failid on poole väiksemad kui WAV ehk minut võtab ruumi umbes 5 MB, album seega umbes 300 MB

play

Uus Atlantis

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 889 krooni **DEMO:** www.download.com/BioShock-demo/3000-7453_4-10727881.html (PC)

Miljonite mängurite kõige rohkem oodatud mäng on nüüd väljas. «Bioshocki» põhidisainer Ken Levine võib oma töö üle uhke olla, müüjad suplevad rahas ja kõige tähtsamad, mängurid, saavad nautida superelamust pakkuvat meistriteost.

● «BioShocki» tegevus toimub ulmeretrolises 1950–1960ndate veealuses linnas Rapture, mille loojaks miljardärist ärimees Andrew Ryan. Pärast Teist maailmasõda unistas Ryan riigist, kus valitseks individualism, kus iga inimene saaks tehtud töö eest väärilist tasu ning kus poleks valitsust, moraali ega religiooni, mis takistaks teaduse, tööstuse ja ühiskonna arengut. Sinna kutsuti vaid oma aja hiilgavaimad kunstnikud, insenerid ja teadlased. Sellest pidi saama uus Eedeni aed, kuid kõigest kümne aastaga oli Rapture'i ühiskond varemetes. Geneetikaalased avastused lubasid inimestel ennast igal viisil muundada, ravides haavu, arme või pettes isegi surma, kuid sellega mindi liiale ja paljud elanikud keerasid ära. Kui utoopias puhkes kodusõda, hakati geneetika edusamme kasutama relvadena. Vabaduses õitsenud teaduse viljadest sai linna hukatus.

Vihma käest räästa alla

Peategelane satub Rapture'isse juhuslikult, kui lennuk, millega ta reisib, kukub Atlandi ookeanisse, just sellesse kohta, kus asub Rapture'i sissepääs – tuletorni juurde. Mitte just kõige külalislahkemas linnas peab mängija silmitsi seisma verejanuliste muundunud elanike, aeglaselt linna pinda tagasi vallutava ookeani ning ka linna looja, Andrew Ryaniga. Stoori on oskuslikult kirjutatud, pakkudes pinget algusstseenidest lõputiitriteni.

Madin on nauditav ning kavalate vastaste etteaimamatud liikumismaneerid teevad selle meeldivalt keeruliseks. Raskust leevendavad elukambrid, kus ärkad pärast surma automaatselt üles, kusjuures säilib kogu varem teenitud varustus.

Plastiliin? Ei, plasmiid!

Relvade valik väga suur ei ole, kuid iga relva tarvis on mitut liiki laskemoona, mis kõik varem või hiljem ka kasutust leiab. Padruneid leidub üleliia harva, kuid «Bioshock» polegi mõeldud jookse-tulista mänguks. Pigem väärtusta iga padrunit ja kasuta see kõige otstarbekamalt. Siiski kaldub «BioShock» «System Shock 2» spirituaalse järjena RPGst rohkem FPSi poole. Enda tegelaskuju võimete arendamiseks ei tule teha midagi muud, kui osta või leida uute geneetiliste modifikatsioonide – plasmiidide – purgikesi ja siis geenipangas need endale peale panna.

Plasmiide on üle viiekümne ning enamik neist annab püsivaid omadusi, nagu paremad häkkimisoskused, kiirem liikumistempo, võime joodud alkohol «maanaks» muuta jpm. Loomulikult on ka relvadeks loodud plasmiidid, mille abil saad rollimängulikult «enda käest maagiat välja lasta». Sellised omadused leiavad kasutust ka keskkonnas, näiteks elektri abil saab mõne ukse juhtpaneele lühistades avada ning tulega jääd sulatada. Oma võimete kasutamine ammutab aga mana ehk plasmiidide energiat *eve*'t, kuid nagu terviseribagagi, saab selle täitmiseks kaasas kanda piiratud hulgal tagavara.

Häkkida saab Rapture'is pea kõiki masinaid, isegi valvekaameraid, tulistamisaparaate ja roboteid võib enda kasuks tööle panna. Häkkimine toimub minimänguna, mis meenutab väga arvutiklassikat «Pipe Dream», kus mängija peab väikesel kaardil erinevaid toruosi kokku sättima, et vedelik ühest punktist teise voolata saaks. See toimib väga hästi, kuid võib lõpuks tüütuks ja keerukuse tõttu tülikaks muutuda. Peale selle saab tänavatel vedeleva pudi-padiga asju ehitada ja leiutada. Tähtis koht on ka pildistamisel, mis aitab vaenlasi analüüsida. Analüüsimise tulemusena õpid neilt uusi võimeid ja selgitad välja nende nõrkused, et hiljem sõdides neile rohkem kahju teha.

«Bioshockis» pole RPGdele tüüpilist asjade korjamist ja müümist. Raha siis-

BIOSHOCK

Endal tuli takus, aga ikka kipub kallale. Visaduse eest saab särtsu juurde.

Suure Issi vastu suure toruga.

ki koguneb, sest seda vedeleb suuremates või väiksemates kogustes igal pool. Papi eest saab erinevatest tänavatel seisvatest automaatidest (jah, umbes nagu kommiautomaadid tänapäeval) padruneid, meditsiinilisi ravivahendeid ja igasugu muud kola osta. Roheline krõbisev on tähtis, kuid kõige tähtsam valuuta on aine *adam*, geneetiline materjal, mille eest saab osta ja täiustada plasmiide. *Adam*'it leiab ainult seda koguvatelt Väikestelt Õdedelt (Little Sisters). Selleks, et hingelt monstrumiteks muudetud väikestelt tüdrukutelt aine kätte saada, tuleb vabaneda nende kaitsjatest, Suurtest Issidest (Big Daddys), kes on suured skafandri moodi rüüsse peitunud meeletult tugevad inimtankid. Nende võitmiseks tuleb kasutusele võtta terve oma arsenal.

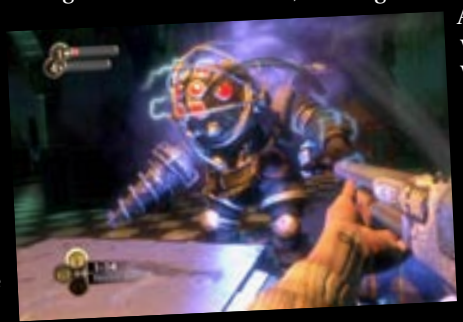

Üldiselt on «Bioshock» hästi tasakaalustatud. Kõik mängu aspektid leiavad kasutust ning moodustavad tervikuna huvitava ja kauakestva mängukogemuse. Kaardid on suured ning avastada on palju. Kui lihtsalt tulistades mängust läbi kihutada, jääb elamus poolikuks. Kui kõik kohad aeglaselt läbi uurida, võib leida igasuguseid huvitavaid asju, alates helisalvestistest-päevikutest, mis annavad infot taustaloo kohta, ning lõpetades väärtuslike plasmiididega.

Pritsib ja sillerdab

Mängu tehniline külg on viks ja viisakas. Pilt on terav, veeefektid ebanormaalselt tõetruud ja kõik läigib ning sätendab. Alad on kunstniku täpsusega valmis voolitud: mööda treppe voolavad alla veejoad, lagedest langeb tolmu, kui keegi ülakorrusel sammub, jne. Arvuti ja Xbox 360 versioonid näevad välja sarnased, ainult et PC versioon näeb kõrgema resolutsiooni ja Vista all DirectX 10 tõttu mõnevõrra parem välja. Mõistagi tahab «Bioshock» väga head arvutit. Helitaust on samuti fantastiline! Muusika on ajastutruu ning hääled on peale loetud laitmatult. Kõik efektid on paigas ning üleüldse loob kõlaritest kostuv täpselt sobiva atmosfääri. Kahjuks on paljudel Vistaga varustatud arvutitel «Bioshocki» heli mahamängimisega probleeme. Ka [digi] ühel Vistaga testimasinal ei tulnud mängust pärast algusvideot piuksugi. XP all kaob aga DX 10 võlu. Nokk kinni, saba lahti.

Nupud on hästi paigutatud ja mugavad kasutada. Plasmiidi- ja tavarelvade vahel saab kiiresti valida ning padrunite liigi vahetamiseks piisab nupuvajutusest. Vibratsioon puldis suurendab elamust ka arvutil mängijal, kes on otsustanud puldiga mängimise kasuks.

«Bioshock» on hea, väga-väga hea. Nii Microsofti konsoolil Xbox 360 kui Microsofti operatsioonisüsteemide XP ja Vista all, kuigi arvutiversioonil on väikseid tehnilisi probleeme. Siiski on Irrational Gamesi, vabandust, nüüdseks 2K Boston/2K Australia mängustuudio hea tehisintellektiga rollikasugemetega tulistamismäng igast otsast muljetavaldav ning saadav elamus unustamatu.

[d] ANDREAS TÜRK

[NÕUDMISED]

Xbox360 mängukonsool
Teler (soovitatavalt HD Ready)
Xbox360 mälukaart (kui kõvakettata Xbox360)

[d] HINNANG:

Heli	**10**
Pilt	**10**
Mugavus	**10**
Meelelahutus	**10**

Impreza, R4 ja Stratos

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 689 krooni **DEMO:** www.download.com/DiRT-demo/3000-7528_4-10689838.html

DIRT on populaarse ralliseeria kuues väljalase, mida tuli kaua oodata – «Colin McRae Rally 2005» ilmumisest peaaegu kolm aastat. Kuid seda enam teeb ta seeriale ja parematele ralliradadele lahkunud nimitegelasele au.

● Ralliseeria on üle elanud suure uuenduskuuri. Esmalt paistab silma pilt, mida jooksutab Codemastersi uus DirectX 9 põhine (sest konsoolid ei toeta DX 10) graafikamootor NEON. Ekraanil on pea kõik vapustavalt ilus, eriti valguse mäng varjude ja läigetega. Kahtlemata on tegemist antud hetke kauneima pildiga kihutamismänguga. Peaaegu võiks DIRTi nimetada ilusaimaks mänguks üldse, kuid kihutamisväliselt jääb lähikaadritesse siiski piisavalt detaile, mida saanuks kenamaks lihvida. Need on aga pisiasjad.

Sina jälle siin?

Maha ei jää ka heli. Muusikat on vähe, seda on lisatud peamiselt menüüde rikastamiseks, kuid kõik, mis kõlab sõitudes, on hea. Autohääled muutuvad vastavalt tehnika tervisele, keskkonna kolksud on reaalsed ja lisatud on õhuvuhin, mis tekib objektist lähedalt möödudes. Kaardilugejagi loeb legendi loomulikult.

Tagasi on eelmises osas tutvustatud karjääriosa, mis kujutab endast erinevate võistlusdistsipliinidega sõitudepüramiidi, kust üles rühkima hakata. Ringrajasõidud on rebimine arvuti juhitud vastastega, kiiruskatsed ette sõidetud aegade vastu. Edenemiseks tuleb sõita läbi lahtilukustatud võistlused ja uute avamiseks neid võites punkte teenida. Tähtis roll on ka rahal, millega premeeritakse edukate sõitude järel. Esmatähtis on krõbisev autode ostmise juures, kuid peale selle saab oma masinate välimust (mõne võistlustiimi värvi-kleepsu komplektiga) täiendada.

Hea omadusena saab enne iga karjäärisõidu algust valida ühe viiest raskusastmest. See garanteerib, et kel käed vähegi liiguvad, on võimeline sõite võitma. Teisalt on raskusaste seotud rahaga, mida võidu korral teenid. Esmapilgul võib tunduda kaval sõita oma oskuste piiril ja teenida veidi suurem summa, kuid tegelikult on see trikk. Tihti on mõistlik alustada just madalamast astmest, et teenida ka nõrgema astme rahavõit. Nipp seisneb selles, et läbinud korra võistluse ja teeninud auhinnasumma, on sama või madalama astme sõitu korrates saagiks vaid kopikad. Kõrgem aste koos suurema võidusummaga jääb aga alles. Kokkuvõttes on see liigne tiirutamine, kuid raha on vaja, eriti kui soovid osta kõike, mis võimalik.

Kus on mitmikosa???

Karjäär läbi, tasub vaadata meistrivõistluste poole. Saab võistelda erinevates riikides ükshaaval või terves seerias. Sõita saab ainult masinatega, mis on karjäärisõitudes võidetud või ostetud. Kui kõik meistrivõistlused on läbi, võib hakata üksiksõitudega oma aegu parandama või sõite kordama. Kahjuks on rada ja masinaklass omavahel seotud, mistõttu ei saa korraldada nt veokite kiiruskatset Jaapani rallisprindis.

Aga mitmikosa, mis pikendab iga mängu elamust kordades? Noh, karbil ilutsev ja suurelt reklaamitud «100 mängijaga» mitmikosa on reaalselt tühine sõnakõlks. Esiteks on kõikidest distsipliinidest mitmikosas esindatud vaid ralli ja mäkketõus. Teiseks ei ole võimalik ise peaaegu midagi määra-

Kuna sõidame BMWga, on väike liiklushuligaanitsemine rammimise ja nügimise kujul arusaadavad.

ta. Mäng genereerib nii kohaliku kui internetimängu jaoks ise raja-masina paarid, mängija saab sekkuda vaid nii, et annab hääle oma järgmise sõidu eelistusele. Teineteise vastu reaalajas sõitmist pole ja see on lame!

FWD + RWD = 4WD

Kui jutt juba miinuste mainimisele läks, tuleks ka ülejäänud ära märkida, nt mängu profiilide iseeneslik katkiminemine. Seletamatutel põhjustel võib DIRT kasutajafaili enam mitte laadida ja kogu edu on kaotatud. See on äärmiselt närvesööv ja andestamatu, eriti pärast kahte *patch*'i. Õnneks juhtub seda harva, võrreldes just StarForce'i koopiakaitsega seonduvate probleemidega: mängu käivitades arvuti restart, mängu laadimisel plaadi lugemisel arvuti kinnijooksmine..., sellised asjad saab ainult venelaste destruktiivse «kaitsemehhanismi» kaela ajada.

Masinaid on seekord 46, kõik reaalselt olemas ja jaotatud eri klassidesse. Iga sõiduki puhul saab valida mitme «kesta» vahel ning kokku on välimuse variante 182. Kihutamiseks on olemas igasugused bagid, maasturid, veokid ning erinevate veoskeemide ja ajastute sõiduautod. Sõita saab rallit, mäkketõusu ning pikki ja lühikesi ringradu, teekatteks enamasti kruus ja muu lahtine pinnas, kuid on ka asfalti. Ralliteed on Hispaanias, Jaapanis, Saksamaal, Austraalias, Itaalias ja Suurbritannias, igas seitse rada. Paljud neist korduvad, olles sõidetavad mõlemas suunas. Mäkketõus ja krossirajad on USA pinnal ning kui kaasa arvata lühike Prantsusmaa muda-asfaldi ringrada, ongi kogu võimaluste valik välja toodud. Olgu, pinnased ja teeolud on igal pool erinevad, kuid kus on rallifännidele nii meeltmööda Soome ja Rootsi? Eriti tunneme puudust Rootsi radadest, sest nendega koos jääb nautimata iga autojuhi «sõber» talvetee ehk lumi ja jää. Samuti ei saa enam valida erinevate ilmaolude ja päevaaegade vahel, iga rada jääb alatiseks ühesuguseks. Ka praeguste radade valgustustel ja ilmatingimustel pole viga (need on sätitud parima vaatemängu pakkumiseks), aga olude vaheldumine säilitaks värskuse. Praegu hakkab juba üsna varsti tunduma, et teid on vähe.

Ülejuhitavaks või alajuhitavaks?

Sõiduvaateid on kuus: kaks salongist, kaks auto tagant väljast (kummaski üks lähemal, teine kaugemal), üks mootorikatte pealt ja üks täiesti eesotsast. Kõik vaated on head, kuid eriti tuleb kiita vaadet kabiinist/salongist, millega on eelkäijatega võrreldes oluliselt parem sõita. Kiirusetunnetus ning auto käitumine tundub seest lihtsalt õige. Ka klaviatuur ajab juhtmisel asja ära, kui rooli või pulti pole.

Auto käitumist saab ka ise suuresti määrata ja siin näitab DIRT ennast si-

Kokpiti vaade on avar ja annab auto kulgemisest ja käitumisest hea ettekujutuse.

Colin McRae enda algatatud ralliauto projekt R4 on siin täitsa sõidetav.

mulaatorina. Seadistada saab oma neljarattalist oluliselt rohkem kui seeria varasemates väljalasetes. Keerukust on lahti seletamas abistav jutt. Tutvustavat kõnet on mängu alustades palju, kuid see seletab kõik aspektid ka õpetlikult lahti. Iga sõidu eel on võimalik kuulata isegi kaardilugeja lühikokkuvõtet eesootavast rajast ja selle ohtudest. Eira aga kaardilugeja abi rajal ja väljaspool seda, ära vaata tee legendi – ja sa hakkad pendeldama vastu puid ja kive, seinu ja rajapiirdeid. Autode lagunemine on seekord taas «Colin McRae Rally» uhkustamise koht. Mida raskem tase, seda efektsemalt rallikad lagunevad. Tänu uuele füüsikalisandile läheb katki, või vähemalt liigub, suur osa tee ääres olevast tavaarist. Neljarattalistele kõvasti haiget tehes on võimalik välja manada ka *terminal damage* ehk liikuri liikumiskõlbmatuks avariitamine.

Veel peab ära mainima, et DIRT tahab korralikult mängimiseks väga head arvutit, nii võimsat, et seni korralik mängumasin muutub hetkega vanarauaks ning tekib vajadus uue ja kalli arvutusmasina järele. Just nii juhtus allakirjutanuga. Kogu investeering oleks seda isegi peaaegu väärt, kui mängul oleks hammas hamba vastu mitmikosa...!

Võrreldes eelkäijatega on DIRT teinud edasiminekute kõrval siiski ka vähisamme, ja kas ma juba mainisin, et näiteks praktiliselt kasutu mitmikosa tõttu? See, et mäng laeb lubamisel mängija tulemused internetti, ei ole mingi võrdlusmoment. Kui võrguosa kibestumine alla neelata, tuleb tunnistada, et üksikosa lõbu on suur. Põnev ja kaasahaarav võidusõit neelab sõitja endasse kauaks. Loodetavasti ei surnud sarja tulevik koos vanameister McRaega, sest väikeste täiendustega saaks väga heast rallimängust superhea tüki.

[d] LEHO LAHTVEE

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 3 GHz (soovitatav DualCore)
Mälu: 1 GB (soovitatav 2 GB)
Videokaart: NVIDIA GF 6800 / ATI Radeon X1300 (soovitatav GF 8800 / Radeon X1950)
Helikaart: DirectX 9 ühilduv (soovitatav Sound Blaster X-Fi)
Vaba kettamaht: 12,5 GB
Optiline seade: DVD-lugeja
Tarkvara: Windows XP/Vista+DirectX 9.0c
Valikuline: rool-pedaalid, LAN-kaart

[d] HINNANG:

Heli	9
Pilt	9
Mugavus	9
Meelelahutus	8

The Suffering 1 ja 2

MÜÜGIL: küsi arvutipoodidest **HIND:** umbes 200 krooni **DEMO:** www.download.com/The-Suffering-Ties-That-Bind-demo/3000-7466_4-10452870.html

Mängud jutustavad loo raske minevikuga mehest hüüdnimega Torque. Esimene mäng algab öiselt vanglasaarelt, kus Torque lükatakse surmamõistetute kongi süüdistatuna oma perekonna mõrvamises.

Kinnipidamisasutuses aga pääseb lahti põrgu ning maapõuest ronivad lagedale inimkujust räigelt muundunud kollid-mutandid. Torque asub elu eest võitlusesse, teda on kummitamas vaimud vanglast, perekonnast ja tema enda sisemine deemon. Pääseteekonnal kohtub peategelane kaasasukatega, kellele abi osutada. Teiste aitamise edukusest ja sisemise deemonkolli kasutussagedusest sõltub mängu lõpp. Finaale on kolm: hea, neutraalne ja kuri. Erinevate lõppudega on seotud ka Torque pere «mis juhtus tegelikult» saatus.

Järg «Ties That Binds» jätkub sealt, kus esimene mäng lõpeb, ja starte on samuti kolm (kui esimene mäng on peal, leiab S2 selle üles ja laseb kohe valida alguse vastavalt eelmise mängu lõpule). Tegevus suundub seekord Baltimore'i linna, kus Torque peab talle järgnenud kollidega võideldes oma probleemide juuri harutama. Taas keerukas sisu, tuttavad ja tundmatud vaimud, värsked kannatajad, keda aidata, ning uued ja vanad kollid. Mängitavus on veidi muutunud – seekord saab suure hulga relvade asemel kaasas kanda vaid kahte ja ka tervisetablettide tagavaraks hoidmise taskud on kinni õmmeldud. See-eest on Torque enda deemonil erinevad rünnakuviisid. Sellegi mängul on kolm erinevat lõppu. Lahtiseid otsi jääb, kuid kolmanda osa ilmumine on praeguse seisuga väheusutav. Lohutust võib pakkuda teadmine, et tegemisel on film.

Nii esimene kui teine «kannatus» on kolmanda isiku vaates märulid, nagu «BloodRayne'idki», kuid siin saab lülitada ka FPS-perspektiivile. Esimese osa pilt on isegi kolm aastat pärast ilmumist täitsa okei, teine aga aasta nooremana lausa «õudselt» kena. Helitaust ja hääletööd on kummalgi väga head ja tekitavad judinaid.

«The Sufferingi» võiks vabalt nimetada kõige õudsemaks mänguks üldse ja ega ka järg palju maha jää. Kollid on jubedad, keskkonnad kõhedad, heli õõvastav, elamus super! Hirmumäng on saadaval veel ka Xboxi ja PS2 konsoolidele.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	10
Pilt	8
Mugavus	8
Meelelahutus	10

Pilt esimesest - Torque harrastab vanglalaboründis orienteerumist.

Maast välja kargavad kollid on ka teises osas kettidega vehkimas.

Bloodrayne 1 ja 2

MÜÜGIL: küsi arvutipoodidest **HIND:** umbes 200 krooni **DEMO:** www.download.com/3120-20_4-0.html?tg=dl-20&qt=BloodRayne

Kui on kange soov teha mäng, aga õiget ideed nagu pole, siis on üks alati töötav retsept. Tarvis läheb trikoos tütarlast, tervet hulka natse ning palju verd. Nii tehti ka aastal 2003 ja 2005 (PS2 ja Xbox mõlema osa puhul aasta varem), Blade matkija sai.

● Punajuukseline Rayne on ema poolt inimene ja isa poolt vampiir ning arvatagi, et säärane tots ei istu rahulikult paigal, vaid jookseb pidevalt maailma päästes ringi. Esimeses osas peab Rayne end läbi raiuma tervest fritsude armeest ja karmidest eliitohvitseridest, kellel on kindel kavatsus maailma peale lahti lasta kuri deemon Beliar. Teises osas seisab Rayne silmitsi juba märksa suurema probleemiga, kui tal on tarvis peatada endasarnaste poolvampiiride plaan maailm vallutada ja inimkond lõplikult alistada. Selle takistamine on aga juba kõvasti raskem, sest nüüd tuleb rinda pista juba kavalamate vastastega.

Pealtnäha on mõlemad osad sarnased – peamisteks relvadeks on käte külge kinnitatud lõiketerad, mis on nii efektsed kui efektiivsed ning lisaks saab kasutada vastastelt väljapekstud või leitud relvi. Mõlemas osas tuleb end natuke mõistatusi lahendades bossideni välja võidelda. Ent mängitavuse vahe on mäekõrgune. Esimeses osas on Rayne'i lihtne hallata, ära õppida on vaja vaid täpne harpuunimine, vereimemine ja veel paar kasulikku nõksu ning kõik. Käi vaid ringi ja madista. Teises on juurde tulnud terve hunnik kraami, mis paraku aga pigem segab, kui aitab.

Näiteks teatud klahvijärjestusega kasutatavad võitluskombinatsioonid, millesarnased olid «Mortal Kombatiski», paistavad paberil küll ägedad, kuid võitluse käigus pole neid aega vajutada ja pealegi pole neid nõrgemate vastaste puhul vaja, tugevamate puhul oled sa aga poole aega ametis sellega, et sind nokauti ei löödaks. Lisa siia veel täiesti metsapoole automaatsihik ja ekraani pimestavad eriefektid ning mängumõnu asendub hammaste kiristamisega. Ka on «Bloodrayne 2» esimesega võrreldes masendavalt uimasem. Peategelane, kes ka esimeses osas sprinteri mõõtu välja ei andnud, aga sellegipoolest joosta suutis, uimerdab teises osas nagu tigu kärbsepaberil.

Puhast nottimise lõbu pakub esimene enam. Ajaviiteks tasub see üles otsida ja taas läbi mängida.

[d] SVEN VAHAR

Rayne kakleb esimeses osas natsidega juba enne II maailmasõda.

Graafika on teises osas uhkem, helitaust on vaimuvaene mõlemal.

[d] HINNANG:

Heli	5
Pilt	5
Mugavus	7
Meelelahutus	7

Õhkavad mälestusi ja nostalgiat

MÜÜGIL: andrico.ee HIND: 189 krooni kogumik DEMOD: www.download.com

Selles numbris jõuab lõpule [digi] reaalajastrateegia mängimise õpetus. Sel puhul tutvustame soodsa hinnaga müügil olevaid klassikalisi Microsofti RTSe. Kõrgelt hinnatud legendid ei taha enam head arvutit ja on suurepäraseks treeningmaterjaliks.

AOE II suured kindlused ja kasvanud laevad.

Esimene AOE näeb lihtne välja, ja see pole ilmtingimata halb.

Age of Empires Collector's Edition

● Reaalajastrateegiate suur isa «Age of Empires» saab sel kuul 10aastaseks. Tõeline klassika, mis on «Command & Conqueri», «WarCrafti» ja «StarCrafti» seeriate kõrval raiunud end kivisse ja mängurite südametesse. Käesolev pakk sisaldab esimest nelja AoE mängu ja tunnusmeloodia kogumikku.

Esimene «age» on kõige tüüpilisem pealtvaates RTS: kogu erinevaid ressursse, nende eest ehita, uuenda, tugevda ja siis mine oma suure armeega vastast purustama. Mängus on kolm kampaaniat ja 12 rahvust. Erinevate rahvustega saab võidelda ka kiirmatšides ja võrgus, mis paljude meelest ongi AoE 1 põhimeelitajad. Võimalik on luua ka oma kaarte, kus sõdida ja majandada.

Aasta hiljem ilmunud lisapakett «Rise of Rome» toob juurde neli uut kampaaniat, neli uut rahvust ja loomulikult uusi üksusi. Aga ei midagi väga erinevat. Endiselt tuleb end võidukalt puu, kulla, kivi ja toiduga kiviajast rauaaega sõdida.

Kaheksaaastane «Age of Empires II: The Age of Kings» jätkab tuntud rada: kogu varandust, ehita suuri asulaid, kasvata neisse rahvast, arenda tehnoloogiaid ja tee oma vaenlastele ots peale nii kiirelt kui võimalik. Rahvaste klanne on 13, kampaanaiad on viis ja need käivad ajalookangelaste, nagu William Wallace, Jeanne d'Arc ja Tšingis-khaan, radu. Lisandunud on võimalus panna oma sõduritegrupid formatsioonidesse, tööliste haldamine on lihtsam (eraldi nupp igavlevate tööliste leidmiseks) jms. Eelkäijaga võrreldes on parandatud kõike, ka graafikat – kõik, kes kunagi AoE 2 mänginud, mäletavad suuremate porportsioonidega ehitisi ja üksusi, nagu kindlused ja laevad.

Jällegi aasta hiljem ilmunud lisapakett «The Conquerors» on «age 2-st» algajatele lihtsam ja kogenenumatele krõbedam. Lisatud on viis tsivilisatsiooni ja neli kampaaniat, millest üks on ajaloo suurte lahingute uuesti läbimängimine ja teised suurte vallutajate, nagu Attila, retked. Endiselt on AoE-likult alles suur vabalahingute variatsioon ja ise kaartide tegemise võimalus.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	7
Pilt	7
Mugavus	9
Meelelahutus	8

Age of Mythology

● «Age of Mythology», nagu ka AOE seeria, on Ensemble Studiost. Mängul on üks teemaliin, mille arenedes saad käsutada mängu kõiki kolme erinevate omadustega rahvust: kreeklasi, egiptlasi ja viikingeid. Erinevuseks teiste strateegiamängudega on see, et edenedes on vaja valida jumalate vahel, keda teenida. Iga jumal annab erinevaid boonuseid ja võimeid, ja nii on ka ühe rahvuse mängitavus teistsuguste valikute tegemisel erinev. Nagu nimi teatab, on mängu kallak mütoloogial, ja tihti tuleb mõõtu võtta legendidest ja muistenditest pärit elukatega, nagu nt hiiglased, medusad, minotaurused, sfinksid ja muumiad. Et kollidele vastu saada, on olemas võimsamad inimüksused – kangelased.

2003. aasta septembris, peaaegu aasta pärast AoM-i esimest osa, ilmus lisapakett «Age of Mythology: The Titans».

Suur koll värava ees, aga egiptlastel on palvetamiseks ikka aega.

Lisati uus rahvus atlantislaste näol, uus teemaliin ja suured titaanid. Alles jäi suurepärane mitmikosa ja kaartide valmistamise võimalus.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	8
Pilt	7
Mugavus	9
Meelelahutus	8

Rise of Nations

● «Rise of Nationsi» sünnitas 2003. aasta kevadel stuudio Big Huge Games, mille omakorda lõi kunagine Sid Meieri käigustrateegiate (TBS) loomises kaasa löönud disainer. See seletab, miks ka reaalajastrateegias RoN-is on TBSi elemente.

Muidu standardne RoN tutvustas RTSi mängijale esmakordselt linna- ja riigipiiride ideed, kus iga linna ümber sai teha vaid teatud hulga hooneid. Nii tekkisid erinevate otstarvetega linnad, nagu kaevandus-, tööstus-, militaar- ja hariduslinnad. Võõraste linnade maatasa tegemise asemel saab neid vallutada ning oma linnade asukohast sõltuvalt laieneb riigipiir.

RoN-is on maailma vallutamiseks 18 rahvust. Ühele ajastule keskendumise asemel on ära toodud inimeste ajalugu väga vanast ajast kuni tulevikuni, jaotatult kaheksa ajastu vahel. Sellega seoses on ka palju *upgrade*'imist ja erinevaid võiduvõimalusi.

Aasta noorem lisapakett «Rise of Nations: Thrones and Patriots» toob kuus uut rahvust, uusi üksusi ning uuendusvõimalusi, näiteks erinevad poliitilised režiimid. Neli värsket maailmavallutuse kampaaniat on lühemad, kuid lihtsamalt hallatavamad ja erinevad. Nagu ikka, on olemas kiirlahingute loomine, oma kaartide tegemine ning mitmikosa kuni kaheksale mängijale. RoN-iga on kaasas ka suurepärane mängukoolitus.

Kahjuks pole pakis kaasas «Rise of Nations: Rise of Legendsi», kuid kuna mäng ilmus alles eelmisel aastal, ongi seda palju soovitud. Praegu tegeleb Big Huge Games «Age of Empires 3» teise lisapaketi «The Asian Dynasties» valmistamisega, sest Ensemble ise meisterdab Xbox360-le strateegiat «Halo Wars».

Miks on enamik kujudest pruunid ja enamik tanke rohelised? Sellele RONis vastust ei leia, küll aga paljule muule.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	8
Pilt	8
Mugavus	7
Meelelahutus	7

PS3 fännide palvetele vastati

● PlayStation 3 tuli müügile puldiga Sixaxis. Kohtuvõitluse (ja kaotuse) tõttu Immersioniga kadus sellest väristamise funktsioon, aga lisati liikumistundlikkus (seoses sellega omakorda süüdistati Sonyt Nintendo idee laenamises). Tokyo Game Show'l aga teatati, et mängurite soovile vastu tulles on lõpuks tulemas ka Dual Shock 3, mis taastab raputamise funktsiooni, kuid säilitab ka Sixaxise omadused. Puldid tehaks ühilduvaks ka juba ilmunud mängudega. Jaapanlased saavad puldi pihku juba sellel aastal, Euroopa ja Ameerika elanikud on sunnitud ootama kevadeni.

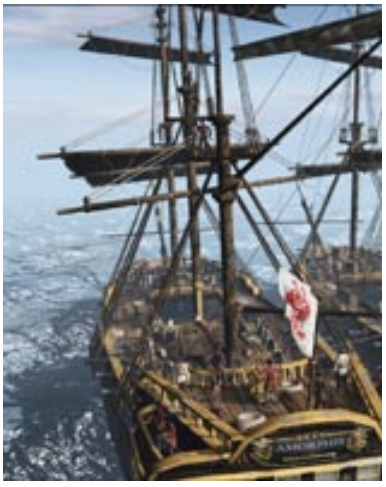

Laevamäng Soomest

● Mängumaailmas oma väiksuse kohta kibe tegija Soome on taas uue projektiga silmapiirilt välja paistma hakanud. Nimelt on Nitro Games ametis «East India Companyga», millest võib kujuneda massiivne mäng. Otsides oma isa ja venna tapnud piraati, astud võimsa kaubafirma laeva kapteni rolli, ning saad valida endale sobiliku tee kas kauplejana, sõdurina või mereröövlina. Täita on üle saja missiooni, külastada üle 40 asula ning oma impeeriumi loomiseks peab peale sõdimise ja rikkuste kogumise ka poliitikuametit pidama. Eriti vaatemängulistele ja otse juhitavatele merelahingutele keskenduva mängu levitajaks on Lighthouse Interactive.

Pildil on maailma kuulsaima ja populaarseima käigustrateegia seeria «Civilization» põhiautor.

Kes on see mees?

Teie pakkumisi ja vastaja nime ootame aadressile **play@digi.ee.** Õigesti vastajate vahel läheb **Andrico** (andrico.ee) abil loosi lennukimäng **«Blazing Angels 2: Secret Missions of WWII»**. Lohutusauhindadeks kümme mänguplakatit.

Rokimasin arvuti

● Muusikalised rütmimängud (vajuta õigel ajal ekraanil näidatavaid nuppe) on konsoolidel üüratult populaarsed, kuid arvutimehed on senini lõbust ilma olnud. See on aga muutumas, sest mängulevitaja Aspyr toob juba enne jõule müügile Activisioni-RedOctane «Guitar Hero III: Legends of Rocki». Konsooliversioon porditakse nii arvutile kui Applele Macile. Mänguga tuleb kaasa USB X-Plorer kitarrikontroller, kuid mängida saab ka klaviatuuri-hiirega. Üksi või mitmeks jagatud ekraani kaudu kambakesi mängimiseks on üle 70 muusikapala.

Kes arvutil rokkida ei soovi, saab valida Xbox 360, PlayStation 3, PlayStation 2 ja Wii versiooni vahel.

[ÜHE LAUSE UUDISED]

● «Sam & Max: Season 2» tuleb viie episoodina, neist esimene ilmub novembris alapealkirjaga «Ice Station Santa», teist on oodata jaanuaris.

● Teise maailmasõja FPS «ÜberSoldier 2» tuleb müügile ka väljaspool Venemaad – ingliskeelset versiooni on Euroopasse oodata tänavu novembris.

● Prantsuse mängulevitaja Ubisoft loob veel ühe Tom Clancy seeria – Ubisofti «Blazing Angelsite» vabrikus Rumeenia stuudios valmib «Air Combati» töönime all seeria esimene lennukimäng, mis tuleb arvutile ja konsoolidele järgmisel aastal, sisuks lähituleviku USA kaitsmine ülivõimsaks kasvanud erasektori armee vastu.

● Strateegiaseeria «Command & Conquer» saab «C&C Renegade» kõrval teise FPSist venna, hetkel veel nimeta ja ilmumisajata «Battlefieldi» stiilis võrgutulistamise.

● Monolithi õudus-FPS, «F.E.A.R.i» järg, mis litsentsi puudumise tõttu sama nime kasutata ei tohi, sai tiitliks «Project Origin».

Lõbuvara igale maitsele

Aasta viimane veerand... Peaks vist neljaks kuuks «haiguslehe» võtma.

OKTOOBER	4. KV 2007	1. KV 2008	2. KV 2008 JA EDASI	
Enemy Territory: Quake Wars ● 2. okt 2007 **Half-Life 2: Episode Two** ● 12. okt 2007 **Team Fortress 2** ● 12. okt 2007 **Portal** ● 12. okt 2007 **Warmonger - Operation: Downtown Destruction** ● 16. okt 2007 **Clive Barker's Jericho** ● 23. okt 2007 **BlackSite: Area 51** ● 26. okt 2007 **TimeShift** ● 30. okt 2007 **F.E.A.R. Perseus Mandate (lisapakett)** ● okt 2007 **Painkiller: Overdose** ● okt 2007 **Hour of Victory** ● okt 2007 **Field Ops** ● okt 2007	**Call of Duty 4: Modern Warfare** ● 5. nov 2007 **Crysis** ● 16. nov 2007 **UberSoldier 2** ● nov 2007 **Soldier of Fortune: Pay Back** ● nov 2007 **Unreal Tournament 3** ● nov 2007 **The Precursors** ● dets 2007 **Terrorist Takedown 2** ● neljas kv 2007 **Showdown: Scorpion** ● neljas kv 2007 **WehrWolf** ● neljas kv 2007 **Rogue Warrior** ● neljas kv 2007 **REFUSION** ● neljas kv 2007 **The Wall** ● neljas kv 2007 **White Gold: War in Paradise** ● neljas kv 2007 **Half-Life 2: Episode Three** ● 2007 **Huxley** ● 2007 **Interstellar Marines (Project IM)** ● 2007 **Strike Force Red Cell** ● 2007 **PRISM: Threat Level Red** ● 2007	**Frontlines: Fuel of War** ● jaanuar 2008 **Brothers in Arms Hell's Highway** ● esimene kv 2008 **S.T.A.L.K.E.R.: Clear Sky** ● esimene kv 2008 **Turning Point: Fall of Liberty** ● esimene kv 2008 **DUSK-12** ● esimene kv 2008 **The Hunt** ● esimene kv 2008 **Left 4 Dead** ● esimene kv 2008 **Penumbra: Black Plague** ● esimene kv 2008 	**FarCry 2** ● teine kv 2008 **Postal III** ● teine kv 2008 **Legendary: The Box** ● teine kv 2008 **Darkest of Days** ● kolmas kv 2008 **NecroVision** ● kolmas kv 2008 **Sabotage (1943)** ● neljas kv 2008 **Cryostasis: Sleep of Reason** ● 2008 **Mirror's Edge** ● 2008 **Dead Island** ● 2008 **ARMA 2** ● 2008 **The Scourge Project** ● 2008 **Warhound** ● 2008 **Operation Flashpoint 2: Dragon Rising** ● 2008 **They** ● 2008 **Zeno Clash** ● 2008 **Chrome 2** ● 2009 **Natural Selection 2** ● teatamata **Black Power Red Earth** ● teatamata	FPS
Death to Spies ● 9. okt 2007 **Spider-Man: Friend or Foe** ● okt 2007 	**Beowulf** ● 13. nov 2007 **Kane & Lynch: Dead Men** ● 23. nov 2007 **Helldorado** ● 30. nov 2007 **Gears Of War** ● nov 2007 **Assassin's Creed** ● nov 2007 **Bee Movie Game** ● nov 2007 **Hei$t** ● neljas kv 2007 **The Shadow of Aten** ● neljas kv 2007 **Insecticide** ● neljas kv 2007 **Demons of Mercy** ● neljas kv 2007 **Age of Pirates: Captain's Blood** ● neljas kv 2007 **Shadowgrounds Survivor** ● 2007 **Dogtag** ● 2007 **Possession** ● 2007 **Alan Wake** ● 2007	**Alone in the Dark: Near Death** ● veebr 2008 **The Club** ● veebr 2008 **Tom Clancy's Splinter Cell: Conviction** ● märts 2008 **Mercenaries 2: World in Flames** ● esimene kv 2008 **Devil May Cry 4** ● esimene kv 2008 **The Swarm** ● esimene kv 2008 **Collapse: Devastated World** ● esimene kv 2008	**Iron Man** ● teine kv 2008 **Lego Indiana Jones: The Videogame** ● kolmas kv 2008 **Prototype** ● kolmas kv 2008 **East India Company** ● neljas kv 2008 **Conflict: Denied Ops** ● 2008 **Witches** ● 2008 **Totems** ● 2008 **Earth No More** ● 2009 **Mafia 2** ● teatamata **Edge of Twilight** ● teatamata **Battle Rage** ● teatamata **Just Cause 2** ● teatamata **Bodycount** ● teatamata **George Romero's City of the Dead** ● teatamata **6GUN** ● teatamata	MÄRUL
Thrillville: Off the Rails ● 1. okt 2007 **Zoo Tycoon 2: Extinct Animals (lisapakett)** ● okt 2007 **Universe at War: Earth Assault** ● okt 2007 **Company of Heroes: Opposing Fronts (lisapakett)** ● okt 2007 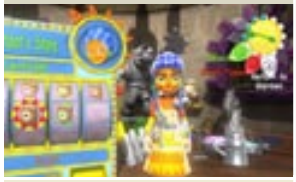	**SimCity Societies** ● 13. nov 2007 **Supreme Commander: Forged Alliance** ● nov 2007 **Age of Empires III: The Asian Dynasties (lisapakett)** ● neljas kv 2007 **Battle for Atlantis** ● neljas kv 2007 **Viva Piñata** ● neljas kv 2007 **XIII Century: Death or Glory** ● neljas kv 2007 **Empire Earth III** ● neljas kv 2007 **Galactic Civilizations II Twilight of Arnor (lisapakett)** ● neljas kv 2007 **7.62** ● neljas kv 2007 **Disciples III: Renaissance** ● neljas kv 2007 **Aggression: Europe 1914** ● neljas kv 2007 **Commanders: Attack!** ● neljas kv 2007 **War Leaders: Clash of Nations** ● 2007	**Tom Clancy's EndWar** ● veebr 2008 **Sins of a Solar Empire** ● veebr 2008 **Spore** ● esimene kv 2008 **Codename Panzers Cold War** ● esimene kv 2008 **Windchaser** ● esimene kv 2008 **Officers** ● esimene kv 2008 **Kings Bounty: The Legend** ● esimene kv 2008 **Jagged Alliance 3** ● esimene kv 2008 **Lost Empire: Immortals** ● esimene kv 2008 **The Sims Castaway Stories** ● esimene kv 2008	**Viking: Battle of Asgard** ● teine kv 2008 **Warhammer 40,000: Dawn of War - Soulstorm** ● teine kv 2008 **Command & Conquer 3: Kane's Wrath (lisapakett)** ● teine kv 2008 **The Sims 3** ● 2008 lõpp **Warhammer: Battle March (lisapakett)** ● 2008 **Empire: Total War** ● 2008 **StarCraft II** ● teatamata **Hegemony: Philip of Macedon** ● teatamata **WorldShift** ● teatamata **Day Watch** ● teatamata **Ascension To The Throne** ● teatamata **Advanced Tactics: World War II** ● teatamata **Heaven vs. Hell** ● teatamata	STRATEEGIA
Juiced 2: Hot Import Nights ● okt 2007 **SEGA Rally Revo** ● okt 2007 **RACE 07 - The WTCC Game** ● okt 2007 **MotoGP '07** ● okt 2007	**Need for Speed ProStreet** ● 1. nov 2007 **KartSim** ● neljas kv 2007 **Sledgehammer** ● neljas kv 2007 **Grand Raid Offroad** ● 2007	**Motorm4x** ● esimene kv 2008	**Death Track: Resurrection** ● teine kv 2008 **Voltage** ● neljas kv 2008 **The Wheelman** ● 2008 **Race Driver One** ● 2008 **Rig'n'Roll** ● 2008 **Project Torque** ● teatamata	KIHUTA
The Lost Crown: A Ghosthunting Adventure ● 15. okt 2007 **Agatha Christie: Evil Under the Sun** ● okt 2007 **Darkness Within: In Pursuit of Loath Nolder** ● okt 2007 **Nancy Drew: Legend of the Crystal Skull** ● okt 2007	**So Blonde** ● nov 2007 **Sam & Max: Season 2: Episode 1: Ice Station Santa** ● nov 2007 **Art Of Murder: FBI Confidential** ● neljas kv 2007 **A Vampyre Story** ● neljas kv 2007 **Jack Keane** ● neljas kv 2007 **Dracula 3** ● neljas kv 2007	**Sam & Max: Season 2: Episode 2** ● 10. jaan 2008 **The Spiderwick Chronicles** ● veebr 2008 **Overclocked** ● esimene kv 2008 **Gray Matter** ● esimene kv 2008 **Memento Mori** ● esimene kv 2008 **Lost The Videogame** ● esimene kv 2008 **The Path** ● esimene kv 2008	**Mata Hari** ● teine kv 2008 **Secret Files 2** ● teine kv 2008 **A New Beginning** ● neljas kv 2008 **Heavy Rain** ● neljas kv 2008 **Runaway 3** ● teatamata **Adam Syndrome** ● teatamata **The Bad, The Ugly, and the Sober** ● teatamata	SEIKLUS
The Chosen - Well of Souls ● 1. okt 2007 **Escape From Paradise City** ● 22. okt 2007 **The Witcher** ● okt 2007 **Fury** ● okt 2007 	**Hellgate: London** ● 2. nov 2007 **Kingdom Under Fire: Circle Of Doom** ● neljas kv 2007 **Extinction** ● neljas kv 2007 **Tabula Rasa** ● neljas kv 2007 **Numen** ● neljas kv 2007 **Pirates of the Burning Sea** ● 2007 **Ultima Online: Kingdom Reborn** ● 2007 **Mass Effect** ● 2007 **Gods and Heroes: Rome Rising** ● 2007 **Battle Lord** ● 2007 **Project T-BAR 3/4** ● 2007 **All Points Bulletin** ● 2007 **Dragon Age** ● 2007 **Hero's Journey** ● 2007 **Mythos** ● 2007	**Age of Conan: Hyborian Adventures** ● 25. märts 2008 **Warhammer Online: Age of Reckoning** ● esimene kv 2008 **Sacred 2: Fallen Angel** ● esimene kv 2008 **Drakensang: The Dark Eye** ● esimene kv 2008 	**Space Siege** ● kolmas kv 2008 **Dragons Rage** ● neljas kv 2008 **Black Prophecy** ● neljas kv 2008 **Fallout 3** ● neljas kv 2008 **Rise of the Argonauts** ● 2008 **Aion: Tower of Eternity** ● 2008 **Guild Wars 2** ● 2008 **Borderlands** ● 2008 **Star Trek Online** ● 2008 **Dungeon Hero** ● esimene kv 2009 **Hero** ● kevad 2009 **World of Warcraft: Wrath of the Lich King (lisapakett)** ● teatamata **Gothic 4** ● teatamata **The Secret World** ● teatamata	ROLLIMÄNGUD
King of Clubs ● 31. okt 2007 **NBA 08** ● okt 2007 **Pro Evolution Soccer 2008** ● okt 2007	**My Horse and Me** ● 18. dets 2007 **Guitar Hero III: Legends of Rock** ● neljas kv 2007 **World War II Tank Combat** ● neljas kv 2007 **Flight Simulator X: Adrenaline (lisapakett)** ● neljas kv 2007 **Kung Fu Hustle** ● neljas kv 2007	**Football Manager Live** ● märts 2008	**Blood Bowl** ● 2008 **Jumpgate Evolution** ● teatamata **Scallywag: In the Lair of the Medusa** ● teatamata **Fashion Designer** ● teatamata **DANCE!** ● teatamata **Pacific Liberation Force** ● teatamata	MUU

ostujuht

Sülearvutid

1 Samsung Q40

[digi] nr 28
Hinne: 8,5

Väike, mõnus ja ülivaikne passiivjahutusega tõeliselt kerge, vaid 1,1 kilogrammi kaaluv sülearvuti. Standardvarustuses on kohe kaasas lisaaku ja väline DVD-kirjutaja.

2 Samsung R25

[digi] nr 27
Hinne: 8

Superhea klaviatuuriga ning hea konfiguratsiooni-hinna suhtega masin. Head hinnet kisuvad alla kehv ekraan ja nõrgavõitu aku.

3 Acmebook AB09-Z96J

[digi] nr 27
Hinne: 8

Ergonoomika ja pisiasjad pole päris samal tasemel läbi mõeldud kui kallitel margiarvutitel, kuid siiski on tegemist kobeda arvutiga.

Kompaktkaamerad

1 Canon Digital IXUS 75

[digi] nr 26
Hinne: 8

[digi] 2007. aasta suure kaameratesti võitja, ühtlane kvaliteet igal alal. Väike müra, väga kiire teravustamine ja väga väike katikuviivitus teevad sellest kaamerast tippklassi tegija.

2 Olympus μ 770SW

[digi] nr 27
Hinne: 8

Mittepildistamise vabanduseks ei saa enam tuua halba ilma. Isegi kui fotograaf on läbimärg, on kaamera alati valmis uut pilti klõpsama.

3 Samsung i70

[digi] nr 30
Hinne: 7

Väga edeva välimusega kaamera, kust saab pildi kätte küll, aga tulemused pole ühtlased. Üllatab võimsa supermakroga.

Monitorid

1 Samsung SyncMaster 245B

[digi] nr 28
Hinne: 8,5

Suur, hea pildiga, ergonoomiline ja soodne. Tavaliselt saab selle hinna eest ainult 21- või 22tolliseid monitore Tuleks kindlasti lülitada ostuplaanidesse, kui läheb vaja suurt monitori.

2 HP LP1965

[digi] nr 25
Hinne: 8,5

19tollise monitori saab kätte ka odavamalt, kuid HP LP1965 on oma hinda väärt. Sellele monitorile ei ole kahju anda kindlat ostusoovitust.

3 HP w2207

[digi] nr 30
Hinne: 8

Reguleeritavuselt teistest peajagu üle. Arvestades siia juurde veel konkurentsivõimelise hinna ja korras pildi, on testivõit teenitud.

Peegelkaamerad

1 Nikon D300

[digi] nr 30
Hinne: 9

Innovaatiline ning võimalusterohke kaamera, millele esmapilgul ei oska peale hinna midagi ette heita.

2 Canon EOS 1 D

[digi] nr 29
Hinne: 9

Hetkel maailma parim selle klassi digikaamera. Norida muidugi saab, aga see on mõnevõrra väiklane.

3 Canon 40D

[digi] nr 30
Hinne: 8

Selle hinna eest on kaamerat päris palju. Kes raatsib aga natuke rohkem kulutada, oodaku enne ostu võrdluseks kindlasti ära ka novembris turule jõudev Nikon D300.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias, viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuenemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

Mobiiltelefonid

1 Samsung U600

[digi] nr 26
hinne: 8,5

Superdisainiga telefon selle hinna eest on hea diil. Miinuspoolelt kehvad puutetundlikud nupud, puuduv 3G ja poolik eesti keel.

2 Sony Ericsson K810i

[digi] nr 28
Hinne: 8

Telefon meestele, mõnus tugev tükk käes hoida ja hea helistada. Telefoni kaamera teeb päris viisakaid pilte ning Youtube-kvaliteedis videote salvestamine sujub samuti probleemideta.

3 Nokia 8600 Luna

[digi] nr 27
Hinne: 8

Suurepärane telefon edevale inimesele. Sama raha eest saaks juba odava sülearvuti, kuid pole midagi parata, kui tahad silma paista, tuleb selle nimel raha kulutada. Nokia 8600 näeb välja täpselt nii kallis, kui ta on.

Kõlarid ja kõrvaklapid

1 Philips SHP8900

[digi] nr 29
Hinne: 8

Avatud disainiga klapid, mis igaühele ei sobi, kuid heli on väga hea. Lausa nii hea, et lööb vabalt ka meie testis olnud paar korda kallimaid kõrvaklappe.

2 Creative Inspire T6100

[digi] nr 27
Hinne: 7

Bass kumiseb liigselt ja kohati väga häirivalt, ent üldmulje on kena ja Creative'id sobivad nii muusika kuulamiseks, filmide vaatamiseks kui mängimiseks. Heli poolest Logitechi kõlaritest pisut tuhmimad, aga meie arvates on see pigem hea.

3 Logitech X540, Euronics

[digi] nr 27
Hinne: 6,5

Bassikõlari kumin on suureks probleemiks ka Logitechil. Kahjuks on satelliidid samuti tasakaalust väljas, mängides väga kõrgelt. See ei ole loomulik ega hea ning paneb hoopis pea valutama.

Lauaarvutid

1 HP Pavilion Media Center m8056.sc PC

[digi] nr 29
Hinne: 8,5

[digi] 2007. aasta sügise arvutitesti võitja. Hea hinna ja konfiguratsiooni suhe, kena ja läbimõeldud korpus. Videokaart on nõrk, aga kui mängida ei plaani, siis koduarvutiks väga sobiv.

2 Apple iMac 20"

[digi] nr 30
Hinne: 8

Ideaalne koduarvuti: ilus, vaikne, kiire, stabiilne ja nii edasi. Ent samaväärse PC saaksid sa vaata et 10 000 krooni odavamalt. Kahju, hirmus kahju.

3 ML 320 V

[digi] nr 29
Hinne: 8

Tänuväärselt eestikeelse sisuga arvuti, mis oma konfiguratsiooni-hinna suhtelt tabab naelapea pihta. Täpselt sobiv koduseks töötamiseks-surfamiseks, mängimiseks liiga nõrk.

MP3-mängijad

1 Creative Zen Stone (1 GB)

[digi] nr 27
Hinne: 9

Apple iPod Shuffle'i eeskujul valmistatud mängija, mis on umbes täpselt sama hea. Odav, väike, kerge ja lollikindel.

2 2. Philips SA5145

[digi] nr 28
Hinne: 8,5

Keskmisest kõvasti parem MP3-mängija, mis edestab kõiki konkurente hinna poolest märkimisväärselt. Ka kaasasolevad kõrvaklapid on üle ootuste head ning neid polegi tarvis kohe välja vahetama tõtata.

3 Samsung YP-K5 (2 GB)

[digi] nr 26
Hinne: 8,5

K5 pole pisut erilise disaini tõttu mõeldud igaühele, aga oma ülesandeid täidab see hästi ja pakub isegi iPodile hinnakonkurentsi.

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Kiire küsimus aktiivselt inimeselt

[?] Mul on selline probleem, et tahaksin osta endale MP3-mängijat, millega saaks kindlasti filme ka vaadata. Olen vaadanud paljusid mängijaid, aga ei oska valida. Algul mõtlesin iPod Videole, aga siis nägin teisi mängijaid Hinnavaatluses, mis võivad paremadki olla, kuid tähtis on ka aku kestvus. Mulle kui aktiivsele inimesele on ka tähtis suurem mälumaht, mis peaks olema vähemalt 20 GB. Või äkki tasub veel oodata, kuni Eesti poodidesse jõuab iPod Touch? Kas oskate midagi soovitada? Siim

[d] 20 GB osas peaks valikut juba küll olema. Näiteks Creative ZEN Vision W-seeria mängijad on suhteliselt kobe ja kindel valik. iPod Classicut see-eest on saada kuni 160 GB mahuga. iPod Touch on juba saadaval, ent see on mahtu arvestades väga jõhkra hinnaga. Kui me juhtume mõnda head mängijat testima ja see hea hinde saab, siis läheb see kindlasti sisse ka «Ostujuhti», tasub ka sel lehel silm peal hoida.

Aktiivne inimene võiks endale osta mitmekülgse meediamängija, näiteks Creative Zen W.

Kaubamaja mälupulk, vol 2

[d] Lugesin, et lugejal nimega Erik on probleeme mälupulgaga, mis ostetud Tallinna Kaubamajast. Eeldades, et tegemist on Intenso mälupulgaga, leiab sobiva tarkvara aadressilt www.intenso.de/resource/files/Intenso_USB-Stick_Treiber_Win98_&_98SE.exe

Öelge, miks ma kasutan Hot.ee-d?

[?] Tere! Olen vist üks [digi] nooremaid fänne. Olen 13aastane. Mure on selles, et mul ja mu isal on mõlemal hot.ee-s kasutajad ja need saavad paari nädalaga 40–60% täis. Kõik tänu spämmile. Hot.ee ise lubab, et kaitseb spämmi eest. Kas saate meid aidata? Nii, nüüd hakkan «Good Copy Bad Copy»-t vaatama. (Umbes 1 tund hiljem) Hea dokfilm oli. Aga nüüd tekkis kohe ka uus probleem. Kõlarid teevad imelikku häält. See tuli poole filmi ajal. Kõlarid on 1 a vanad ja ma pole kordagi heli põhja keeranud. Ette tänades, Karl-Mihkel

[d] Olete isaga ajast kõvasti maha jäänud. Hot.ee postkasti suurus võis pädev olla viis aastat tagasi, tänapäeval kutsub hot.ee e-posti teenuse mainimine arvutiinimeste seltskonnas esile ohjeldamatu valjuhäälse ja kauakestva naeru. Lahenduseks teie muredele on gmail.com, yahoo.com või hotmail.com. Film sinu kõlareid küll ära rikkuda ei saanud. Testi, kas ikka probleem on kõlarites. Kui ühendad arvutiga kõrvaklapid, kas siis on heli ikka «imelik»? Aga kui proovid kõlareid mõne teise, näiteks sõbra arvuti taga? Põhimõtteliselt võivad kõlarid, juhtmed või arvutis olev helikaart tuksi minna suvalisel hetkel. Kontrolli üle ka kaablid, sest ka vigastatud kaabel võib ragina sisse tuua. Katkiste kõlaritega aga mine poodi tagasi, isegi kui garantiiaeg on läbi, seaduse järgi on pretensioonide esitamise aeg kaks aastat ja kui kõlarid pärast aastast kasutamist ise lambist üles ütlevad, siis pole tegemist õige asjaga.

Videost muusika eraldamine

[?] Tere [digi]! Nimelt tihti tekib soov salvestada ainult heli mõnest videost, näiteks konvertida .avi videost heli MP3-formaati. Kuidas on see võimalik? On mingi vabavaraprogramm selleks olemas? Tänan, Nikolai

[d] On, Virtualdub näiteks: www.virtualdub.org. Käivita Virtualdub, ava seejärel soovitud .avi fail ja seejärel vali menüüst ***File*** käsk ***Save WAV***. See salvestab sulle video heliriba WAV-failiks, mida sa saad juba oma lemmikkonverteriga MP3-failiks teisendada. Tasub aga teada seda, et kui videos on heli juba MP3-vormingus, siis salvestab Virtualdub küll WAV-faili, mis on MP3-vormingus. Kui su lemmikkonverter (lemmiku puudumisel kasuta näiteks LAME kodeerijat koos LameXP või RazorLame kasutajaliidesega) ei saa failivormingust aru, ava see mõne audiotöötlusprogrammiga ja uuri,

mis seal tegelikult sees on. Näiteks Audacity võib osata Virtualdubist salvestatud heliriba kohe avada ja samas ka MP3-ks ümber salvestada. Nimetatud programmid peaksid oma lemmikotsimootori abil hõlpsasti leidma.

Palju suumi ja vähe päikest

[?] Tere digi meeskond! Mina olen kahjuks teie selline lugeja, kes kirjutab alles siis, kui häda käes. Sooviks osta digifotokat, kuid ei mina tea, milline on ikka see kõige õigem, kindlasti torkab teile kohe pähe mõni. Tehnilised andmed: taskus kuni seitse tuhat, fototöötlust ei tee, pildid lasen K-Arvutisalongis ilmutada, päikeserohketel maadel reisil ei käi, palju suumi oleks tore. Ette tänades, Kalle

[d] Pika suumiga on sinu soovitud hinnavahemikus näiteks Olympus SP-550 Ultra Zoom, Sony Cyber-shot DSC-H7, Kodak EasyShare Z612 ja palju teisigi, ole ainult mees ja aja hinnakirjadest järge. Edasijõudnud või nõudlikule kasutajale ei kipu neist ükski päris hästi sobima, juhukasutajale sobivad aga kõik. Parem osta vähema raha eest mõni vanem mudel, siis saad aimu, kui palju sa pika suumiga üldse midagi tegema hakkad. Kui ikka pikka suumi ja head pilti nõudev fotograafia väga huvitama hakkab, ostad niikuinii peegelkaamera. Võta hakatuseks näiteks pildistabilisaatoriga Canon PowerShot S3 IS, kui seda kuskilt veel leiad, või hea sensoriga Fuji FinePix S6500fd, mõlemad on odavad, ent head ning raha jääb sul veel ülegi.

Logisev klamber ajab restartima

[d] Tere! Eelmises [digis] oli ühel inimesel probleem sellega, et kui ta on mänginud pool tundi, siis teeb arvuti restardi. Minul oli umbes 2 aastat tagasi sama probleem. Ega midagi, arvuti kaenlasse ja teenindusse ja vaata aga vaata, mis selgus. Öeldi et protsessori ventilaatori klamber oli lahti. Ise arvan, et Marttilgi võib sama probleem olla. Edu [digile] ja jätkake samas vaimus! Rasmus

Käes on kaardivahetuskuu

[d] Septembrikuu ajakirjas nr 29 oli «Digidoktoris» murekiri pealkirjaga «Pooletunnine mängulimiit», kus inimene kurtis, et peale umbes pooletunnist mängimist teeb arvuti ise restardi. Graafikakaardiks oli ATI Radeon 9600XT. Pakkusite, et viga võib olla draiverites või Windowsi komponentides. Aga võta näpust EI OLE! Olen sama probleemiga ka ise kakelnud ning justnimelt ATI Radeon 9600XT graafikakaardiga. Lahendus sellele probleemile on väga lihtne – viska ATI minema ja osta näiteks NVidia Geforce kaart (näiteks Geforce 6600). Miks? ATI 9600XT on väga jonnakas kaart ja hakkab paljude emaplaatidega «kaklema». Lühidalt kokku võttes – ATI Radeon 9600XT ei sobi paljude emaplaatidega lihtsalt kokku. Täiesti ilma mingi põhjuseta. Ja selle juures ei aita tõesti muu, kui uue graafikaardi ostmine! Tommy

[KUU KÜSIMUS]

Tõesta, et sa pole robot

[?] Tere! Ajalehtede artikleid kommenteerides nõutakse kommentaari saatmisel mingisse lahtrisse nn kontrollnumbri kirjutamist. Küsimus: mis asi on see kontrollnumber ja milleks seda kasutatakse? Milleks on seda vaja? Vastuse eest ette tänades, Johannes

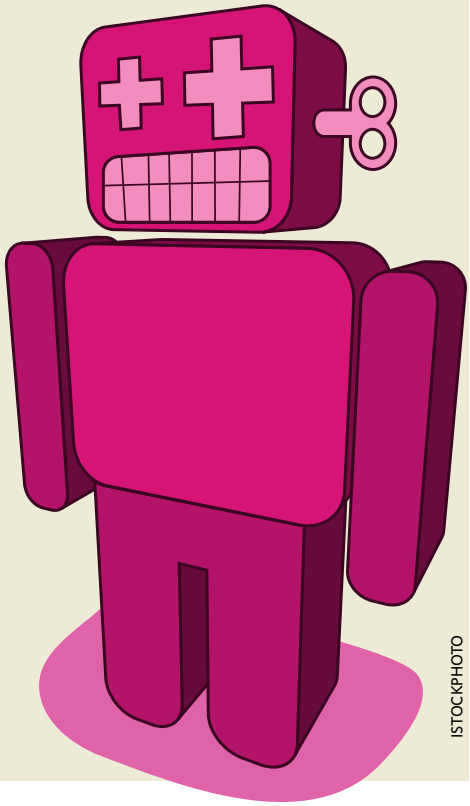

ISTOCKPHOTO

[d] Ajaleht tahab selle abil kontrollida, et sa oled ikka luust ja lihast mõtlemisvõimeline kodanik, mitte spämmirobot, kes otsib veebist arutult kommentaarikaste ja täidab neid läbuga. Nutikamad robotid oskavad juba taolisi numbreid ja tähti piltidelt välja lugeda, aga suurema pahna peab selline kavalus ikkagi kinni. Mõned veebisaidid on läinud koguni nii kaugele, et paluvad sul kommentaari jätmisel oma inimlikkuse tõestamiseks lahendada lihtsa matemaatilise ülesande, valida pildil kujutatutest välja näiteks punased tähed või vastata, kumb on suurem, kas vaalaskala või taksikoer. Seega – kui tahad, et saidil, kus sa sageli kommenteerimas käid, oleks vähem kommentaarispämmi, tuleb taolised pealtnäha mõttetud küsimused ära kannatada.

[PLAAT]

Grooves to chill from Brazil

Mas Que Nada

● Minul kui ammusel bossasõbral on välja kujunenud refleks pöörata automaatselt tähelepanu kõigele, kuhu on peale trükitud «bossa». Nii jäigi «Mas Que Nada» mulle Laseringis silma. Tegemist on ühe plaadiga sarjast «Grooves to chill from Brazil», kust pealt ei leia küll Jobimi, Gilbertode või Elis Regina esitatud lugusid, kuid mis on sellegipoolest täis mõnusat mahedat – jah, see on just õige sõna – muusikat. Ma ei tea, mida nad seal Brasiilias söövad, et nende hääl nii sametine on. Plaadil oleva neljateistkümne loo seast leiab nii tuntumaid (nt nimilugu «Mas Que Nada», «Bate Forte O Tambor» ja «Aguas de Marco») kui vähem tuntumaid ja rütmikamaid. Igatahes sobib see veidi nostalgiline, kuid mitte nukker, rütmikas, kuid mitte latiinolikult kirglik ja peaaletükkiv plaaditäis muusikat järjest pimedamaks muutuvate sügisilmade ning sellega vältimatult kaasneva kaamose peletamiseks imehästi.

[d] SVEN VAHAR

[RAAMAT]

iWoz: From Computer Geek to Cult Icon

Steve Wozniak ja Gina Smith

● Paljud vast ei teagi, et peale Steve Jobsi võlgneb Apple vähemalt sama palju ühele teisele mehele: Steve Wozniakile ehk Wozile. Woz oli see mees, kes 1970ndatel tegelikult need Apple'i tooted leiutas ja prototüübid ehitas, mille Jobs maha oskas müüa. Maailm on Wozile palju tänu võlgu, muuhulgas oli tema esimene (vähemalt oma sõnul), kes tuli selle peale, et klaviatuuril trükitud tekst võiks kohe ekraanil näha olla. Ning pidi selle tarbeks BIOSi leiutama. Ja nii edasi.

Kuna Woz lahkus Apple'ist 1980ndatel, ei leia tema elulooraamatust suurt midagi Apple'i viimase aja arengute kohta, ent Wozi teos annab hea ülevaate sellest, kuidas me jõudsime nii kaugele, et arvuti sai igaühe töö- ja meelelahutusvahendiks ning millise meeletu arengu on kogu arvutiasjandus kõigest mõnekümne aastaga läbi teinud. Woz ei ole inimesena küll kaugeltki nii põnev kui Jobs ning raamatu kõige huvitavamad osad ongi need, kus ta oma leiutistest räägib, ent natuke saab teada ka selle kohta, millist elu elati Apple'is firma algusaastatel. Muuhulgas ei jäta Woz kasutamata võimalust Steve Jobsile paar kolakat anda.

[d] HENRIK ROONEMAA

[vaatame kuulame]

[FILM]

Klass

● Kodumaine «Klass» räägib meile Eesti ühest raskeimast sotsiaalsest probleemist – koolivägivallast. Tõetruu lugu jälgib lähemalt kahe poisi lugu, kellest üks on alaline klassi põlgusobjekt ja teine saab selleks pooljuhuslikult, kui jätab mulje, et ta kaitseb nimetatut. Mõned päevad vääritimõistmist, ebaausust, vaimset ja füüsilist vägivalda kaasõpilaste, õpetajate ning vanemate poolt – ja poistepaari karikas saab täis. Nendepoolne vastunoomitus saab olema karm ja traagiline. Poolkohustuslik vaatamine igale koolilapsele, lapsevanemale ja kõikidele haridus- ja kasvatusasutustega seotud inimestele. «Klass» avab suurepäraselt meie kõigi silmad.

[d] LEHO LAHTVEE

[RAAMAT]

Viimane leegion

Valerio Massimo Manfredi

● Sügis on tegelikult ideaalne aeg raamatuid lugeda – veeta vihmase ilmaga pärast tööd kodus mõned tunnid lihtsalt raamatuga on tõeline luksus. Minu selle sügise üks lugemiselamustest on kindlasti just see Milano ülikooli klassikalise arheoloogia professori Valerio Massimo Manfredi raamat, mis jutustab loo Rooma keisririigi lõpupäevadest.

Tegevus algab 476. aastal, kui noort Rooma keisrit Romulus Augustust üritatakse päästa barbarite käest, viies teda läbi Euroopa Briti saartele. Teekonnal on abiks käputäis ellujäänud leegionäre eesotsas Aureliusega, kena ja julge Livia ning ka Romuluse salapärane õpetaja, vanahärra Ambrosinus. Teekond on loomulikult ohtlik ja põnev, täis üllatusi ja tagaajamisi. Romaani viimane, otsustav lahing peetakse Britannias ning barbarid saavad lüüa. *Happy end* peab ju ka põnevikes olema...

Manfredi jutustamisoskus on kaasahaarav ja üsnagi filmilik. Ma ei hakka siinkohal varjama, et augusti lõpus jõudis samanimeline film USAs ka ekraanidele. Aureliuse osas suurepärane Colin Firth ja Ambrosinust kehastamas vanameister Ben Kingsley.

Raamatu lõpus selgub, et Manfredi on üsna oskuslikult kokku sidunud tegelaskujud Roomast ja ka kuningas Arthuri legendi – Romulusest saab Britannia kuningas Pendragon, kellel sünnib poeg Arthur, Ambrosinus on tegelikult kelt Myrdin ehk Arthuri legendis tegutsev võlur Merlin. Raamatus tähtsat osa etendav Julius Caesari Kaliibia mõõk on legendaarne Escalibur. Mis on fakt, mis fiktsioon? See jäägu iga lugeja enda otsustada.

[d] MARKO TIIDELEPP

SUPERLIHTNE.
LIHTSALT SUPER.

PENTAX K100D Super. Koos kaamerasisese värinastabilisaatoriga.

Sinu ees on haruldase innovatsiooni tulemus – parem kaamera kui kunagi varem ja seda väiksema raha eest! Uuel PENTAX K100D Super kaameral on kõik, mida särav fotograafia sulle pakkuda võib: kaamerasisene värinastabilisaator, sensori tolmueemaldus, 11-punkti autofookus ja mitmekesine värvidünaamika. Parimad fotod on vaid silmapilgu kaugusel!

PENTAX – fotograafia on kirg.

Hind: **8990.-**

K100D Super

Suuremad edasimüüjad: Photo Point, kaubamaja, enter, K-Arvutisalong, fotoluks, EURONICS

PENTAX

www.pentax.ee

saabunud post

Soome [digi]

● **Sõitsin mööda maanteed ja ette juhtus üks soomlaste Volvo huvitava numbriga. Mõtlesin teile lähetada. Kalle**

[digi] vastus:

● Tegemist oli tegelikult meie salajase reklaamikampaaniaga, plaanime nimelt ka Soome laieneda, sest ausalt öeldes ei kannata nende tehnikaajakirjad mingit kriitikat.

Kaks head mõtet

● **Olen [digi] lugeja juba algusnumbritest saadik. Nii kui ma esimese [digi] ajakirja läbi lugesin, hakkas see mulle väga meeldima ja vormistasin kohe otsekorralduse. Ükspäev hakkasin sirvima vanemaid [digisid] ja seejärel tuli mulle kaks mõtet. Nimelt [digi] toimetus võiks korraldada võistlusi. [digi] uues veebikeskkonnas, kui see valmis saab, võiks iga kuu toimuda võistlused, näiteks pilditöötlemise võistlus või midagi muud. Ja kui võistlus on lõppenud, siis parimate tööd [digi] ajakirja panna ja võibolla ka kui võimalik väikesed auhinnad anda võitjatele. Teiseks mõtlesin, et võiks teha [digi] ajakirja programmirubriigi. Seal võiks tutvustada erinevaid programme ja ka süsteeminõuded kirja panna, ja kui programm on tasuline, siis ka hinna ja koha, kust seda osta saab. Soovin [digi] toimetusele palju jõudu edasiseks, et ikka [digi] ajakiri edaspidi ilmuks, ja loodan, et need kaks mõtet kunagi [digis] ilmuvad. Kaido**

[digi] vastus:

● Tänud mõtete eest, Kaido. Tarkvara oleme veidi katsetanud ja hinnanud [digis] kogu aeg, kuigi viimasel ajal on tarkvara enda tähtsus vähenemas ja paljud asjad kolinud veebi. Näiteks meie toimetus kasutab enamjaolt Google Docsi, mitte Office'it jne. Siiski katsume uutel põnevamatel programmidel silma peal hoida ning neid ka ajakirjas hinnata. Mis puutub võistlustesse, siis praegu ja lähematel kuudel on digi.ee lehel käimas suur punktijaht, nii et ava aga brauser ja hakka võistlema.

Õpetaja teab, usu õpetajat

● **Tere, kallis [digi]. Olen teie ajakirja tellinud juba algusest peale ja pean tõdema ja 100% väitma, et sellest on väga palju kasu olnud. [digi] on aidanud mind paljudel koolitöödel. Näiteks tuli mul teha arutelu digifotokatest. Siis meenus, et ühes [digi] ajakirjas oli nendest täiesti juttu ja uurisin seda. Tegin tänu [digile] oma koolitöö ära ja lõppu kirjutasin: «Info võetud ajakirjast [digi].» Kui oma töö kätte sain, siis õpetaja ütles, et väärt töö ja et ma olen [digi] ajakirjale nüüd palju võlgu. Niisiis mõtlesingi rääkida teile sellisest kogemusest, mis rõõmustaks teid väga. Teie ajakiri kohe kubiseb headest mõtetest. Igatahes suur-suur edu teile edaspidi ja et [digi] ära ei kaoks! Kevin**

[digi] vastus:

● Meil on ainult rõõm selliste asjade üle, mis võlast sa siin räägid. Kasuta edaspidigi [digi] julgelt teadustööks.

Kuidas leida tüdrukuid?

● Kuidas valite kaanetüdrukut ajakirjale [digi]?

[digi] vastus:

● Fotograaf valib. Kuidas ja mille alusel, seda me ei tea. Ei taha ka teada.

Ootan uut Wolfensteini

● **Olen üks neist, kes on jäänud veel vana hea «Wolfenstein: Enemy Territory» peale. Olen pikisilmi oodanud uut osa «Wolfensteinist». Algul sai oodatud «Quake Warsi», aga kui selgus, et selle mängu tegevus toimub tulevikus, siis nagu pettusin. Ma olen II maailmasõja ajastu mängude fänn. Seega on räägitud, et on hakatud vormima uut «Return To Castle of Wolfenstein 2». Millal siis välja tuleb ja kust oleks võimalik leida pilte ning kas too on ikkagi II maailmasõja mäng?**

[digi] vastus:

● Uus «Return To Castle of Wolfenstein» on juba mitu aastat tegemisel Raven Software'is ja plaanitud ilmuma arvutile, Xbox360-le ja PS3-le. Ning see on kõik, mis mängust teada. Väga suure tõenäosusega ollakse endiselt madistamas II maailmasõjas. Väljalaskeaega ega pilte mängust pole.

Segane lugu kaameratega

● **Olen [digi] lugeja alates ajakirja esimesest väljaandest. Varem pole kirjutanud teile, aga septembri [digi] ajendas mind selleks. Esimene küsimus on seotud peegelkaameratega, täpsemalt Canon EOS 400D ja Nikon D300 võrdlustesti kohta, miks võtsite täiesti erineva hinnaklassiga kaamerad? Canoni konkreetne mudel maksab umbes 20 000 krooni ning Nikoni mudel umbes 30 000 krooni. Miks ei oleks võinud kõrvutada samas hinnaklassis olevaid mudeleid, näiteks Canon EOS 400D ning talle vastu Nikon D300 või siis Nikon 40x + samalaadne objektiiv, testist jääb mulje, et meelega teete Canoni peegelkaameraid maha, täpselt sama lugu ka Canon EOS 1D Mark III puhul (kuigi pean tõdema, et ajakirja lõpus ostujuhis asetasite Mark III esimeseks ning veel rohkete punktidega).**

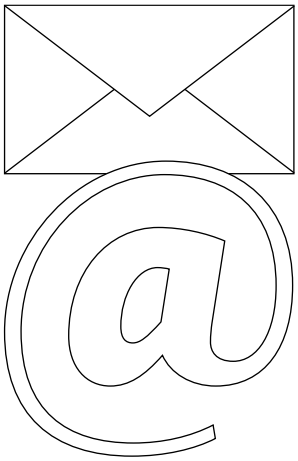

Kirjuta meile:
● **e-posti aadressil**
digi@presshouse.ee
● **aadressil**
[digi]
Liimi 1
10621 Tallinn

Järgmine küsimus puudutab plaati, täpsemalt seda, mis seal peal oli – «Good Copy Bad Copy». Milleks oli tarvis seda lisada, oleksite võinud panna plaadile taaskord uusi vajalikke programme? See filmike oli täiesti tarbetu. Kiidusõnu ka, selle kuu [digi] on tunduvalt mahukam kui varasemad, põnevat lugemismaterjali on tohutult, tublid. Kui ajakiri jääks ka edaspidi nii mahukaks, kusjuures sama hinnaga, siis kindlasti suureneks [digi] tellijate arv. Lugesin eelmise kuu Maatriksi põhjalikult läbi ning võrreldes sellega on teie ajakiri täpsem ja konkreetsem nendes valdkondades, kus Maatriksi loojad kõhklevad ja panevad ebamäärast informatsiooni. Üldjuhul hea töö [digi]! Lauri

[digi] vastus:

● Lauri, me lugesime su kirja terve toimetusega mitu korda ja oleme ikka natuke segaduses. Sa oled mudelite nimetamisel veidi puusse pannud. Me võrdlesime Canoni 40D ja Nikoni D300 ehk kahte uut kaamerat. Teeme seda selles numbris jälle ja palju põhjalikumalt. 40D kere maksab tõepoolest umbes 20 000 krooni ja D300 hakkab maksma umbes 30 000 krooni, kuid turg tajub neid ikka konkurentidena ja nii on neid aus käsitleda. Nikonil täpselt selles hinnaklassis midagi polegi: D80 kere on jälle palju odavam. Ja Mark III pole me kuskil poole sõnagagi maha teinud, lihtsalt võrdluses Nikon D3-ga jäi ta näitajate poolest paratamatult alla, kuid on ka hinnalt palju odavam. Ja veel, film oli meie arvates vägagi lahe. Nii et vaata ja mõtle selle asja peale.

Soovin osta lukuauku

● Olen hakanud mõtlema LCD-monitori ostmisest. Praegune nelja aasta vanune 100 Hz SyncMaster on oma 17tollise lameekraaniga väga tubli olnud, kuid on soov muretseda endale siiski midagi uuemat. Pealegi on uued LCD-monitorid suurema ekraaniga, olles samas kaalult kerged ja silmale tunduvalt sõbralikumad. 17tolliste LCD-kuvarite testi olen ma teie ajakirjast lugenud. Vaatasin jaanuari [digi] monitoride testivõrdlust, kus testivõitja maksis umbes 4500 krooni. Selle raha eest saab praegu juba igati korraliku 19" laiekraani. Küsimus on selline, et kas te olete juba mõnes ajakirjas teinud 19tolliste monitoride võrdlustesti, kui jah, siis millises täpsemalt? Kui mitte, siis on selline soov, et kui kunagi aega üle jääb, võiksite lähemalt uurida 19" LCD monitore (eriti veel laiekraane...) ja panna nad võrdlustesti.

[digi] vastus:

● Veab sul, just selles numbris on meil 22tolliste kuvarite test. 19tollised vajuvad vaikselt ajalukku ja praegu pole sul mõtet küll enam sellist osta. Meie ametlikuks soovituseks suuruse ja hinna suhte poolest on praegu just 22tollised, mis maksavadki veidi üle 4000 krooni.

Rohkem vidinaid nohikutele!

● Jõudu kõigile [digi] tegijatele. Ajakirju käib mul kodus tohutult. Kuid [digi] on see, mida iga kuu ootan. Ja õiges ajakirjas peab olema, mida lugeda. Mina loodaks näha rohkem intervjuusid ja imevidinaid nohikutele, nimelt keda huvitaks kell, mis näitab aega, kasutades LED lampe? Samuti võiks teil kuskil kirjas olla, millal järgmine ajakiri ilmub, sest tihtipeale eksivad postiljonid siinkandis ära ja siis ei tea, kas pole veel [digi] ilmunud või on postiljon Aafrikasse sattunud. Ajakiri on mõnusalt humoorikas ja lugemist jätkub kõigile, vahet pole, kas oled mängur või algajast fotograaf. Minu poolt kõik, jõudu tööle. Harri

[KUU KIRI]

Vajan abi Vista ohjeldamisel

● Tere, tere [digi] redaktsioon. Olen teie lugeja olnud juba esimesest väljaandest saati ja see on mu esimene kiri teile. Esiteks tänan teid väga heade toodete ülevaadete ja soovituste eest. Miks? Mis lauaarvuti on teie ostujuhis esikohal? Minu arvuti! ML 790 on lihtsalt ülihea arvuti. Ostsin endale hiljuti natuke tehnikat. Nüüd on mul Samsungi 19" monitor, Logitech Z5450 kõlarid ja teie soovitatud ML 790 arvuti. Kiirus, heli ja pilt ... super. Ostsin kohe ka originaalmänge endale: «NFS Most Wanted», «NFS Carbon», «Stalker», «Brothers In Arms: Earned In Blood», «The Elder Scrolls IV: Oblivion» ja «Onimusha 3». Mängimiseks on rool ainult puudu. Graafika ja heli on väga-väga head.

Aga, ma ei saa Vistaga hakkama. Eelmisel arvutil oli XP peal ja tollega sain hoopis paremini hakkama. Nüüd on mul aga abi vaja. Näiteks viskab mulle ta pidevalt ette erroreid, et programm svchost avp, rundll32 või COCIManager lõpetas tegevuse. Paneb segast ja mina ei saa hakkama. Imelikul kombel ta viskab mind ka vahel mängudest välja, nagu «Carbon» ja «Stalker». Segab mängimist küll. «Onimusha» ja «Brothers In Arms» mängude installeerimine ebaõnnestus mul. Sõjamänguga ta ei alustagi installeerimist, Setup ega Autorun failid ei lähe tööle, ka mitte käsitsi. «Onimusha» mängu sain installeeritud, aga mängima ei saa, viskab errori ette, et «A required security module can not be activated. This program can not be executed.» Vajan tõsiselt abi, et keegi mulle näitaks, kus, mis ja miks valesti on. Arvasin, et teie olete kõige õigemad inimesed, kelle poole pöörduda. Rivo

[digi] vastus:

● Su kirjelduse järgi tundub, et Vista on ikka üsna sõlmes. Sestap ei pannud me su murekirja isegi «Digidoktori» rubriiki, vaid võtame seda kui üldisemat kurtmist Vista ja mängude teemal ning soovitame seda, mida me isegi teinud oleme: mine XP-le üle. Kui sa oled arvuti ostnud ja seal oli Vista peal, siis on sul olukord keerulisem, aga selliste vigadega tasub küll minna garantiisse ja teha müüjale selgeks, et see arvuti ei toimi nii, nagu peaks. Ja olgu see teistelegi õpetuseks: Vista on toores ja vähemalt esialgu soovitab [digi] teda siiski vältida. Eriti, kui tahad arvutiga mängida, ja eriti, kui sul on ATI videokaart.

Kuna aga probleem, millele sa tähelepanu juhid, on valus ning isegi [digi] peatoimetaja kolis septembri keskel Vistalt XP-le tagasi, tasub teistel sinu eeskujust õppida. Vaevatasuks selle eest, et sa meile nii pika ja heal aktuaalsel teemal kirja saatsid, anname sulle auhinnaks eelmises numbris välja lubatud Logitechi veebikaamera. Auhind ootab sind meie toimetuses. Palju õnne!

Kontoriarvuti HP D530
Pentium-4 &
XP Professional,
garantii 2 aastat - al. 2980.-
Xeon-protsessoriga serverid
IBM al. 6990.-
Äriklassi sülearvutid 5990.-
www.arvutiait.ee

[JÄRGMISEL KUUL]

● [digi] postiserver kõlksub tühjalt ja tööd tal teha ei ole. Sestap palume teid: saatke meile kirju! Mis oli ajakirjas valesti? Mis väga hästi? Andke aga teada. Järgmisel kuul annab [digi] koostöös Euronicsiga parima lugejakirja eest auhinnaks Philipsi müravähendusega kõrvaklapid.

Rita

Kui keegi küsib, Rita, kes sa oled, mida sa tavaliselt ütled?
Oleneb, kes küsib.

Kui ajakirjanik küsib.
Siis ehk vastan, et olen tavaline Eesti tütarlaps.

Tavalised tütarlapsed ju tavaliselt ajakirjade kaane peal ei poseeri?
Ju siis nüüd sai ajaloo kulgu muudetud.

Millega tavaline tüdruk tavaliselt tegeleb?
Tavaline tüdruk käib tööl. Olen müügiassistent juuksehooldustoodete ettevõttes. Meesterahva vaatenurgast see võib-olla nii tavaline töö ei tundugi.

Korrektne vastus, peab rahule jääma. Mida sa tavaliselt unes näed?
Tihti igasugu jubedusi. Just täna öösel nägin, et viibin ühes ruumis koos hiigelsuure karvase ämblikuga!

Konni kardad siis ilmselt ka?
Ei, nad on nunnud. Sõltub muidugi isendist, aga kui konn väga kärnas pole ja kurja ilmega, siis käib küll.

Millest sa unistad?
Puhkusest kusagil soojas. Aga ma üritan mitte väga unistustes elada, reaalne elu muutub muidu liiga vastumeelseks.

Kuidas sulle see mõte tundub, et sa ajakirja esikaanel oled?
Oleneb, kuidas pilt välja tuli ja mismoodi see kaanel välja näeb. Muidu aga sellele eelnev protsess oli küllalt huvitav.

Äkki kirjeldad?
Kõigepealt tehti vinge meik, sellist ikka ise iga päev ei viitsiks teha. Juuksur nägi vaeva, et kõik need juuksed lokki saada. Kogu ülejäänud töö tegi fotograaf. Suunas ja õpetas et pildil kena välja näha.

Pidi sind üldiselt enne pikalt veenma, et oleksid nõus poseerima?
Ei, tahtsin ära proovida.

[RITA]

Mobiiltelefon: Samsung X820
E-post: iga päev
SMS: paar korda nädalas
Muud vidinad: Minolta DiMAGE Z20

ANU SAAGIM + EVELYN SEPP + NICOLE RICHIE + LINDSAY LOHAN + HEIDI KLUM + 20 JALAVARJU SÜGISEKS + 3X13 KAUNIST KOTTI + 5 KOMPLEKTI VALGE SÄRGIGA + 10 SÜGIS-MANTLIT + 3 SPORTLIKULT ŠIKKI KOMPLEKTI + 2 SUURT MOELAVASTUST + 7 MOODSAT VIHMAVARJU + 9 SILMAÜMBRUSKREEMI + 4 VÄRVILIST SÜGISMEIKI + 8 TEEKÜÜNALT TESTIS + 4 MOODSAT ÕUNAKOOKI + 5 HEAD JA SOODSAT VEINI + 5 RAAMATUT, CD-D JA DVD-D + 1 MOEDISAINER, KES ARMASTAB CARMEN KASSI NÜÜD MÜÜGIL!

Nüüd uued Leon FR mudelid: **170 hj TDi** ja **200 hj TFSI** (ka DSG-ga)! Vähe? Siis vali Leon Cupra **240 hj**!

Leon Reference 1,6 vaid 234 990.-
Leon Reference 1,9 vaid 265 990.-
Leon Reference 12 990.- ja Stylance 22 980.- soodsamalt!

Stiil. Jõud. Kiirus.

Volkswagen-kontserni Audi-Brand Groupi atleetlik SEAT FR-mudelivalik on kombinatsioon stiilsest disainist, jõust ja juhitavusest. Sula teega ühte.

SEAT
auto emoción

Tallinn / Tartu / Rakvere / Viljandi / Pärnu / Narva / Haapsalu / Kuressaare

www.topauto.ee

Keskmine kütusekulu 6,0-8,1 l/100 km. Keskmine CO_2 heide 160-194 g/km.